اولین روزنامه سهامداری ایران (خبرنگاران و کارکنان)

صمت
صنعت معدن تجارت

دوشنبه
• ۱۳ تیر ۱۴۰۱
• ۴ ذی‌الحجه ۱۴۴۳
• ۴ ژوئیه ۲۰۲۲

www.smtnews.ir - http://Telegram.me/smtnews

• سال سی‌ودوم شماره پیاپی ۳۴۱۱ • دوره جدید سال نهم شماره ۲۰۹۳ • ۱۶ صفحه • قیمت: ۵۰۰۰ تومان

تدوین یک بسته جدید برای بازار اجاره

وزیر راه و شهرسازی از تدوین بسته جدیدی برای بازار اجاره مسکن خبر داد که در جلسه هیات دولت برای تصویب هیات وزیران مطرح می‌شود، این در حالی است که مجلس هم طرح ساماندهی بازار اجاره با موضوعاتی از قبیل اجاره‌داری حرفه‌ای و ساخت واحدهای استیجاری را در دستور کار دارد که بخش خصوصی و شهرداری‌ها در اجرای آن نقش دارند. ارائه این بسته در حالی مطرح می‌شود که چندی پیش مجلس شورای اسلامی نیز ساماندهی طرح اجاره‌خانه را تصویب کرد.
۲

دولت با تشکیل وزارت بازرگانی موافقت کرد

تفکیک دوباره یک ادغام

۳-۴-۸-۹-۱۲-۱۶

سرمقاله

نوروز صنعت؛ سنتی که هنوز شکل نگرفته!
۲

گفت‌وگو

دور باطل تفکیک و ادغام
۱۱

قوانین نیم‌بند و اجراهای نیم‌بند
۱۵

گزارش‌های روز

بازگشت دلار از مسیر گرانی
۴

بازی تاج و تخت نخبگان ایرانی در اروپا

کارشناسان معتقدند، بازی یک صنعت برای اکوسیستم دانش‌بنیان محسوب می‌شود که نسبت به دیگر صنایع نه‌تنها آلودگی کمتری برای محیط‌زیست دارد، بلکه میزان اشتغالزایی آن هم بالا است که به کلیدی بودن نقش نیروی انسانی در این صنعت برمی‌گردد، این در حالی است که مهاجرت نخبگان گریبان دانش‌بنیان‌های این حوزه را هم گرفته و این شرکت‌ها بیشتر از ضعف نیروی انسانی در مجموعه خود شکایت دارند.

آنها معتقدند ایران ظرفیت‌های مهمی برای یکه‌تازی در طراحی و ساخت بازی دارد و شرایط صادرات در کشور ما به‌شرط نبود تحریم و معضلات ارز، مطلوب و قابل‌قبول است و می‌توان از صنعت بازی به‌عنوان یک صنعت ارزآور یاد کرد.
۱۲

14TH
Isfahan International Exhibition
Metallurgy, Steel, Foundry
Machinery & Related Industries
1-4 September 2022
Isfahan International Exhibition
Center,Iran
Opening Hours : 10 -18

چهاردهمین نمایشگاه بین‌المللی
متالورژی، فولاد، ریخته‌گری
ماشین‌آلات و صنایع وابسته

۱۰ الی ۱۳ شهریورماه ۱۴۰۱

ساعت بازدید: ۱۰ تا ۱۸
کمربندی شرق،روبروی منطقه روشن دشت
نمایشگاه بین المللی اصفهان

metallurgyonline
+989120295784
metalex@rastak-expo.com

METALEX 2022

برگزار کننده: رستاک پادویژن
تلفکس: ۷-۸۸۳۴۶۴۵۵ ۰۲۱

فرم اشتراک

چنانچه تمایل به اخذ اشتراک و دریافت روزنامه صمت دارید لطفا فرم را تکمیل و وجه اشتراک به حساب شماره ۰۲۲۴۱۷۴۱۰۵۰۰۰ و یا شماره کارت ۷۰۷۲-۹۹۹۷-۹۹۱۸-۶۰۳۷ نزد بانک ملی به نام موسسه فرهنگی مطبوعاتی گسترش صنعت، معدن و تجارت (صمت) واریز نمایید. اصل و کپی فیش واریزی را به همراه فرم اشتراک به نشانی خیابان قائم‌مقام-کوچه آزادگان شماره۲۶ ارسال یا برای تسریع امور فرم و فیش مربوط را به شماره ۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸ ارسال نمایید.

لطفا به این نکات توجه فرمایید:

۱- در صورت تمایل به دریافت نسخه‌های بیشتر خواهشمند است در این قسمت (..... نسخه) مشخص نمایید.

۲- روزنامه مشترکین تهران، هر روز از ساعت ۷ تا ۱۰/۳۰ صبح توسط پیک تحویل می‌گردد.

هزینه ارسال در تهران رایگان است

هزینه اشتراک	
۱ ماهه	۱۱۰،۰۰۰ تومان
۳ ماهه	۳۳۰،۰۰۰ تومان
۶ ماهه	۶۶۰،۰۰۰ تومان
۹ ماهه	۹۹۰،۰۰۰ تومان
۱۲ ماهه	۱،۳۲۰،۰۰۰ تومان

متقاضیان محترم شهرستان‌ها برای اخذ اشتراک از طریق دفاتر سرپرستی و نمایندگی‌های روزنامه صمت در مراکز استان‌ها و شهرستان‌ها اقدام فرمایند و یا به شماره ۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸ اطلاع دهند.

مشخصات مشترک
نام و نام خانوادگی:
عنوان موسسه:
تلفن ثابت یا تلفن همراه:
آدرس:
کدپستی:

سر مقاله

نوروز صنعت؛ سنتی که هنوز شکل نگرفته!

محمدرضا مودودی
مدیر خانه ترویج تجارت جهانی

توسعه صنعتی و تولید محصولات رقابت‌پذیر، همواره یکی از اصلی‌ترین عوامل تسریع رشد اقتصادی، ریشه‌کن کردن فقر، گسترش ضریب نفوذ و دستیابی به اهداف توسعه پایدار بوده است. طی سال‌های اخیر رشد جهانی تولیدات صنعتی به‌علت عدم قطعیت‌های ژئوپلتیکی، تنش‌های مداوم تجاری، جنگ تعرفه‌ها، شیوع کرونا و جنگ روسیه و اوکراین، کاهش یافته و تنها راهکار پیشنهادی برای مقابله با بحران اقتصادی از دید دولت‌های توسعه‌گرا، همچنان توسعه صنعتی، توزیع جهانی ثروت، تقویت پیمان‌های تجاری، ارتقای توان رقابت‌پذیری صنعتی و خدماتی و مواردی از این دست تلقی می‌شود.

ایران گرچه صنعتی‌ترین کشور نفتی منطقه است، اما به لحاظ شاخص‌های کلان اقتصادی، از صدر فهرست بهترین‌ها، فاصله دارد و جایگاهش تناسبی با ذخایر و امکانات و ظرفیت‌های بالقوه و بالفعلش ندارد.

تاریخ نیم قرن گذشته ما نشان داده فرصت‌های بی‌شماری را برای رشد و توسعه و تعالی از دست داده‌ایم و هر سال شاهد تشدید معضلات اقتصادی هستیم و مدام با بازگشت به گذشته و تجربه مکرر نسخه‌ها و راهبردهای منسوخ و ناکارآمد، پاسخ‌هایی قدیمی و منقضی به پرسش‌هایی می‌دهیم که به رویکرد جدید، فنون و دانش امروزی و انرژی تازه‌نفس مدیریتی نیازمندند.

با این وجود هنوز هم مدیریت دولتی در کشور ما گوشت قربانی لذیذی تصور می‌شود که گویی فقط بر اقوام و آشنایان و دوستان محرم رواست و نامحرمان را از آن هیچ سهمی نیست! بر همان سیاق فناوری و دانش و تجربه و نوآوری، مفاهیمی هستند که هر سال بیشتر از گذشته جایگاه خود را در ارزیابی شاخص‌های مدیریتی از دست می‌دهند و کمتر از پیش در کانون توجه قرار می‌گیرند.

با این وجود و بنا بر یک سنت چندین ساله، روز صنعت هر سال روز ۱۰ تیر با حضور مقامات رسمی و فعالان بخش خصوصی گرامی داشته و در نشستی مشترک، همایشی همیشگی با سخنرانی مقامات دولتی و خصوصی و اعطای تندیس به برخی صنعتگران خوشنام، برگزار می‌شود؛ بی‌آنکه برگزاری چنین همایش‌هایی بهبود شرایط کسب‌وکار، اصلاح نواحی آسیب‌زننده و افزایش سهم مشارکت نخبگان در تدوین راهبردهای توسعه صنعتی و تجاری کشور را به‌دنبال داشته باشد و از آن به‌عنوان فرصتی برای خوانش دوباره مشارکت فعال، بازنگری در رویکردها و بازمهندسی ساختار فضای همکاری استفاده شود.

مروری بر همایش‌های این روز در طول دهه‌های گذشته نشان می‌دهد چنین برنامه‌هایی سال‌هاست از فلسفه وجودی خود فاصله گرفته و به مرور تبدیل به برنامه‌هایی تکراری با محتواهای تکراری و حضور چهره‌هایی تکراری شده‌اند که با سخنرانی‌های همیشگی هیچ پیام و حرف تازه‌ای برای مخاطبان ندارند. هیچ نقشه راهی رونمایی نمی‌شود و دیگر نه وعده مسئولان و نه انتقاد تند بخش خصوصی، حتی برای خود سخنرانان و مدعوین جذابیتی ندارد.

به‌راستی چه شد که اینچنین در میان چرخ‌دنده سنت‌ها و رسومات سازمانی گیر کرده‌ایم که حتی فرصت و رغبتی برای تامل و بازنگری در رفتارهای‌مان نداریم و پا در همان مسیری می‌گذاریم که زمانی منتقد آن بودیم و به اسلاف‌مان خرده می‌گرفتیم؟! انگار طلسم میز مدیریت چنان قدرتمند است که خلاقیت و ابتکار و هوشمندی را از وجود هر مدیر تازه‌نفسی نیز می‌گیرد و آنها را با همان رفتارهای دور از عقلانیت اسلاف‌شان جادو می‌کند!

چرا هیچ‌کس روز صنعت را بیش از آنکه روز تقدیم و توزیع تندیس‌ها باشد، تبدیل به روز مشارکت حداکثری کارآفرینان نمی‌کند؟ روز نو شدن اندیشه‌ها و ترمیم بی‌اعتمادی‌ها و کاستی‌ها؛ روز همدلی به‌جای حمله و دفاع؛ روز اعتراض و اعتراف به وضعیت نامطلوب موجود و درخواست تدوین راهبردی جدید، مشترک و فراگیر برای یک سال کاری پیش رو؛ روز پرسشگری درباره چرایی محقق نشدن برنامه‌ها و اهداف توسعه صنعتی در طول سال گذشته و یافتن پاسخ‌هایی کاربردی برای پیشگیری از تکرار آنها؛ روز تعیین نقش‌ها و وظایف در ماموریت آینده، روز تحلیل دلایل رشد سایر کشورهای رقیب و گزینش راهکارهای موثر برای مواجهه با مشکلات فرا رو و بالاخره روز تاکید بر ضرورت بازگشت عقل و درایت و تدبیر به‌جای شعار و وعده و نقد!

روزی باشکوه و عزیز که همه فعالان اقتصادی و مسئولان برای رسیدنش لحظه‌شماری کرده و آن را همچون لحظه تحویل سال و نوروز صنعت پاس و گرامی بدارند و برای تغییرات مثبت و تحقق آرمان‌های ملی دعا کنند و برای رفع موانع هم‌قسم شوند و دنبال تحول حال صنعت و بهبود نگاه باشند و آن را تبدیل به مهم‌ترین روز صنعت و اقتصاد کنند.

روز صنعت و معدن باید آغازگر بهار صنعت باشد و بتوان غبارهای خستگی یک سال تلاش و کوشش را از تن کارآفرینان روفت و جامه‌ای نو بر تن آنان کرد؛ آنان را با شوق گرد هم آورد و به آنان شیرینی امید و روزهای بهتر را تعارف کرد و آنان را در شکل‌دهی فردای صنعت سهیم کرد.

ما نیاز به یک رویکرد جدید داریم؛ نیاز به امید و روحی تازه و این انتظاری است که فقط می‌توان از نسلی که آن را می‌فهمند و ضرورتش را درک می‌کنند، داشت؛ نسلی متفاوت که این وضعیت را خوب می‌شناسد، درک بهتری از تحولات آینده داشته و به حرف‌های تازه و طرح نو باور دارد؛ معنای رقابت و نوآوری و امید را می‌فهمد و در اسارت تفکرات قبیله‌ای و رانت‌های هزارفامیلی نیست.

بی‌تردید فقط اینان می‌توانند به این سنت فرسوده و بی‌خاصیت روحی تازه ببخشند و پیشرانان رخدادهای خوب در آینده باشند و سرنوشت ایران را در قرنی که آغاز شده و همچون قرن پیشین در معرض خطاها و لغزش‌هاست به مسیری سبزتر از گذشته رهنمون شوند.

بهره‌مندی اتباع خارجی مجاز، از خدمات بانکی

وزیر کشور تکمیل فرآیند ثبت‌نام اتباع خارجی در طرح سرشماری را ضروری دانست و گفت: آنهایی که در طرح سرشماری شرکت کرده‌اند، از خدماتی چون امور بانکی بهره‌مند می‌شوند. به گزارش ایلنا، احمد وحیدی در نشست کمیسیون ساماندهی اتباع و مهاجران خارجی که در وزارت کشور برگزار شد، ضمن بیان این مطلب افزود: ساماندهی و شناسایی اتباع خارجی باید به‌صورت جدی برای شناخت درست ظرفیت‌های آنها دنبال شود؛ از این رو، باید محل زندگی و فعالیت اقتصادی اتباع خارجی مشخص باشد تا سیاست‌گذاری دقیقی در حوزه‌های مختلف انجام شود. وزیر کشور تکمیل فرآیند ثبت‌نام اتباع خارجی در طرح سرشماری را ضروری دانست و گفت: با هماهنگی دستگاه قضایی با اتباعی که در طرح سرشماری شرکت نکرده‌اند، برخورد قانونی می‌شود. وحیدی تاکید کرد: باید با هماهنگی مسئولان افغانستانی جلوی حرکت انبوه اتباع افغانستانی به سمت مرزهای کشور گرفته شود و مذاکرات و پیگیری‌های لازم در حال انجام است.

وی همچنین به ضرورت جلب حمایت‌های موثر کمیساریای عالی پناهندگان برای تحصیل فرزندان اتباع افغانستانی اشاره کرد و گفت: باید تعداد واقعی اتباع خارجی مقیم کشور مشخص و برای جلب حمایت‌های موثرتر به کمیساریای عالی پناهندگان ارائه شود.

وزیر کشور تصریح کرد: از دید دولت ایران، حضور آن دسته از اتباع خارجی که در طرح سرشماری ثبت‌نام نکرده‌اند در کشور غیرقانونی است و در مقابل، آن دسته از اتباع خارجی که در این طرح شرکت کرده‌اند، از خدماتی چون امور بانکی بهره‌مند می‌شوند.

رفع تنش‌های سوریه و ترکیه از مسیر سیاسی

وزیر امور خارجه کشورمان با بیان اینکه تاکنون مذاکره مستقیمی با طرف مصری نداشته‌ایم، اظهار کرد: مصر کشور مهمی در جهان اسلام است و توسعه روابط بین تهران و قاهره به نفع دو ملت است.

به گزارش ایرنا حسین امیرعبداللهیان، وزیر امور خارجه کشورمان مهم‌ترین دستاوردهای سفر خود به سوریه را تشریح کرد.

امیرعبداللهیان گفت: سفر اخیر من به سوریه در راستای سفر اخیر بشار اسد به تهران و گفت‌وگوهای وی با رئیس‌جمهوری کشورمان انجام شد. پیشرفت‌های خوبی در اجرای بخش‌هایی از توافق امضاشده، صورت گرفت و مقرر شد اجرای برخی از موارد را بنده و وزیر امور خارجه سوریه دنبال کنیم.

امیرعبداللهیان تصریح کرد: همچنین رؤسای کمیسیون‌های مشترک در کوتاه‌ترین زمان قرار است کمیسیون مشترک اقتصادی دو کشور را برگزار کنند.

وی عنوان کرد: در زمینه موضوعاتی متنوع بیش از ۲ ساعت با بشار اسد گفت‌وگو داشتیم. یکی از ماموریت‌های مهم ما در این مقطع، بررسی مسئله احتمال عملیات ویژه نظامی ترکیه در بخش‌هایی از مناطق سوریه است که در سفر چند روز پیش به ترکیه این موضوع را در دستور کار داشتیم.

وزیر امور خارجه بیان کرد: تهران تلاش می‌کند این بحران و مشکلی که میان دو کشور وجود دارد از مسیر سیاسی به نتیجه برسد و توسل به جنگ را مردود می‌دانیم.

امیرعبداللهیان اظهار کرد: ما توافق کردیم همه پرونده‌های تجاری و اقتصادی و پرونده همکاری‌های گردشگری که میان دو کشور موجود است را فعال کنیم.

وی افزود: امیدوارم نتایج این سفر و توافقاتی که انجام شد در راستای منافع دو ملت مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

وزیر امور خارجه در پاسخ به سوالی درباره مذاکرات درباره ایران، اردن و مصر در بغداد گفت: ما هنوز مذاکره‌ای برای پیشرفت و توسعه روابط به‌طور مستقیم با طرف مصری نداشته‌ایم اما برخی تلاش‌ها در جریان است که در چارچوب همکاری‌های بین کشورهای اسلامی تهران و قاهره هم روابط‌شان به حالت طبیعی برگردد.

امیرعبداللهیان بیان کرد: ما اکنون در قاهره دفتر حفاظت منافع داریم و متقابلا طرف مقابل هم در تهران دفتر حفاظت منافع دارد. توضیح من ناظر بر این مسئله است که مصر کشور مهمی در جهان اسلام است و ما روابط طبیعی و رو به توسعه تهران و قاهره را به نفع دو کشور و دو ملت و منطقه می‌دانیم.

تدوین یک بسته جدید برای بازار اجاره

وزیر راه و شهرسازی از تدوین بسته جدیدی برای بازار اجاره مسکن خبر داد که در جلسه هیات دولت برای تصویب هیات وزیران مطرح می‌شود، این در حالی است که مجلس هم طرح ساماندهی بازار اجاره با موضوعاتی از قبیل اجاره‌داری حرفه‌ای و ساخت واحدهای استیجاری را در دستور کار دارد که بخش خصوصی و شهرداری‌ها در اجرای آن نقش دارند.

به گزارش پایگاه خبری وزارت راه و شهرسازی، روز شنبه، ۱۱ تیر جلسه شورای مسکن با حضور وزیر راه و شهرسازی و سخنگوی دولت برگزار شد. در این نشست رستم قاسمی ضمن تاکید بر رعایت مصوبه سران قوه مبنی بر سقف ۲۵ درصدی افزایش اجاره‌بها اعلام کرد: بسته جدیدی ازسوی وزارت راه و شهرسازی برای کنترل بازار اجاره مسکن در جلسه یکشنبه (روز گذشته) هیات دولت مطرح خواهد شد.

قاسمی با اشاره به مصوبه سران قوا مبنی بر سقف مجاز افزایش اجاره‌بها در تهران به میزان ۲۵ درصد و دیگر شهرها ۲۰ درصد، گفت: استفتائی هم از رهبر معظم انقلاب انجام گرفت که حکم فقهی ایشان به بسیاری از سوالات مطرح‌شده در این زمینه پاسخ می‌دهد. قاسمی تاکید کرد: با کمک این مصوبه حدود ۸۰ درصد مستاجران ملزم به جابه‌جایی نیستند و تنها حدود ۱۵ تا ۲۰ درصد جمعیت مستأجران نیاز به جابه‌جایی دارند.

وی در ادامه به سامانه کد رهگیری موجران اشاره کرد و گفت: پیش از این باید تمامی واحدهای املاک کشور با کد رهگیری در سامانه‌ای در وزارت صمت به ثبت می‌رسید که مقرر شده این سامانه به وزارت راه و شهرسازی منتقل شود. با قرارگیری این سامانه در زیرمجموعه وزارت راه و شهرسازی به اطلاعات مهمی دست پیدا خواهیم کرد که برای برنامه‌ریزی به‌منظور نظارت و کنترل‌های لازم در بازار اجاره مسکن سال‌های آتی کمک می‌کند. وزیر راه و شهرسازی خاطرنشان کرد: مسئول کنترل بازار اجاره مسکن توسط این سامانه در استان‌ها، ادارات کل راه و شهرسازی استان هستند که باید با ایجاد مرکز یا ستادی ویژه این موضوع را پیگیری کنند. در سال‌های آینده با ایجاد نرم‌افزارها و سامانه‌های بیشتر کنترل‌ها بر بازار اجاره دقیق‌تر خواهد شد. قاسمی با تاکید بر اینکه قرارداد اجاره مسکن یک قرارداد شخصی بین دو شخص حقیقی است، افزود: شرایط کشور ایجاب می‌کند برای کنترل وضعیت بازار اجاره مسکن پیگیر اجرای این مصوبه باشیم.

صندوق بازنشستگی هما رسما واگذار شد

سرپرست شرکت هواپیمایی ایران‌ایر (هما) اظهار کرد: از ۳ ماه گذشته صندوق بازنشستگی هما به صندوق بازنشستگی کشوری واگذار شد و حقوق بازنشستگان به‌موقع در حال پرداخت است و حقوقی که به‌صورت قانونی به گردن ایران‌ایر است به بازنشستگان ارائه خواهد شد.

به گزارش ایلنا شمس‌الدین فرزادی‌پور روز گذشته در نشست خبری با بیان اینکه امروز با انجام دو پرواز از ایستگاه‌های تهران و زاهدان پروازهای رفت حجاج به پایان می‌رسد، گفت: از ۱۸ ایستگاه کشور ۳۹ هزار و ۵۳۱ زائر در پروازهای رفت به عملیات حج منتقل شدند.

سرپرست شرکت هواپیمایی ایران‌ایر (هما) ادامه داد: در انجام پروازهای رفت حج کمترین تاخیر را داشتیم؛ غیر از دو مورد که با تاخیر ۸ تا ۱۰ ساعته مواجه شدیم در مابقی پروازها میزان تاخیر به‌طور متوسط کمتر از ۳۰ دقیقه بوده و برخی از پروازها هم زودتر از زمان پرواز انجام شد. همچنین نقص فنی کمترین علت تاخیر پروازهای رفت حج بوده است.

وی با بیان اینکه پروازهای برگشت حجاج در بازه زمانی ۱۶روزه از ۲۳ تیر شروع می‌شود، افزود: پروازهای رفت با ۴ فروند هواپیما انجام شد که ۲ فروند دیگر به پروازهای برگشت اضافه خواهد شد.

سرپرست شرکت هواپیمایی ایران‌ایر در پاسخ به سوالی درباره دلایل عربستان برای اینکه فقط ایران‌ایر پروازهای حج را انجام دهد، گفت: دلایل عملیاتی، سیاسی و قواعد بین‌المللی را مطرح کردند و البته عربستان بر این باور است که شرکت ملی ضمانت بیشتری دارد و بر این موضوع حساسیت داشت.

وی درباره اینکه آیا ایرلاین‌هایی مانند ماهان درخواستی برای انجام پروازهای حج داشتند، افزود: عربستان مشخص و تعیین کرد که کدام ایرلاین به کمک ایران‌ایر بیاید که ۵ پرواز رفت حج را هواپیمایی معراج انجام داد.

فرزادی‌پور درباره تعیین‌تکلیف صندوق ایران‌ایر تاکید کرد: از ۳ ماه گذشته صندوق بازنشستگی هما به صندوق بازنشستگی کشوری واگذار شد و حقوق بازنشستگان به‌موقع در حال پرداخت است و حقوقی که به‌صورت قانونی به گردن ایران‌ایر است به بازنشستگان ارائه خواهد شد. وی ادامه داد: معتقدم واگذاری صندوق بازنشستگی ایران‌ایر به نفع بازنشستگان است.

سرپرست شرکت هواپیمایی ایران‌ایر درباره زمینگیر شدن هواپیماهای ای‌تی‌آر اظهار کرد: هواپیماهای ای‌تی‌آر باتوجه به نیازهای هما، هواپیماهای زیان‌ده محسوب می‌شوند و البته زمینگیری آنها به‌معنای کنار گذاشتن این هواپیماها نیست و سیاست ما این است که ای‌تی‌آرها را به چرخه عملیات وارد کنیم و در مسیرهای حداقل زیان یا سربه‌سر از آنها استفاده می‌کنیم.

رکورد مصرف برق کشور شکسته شد

سخنگوی صنعت برق گفت: روز گذشته در تهران بزرگ مصرف برق در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ مگاوات بیش از الگوی تعیین‌شده بوده که بیش از میزان پیش‌بینی و تدارک دیده‌شده است.

به گزارش ایسنا، مصطفی رجبی مشهدی، در تشریح مصرف برق کشور و تهران گفت: روز یکشنبه رکورد مصرف برق کشور شکسته شد و به عدد ۶۷ هزار و ۳۱۸ مگاوات رسید؛ این رقم، رکورد سال گذشته را پشت سر گذاشت. وی افزود: مصرف برق روز گذشته در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته بیش از ۳۰۰۰ مگاوات افزایش یافته است. سخنگوی صنعت برق تصریح کرد: روز گذشته مجموع مصرف برق استان‌های تهران، البرز و قم به بیش از ۱۱ هزار مگاوات رسید و در تهران بزرگ نیز مصرف برق در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته حدود ۲۰۰ تا ۳۰۰ مگاوات بیش از الگوی تعیین‌شده بوده که بیش از میزان پیش‌بینی و تدارک دیده‌شده است.

مدیرعامل شرکت مدیریت شبکه برق ایران از هموطنان خواست در ساعات اوج مصرف که از ساعت ۱۲ تا ۱۸ و ۱۹ تا ۲۳ است، مصرف برق خود را مدیریت و به تامین برق پایدار در تمام کشور کمک کنند.

عکس روز

تخریب کامل روستای سرخوش هرمزگان در زلزله اخیر

عکس: مهر

ویژه تر از خبر

دریافت دسته‌چک، بدون کد سامانه اسکان ممنوع شد

معاون اول رئیس‌جمهوری در بخشنامه‌ای به دستگاه‌های اجرایی، موارد ممنوعیت ارائه خدمات بدون داشتن کد یکتای سامانه املاک و اسکان را اعلام کرد.

به گزارش مهر، محمد مخبر، معاون اول رئیس‌جمهوری در بخشنامه‌ای به کلیه دستگاه‌های اجرایی، موارد ممنوعیت ارائه خدمات بدون داشتن کد رهگیری سامانه املاک و اسکان را اعلام کرد. براساس دستورالعمل ابلاغی معاون اول رئیس‌جمهوری، مطابق تبصره یک ماده ۱۶۹ مکرر قانون مالیات‌های مستقیم، خدمات قابل ارائه زیر مشمول الزام به داشتن کد رهگیری یا همان کد یکتای سامانه املاک و اسکان بوده و بدون ثبت وضعیت ملکی-سکونتی متقاضی در سامانه املاک و اسکان کشور، ارائه این خدمات از سوی دستگاه‌های اجرایی ممنوع است:

افتتاح حساب بانکی
صدور دسته‌چک
خدمات مشمول سیاست‌های حمایتی و یارانه‌ای
خدمات کمک‌معیشتی
تعویض پلاک خودرو
فروش انشعاب آب، برق، گاز و تلفن
دریافت گواهینامه و گذرنامه
مدارک خودرو
اخطاریه و ابلاغیه
ثبت‌نام مدارس در منطقه محل اقامت
دریافت خوابگاه دانشجویی
صدور قبوض آب، برق، گاز و تلفن

آیین‌نامه اجرایی قانون رتبه‌بندی معلمان ابلاغ شد

علی بهادری جهرمی، سخنگوی دولت در توئیتر خود از ابلاغ آیین‌نامه اجرایی قانون رتبه‌بندی معلمان خبر داد. به گزارش ایرنا، قانون رتبه‌بندی که مطالبه چندین ساله معلمان است، ویژه معلمان رسمی و پیمانی است و آن دسته از معلمانی که سابقه ۳۰ تا ۳۵ ساله خدمت را دارند از امتیاز بیشتری نسبت به سایر مشمولان برخوردارند. در مجموع هر معلم رسمی و پیمانی با بیش از ۲ سال سابقه کار می‌تواند از مزایای طرح رتبه‌بندی برخوردار شود. براساس نظام رتبه‌بندی، سنجش صلاحیت معلمان طبق شایستگی‌های عمومی، تخصصی و حرفه‌ای انجام می‌شود. شایستگی‌های عمومی شامل شرایط عمومی استخدام براساس مقررات استخدامی مورد عمل، شایستگی‌های تخصصی شامل رشته، مدرک تحصیلی، دانش موضوعی مرتبط با محتوای تخصصی دروس آموزشی و امور تربیتی، روش‌ها و فنون تدریس و هدایت و نظارت آن و شایستگی‌های حرفه‌ای شامل اخلاق حرفه‌ای، توانایی‌ها و مهارت‌های آموزشی، پرورشی و پژوهشی (کاربردی و مسئله‌محور) براساس آزمون‌های الکترونیکی می‌شود. مشمولان در صورت کسب صلاحیت‌ها و داشتن شرایط مربوط، می‌توانند به رتبه بالاتر ارتقا یابند و از مزایای جدول افزایش امتیازات موضوع این تصویب‌نامه برخوردار شوند.

عکس: صنعت

در بررسی نظر فعالان صنعت درباره تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت مطرح شد

تضادهای یک استقلال

فاطمه امیراحمدی: ۷ مرداد ۱۳۹۷ نمایندگان با دو فوریت و یک فوریت بررسی لایحه «اصلاح ساختار دولت» مبنی بر تفکیک وزارت صنعت، معدن، تجارت، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و وزارت ورزش و جوانان مخالفت کردند. اداره کل تدوین قوانین مجلس با ذکر ۴ مغایرت مهم طرح تشکیل وزارت بازرگانی، غیرقانونی بودن تصویب چنین طرحی را گوشزد کرد. این مغایرت‌ها عبارتند از مغایرت با اصل ۷۵ قانون اساسی، ماده ۲۸ قانون برنامه ششم توسعه، بند ۱۶ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی و بند ۱۰ سیاست‌های کلی نظام اداری. در ادامه کمیسیون مشترکی در مجلس شورای اسلامی برای بررسی لایحه اصلاح ساختار دولت در راستای تفکیک این ۳ وزارتخانه تشکیل شد. الیاس حضرتی، عضو فراکسیون امید مجلس دهم، ریاست این کمیسیون را برعهده داشت و پس از جلسات پی در پی این کمیسیون، لایحه اصلاح ساختار دولت را رد کرد.

اصرار بر جداسازی

بررسی گزارش کمیسیون مشترک مبنی بر رد لایحه اصلاح ساختار دولت دوباره ۳ تیر همان سال در دستور کار صحن علنی مجلس قرار گرفت و حضور اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس‌جمهور وقت و محمود واعظی رئیس دفتر رئیس‌جمهور وقت در جلسه علنی مجلس برای بررسی این طرح، نشان از اهمیت طرح یادشده برای دولت داشت.

جهانگیری در دفاع از این لایحه، انتزاع وزارتخانه‌ها را به حل مشکلات ناشی از تحریم ربط داد و تاکید کرد: دولت برای مدیریت تحریم‌ها و مشکلات کشور نیازمند این انتزاع است. باوجود همه این تلاش‌ها، در نهایت نمایندگان دوباره با این لایحه مخالفت کردند.

در ادامه، مهر ۱۳۹۷ و پس از استیضاح وزرای تعاون، کار و رفاه اجتماعی و استعفای وزیر صنعت، معدن و تجارت وقت (رضا رحمانی)، دوباره جهانگیری در جلسه غیرعلنی مجلس حضور یافت و خواستار تفکیک این دو حوزه شد اما نمایندگان برای سومین‌بار با تفکیک آنها مخالفت کردند. در این میان، پس از گذشت بیش از ۶ ماه، دوباره در شرایطی که صنایع دچار مشکلات عدیده‌ای شدند و قیمت خودروها به‌طور صعودی افزایش یافت، اردیبهشت ۱۳۹۸ دوباره طرح انتزاع وزارت صنعت، معدن و تجارت کلید خورد. این موضوع باقی ماند تا دوباره سال ۱۳۹۹ مسئله مورد پیگیری از سوی دولت وقت قرار گرفت. حسن روحانی، رئیس‌جمهوری وقت معرفی وزیر صنعت، معدن و تجارت را منوط به اصلاح اشکالات لایحه تفکیک وزارتخانه‌ها عنوان کرد که از سوی شورای نگهبان مطرح شده بود. وی اعلام کرده بود با حل این مسئله، دو وزیر برای وزارت صنعت و وزارت بازرگانی به مجلس معرفی خواهد کرد.

این طرح موافقان و مخالفان بسیاری داشت. عبداله رضیان، عضو کمیسیون صنایع و معادن مجلس دهم از تدوین طرحی از سوی ۴۰ نماینده مجلس دهم برای تفکیک وزارتخانه صنعت، معدن، تجارت و تشکیل دو وزارتخانه «صنعت و معدن» و «بازرگانی» خبر داده بود.

به گزارش مهر، وی گفته بود که این طرح در کمیسیون‌های کشاورزی، اجتماعی و صنایع و معادن به تصویب رسیده و پس از آنکه نمایندگان مجلس دو بار در صحن علنی مجلس با لایحه تفکیک وزارتخانه‌ها مخالفت شد، تعدادی از نمایندگان با توجه به اصرار دولت و موافقت علی لاریجانی رئیس پیشین مجلس، طرح تفکیک وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت را کلید زدند. رضیان با بیان اینکه براساس این طرح، بخش بازرگانی نیز از وزارت جهادکشاورزی تفکیک خواهد شد، خاطرنشان کرده بود که کمیسیون کشاورزی با این موضوع موافق است.

ایجاد تضاد

محمدرضا نجفی‌منش، یکی از فعالان صنعت که از مخالفان طرح تفکیک صنعت از تجارت (بازرگانی) در دو وزارتخانه است به صنعت گفت: در این باره دیدگاه‌های متفاوتی وجود دارد، اما من معتقدم این کار ضرورت ندارد و مشکلی را حل نمی‌کند، بلکه وضعیت را نامساعدتر می‌کند. دلیل آن هم این است که با تعدد وزارتخانه‌ها، تضاد به‌وجود می‌آید. وی افزود: این امر هم در ایران و هم در کشورهای دیگر تجربه شده است. در دهه ۴۰، ایران یک وزارتخانه به‌نام اقتصاد داشت که صنعت، معدن، تجارت و اقتصاد را شامل می‌شد و مرحوم علینقی عالیخانی، وزیر آن بود. ما در این دوره که فقط یک وزارتخانه برای ۴ بخش وجود داشت و تمام مسائل اقتصادی یکجا حل‌وفصل می‌شد، بالاترین رشد اقتصادی را تجربه کردیم. در حال حاضر در کشورهایی مانند فرانسه وزارت صنعت، معدن، تجارت و اقتصاد در قالب یک وزارتخانه به‌عنوان وزارت اقتصاد تعریف شده است. این فعال صنعت ادامه داد: هر قدر وزارتخانه‌ها گسترده‌تر شوند، به‌جای اینکه به اصل مطلب بپردازند و به‌دنبال مشکلات و رفع آنها باشند، بیشتر دچار تضادهای درونی در بدنه دولت می‌شوند و انرژی و زمان زیادی باید صرف حل‌وفصل این تضادها شود. به‌عنوان نمونه، ممکن است وزارت بازرگانی موافق واردات باشد اما در مقابل وزارت صنعت با آن مخالفت کند.

■ بزرگ شدن دوباره دولت

نجفی‌منش با اشاره به کوچک شدن دولت، اظهار کرد: برنامه این است که دولت کوچک شود و ادغام دو وزارتخانه در همین راستا انجام شده بود. در حال حاضر، منطقی نیست دوباره به سمت عریض کردن دولت حرکت کنیم که متاسفانه در حال رفتن به آن سو هستیم. او گفت: معتقدم این تفکیک جز اینکه کار را اضافه‌تر می‌کند، نتیجه‌ای به‌دنبال نخواهد داشت. وی ادامه داد: در حال حاضر که بزرگ‌ترین مشکل ما، مسائل اقتصادی و صنعتی است، توصیه می‌کنم روی موضوعات اقتصادی و صنعتی تامل بیشتری کنیم و اجازه دهیم اگر قرار است این دو حوزه از هم تفکیک شوند با طی کردن زمان معمول و مراحل قانونی باشد. نباید به فوریت به موضوع پرداخت و جداسازی را انجام داد.

استقلال با تفکیک صنعت از تجارت

در ادامه محسن رزم‌خواه از دیگر فعالان صنعت که از موافقان تفکیک صنعت از تجارت است به صنعت گفت: صنعت، معدن و تجارت، ۳ قالب کسب‌وکار هستند که ادغام آنها سبب شد واردات و تجارت پیش از تحریم به صنعت بچربد، در حالی که اگر وزارت صنعت مستقل باشد و به‌عنوان یک قدرت مستقل عمل کند و وزیر قوی داشته باشد، می‌توان برنامه‌ها را در صنعت و تولید بهتر به اجرا درآورد. وی افزود: دومین نکته این است که به‌لحاظ مدیریتی، توان اداره یک مجموعه به وسعت وزارت صنعت، معدن و تجارت را نداریم، از این‌رو بهتر است کارها را خردتر کنیم تا طرح‌ها بهتر اجرا شوند. او تصریح کرد: ادغام وزارت بازرگانی و صنعت، یک مدیریت پیشرفته و به‌روز به‌لحاظ استانداردهای جهانی می‌طلبد که متاسفانه با شرایط خاصی که داریم، فاقد آن ظرفیت هستیم؛ بنابراین تفکیک این وزارتخانه به‌طور قطع به صلاح صنعت است. این فعال صنعت اضافه کرد: هنگامی که هر وزارتخانه، وزیر مستقلی داشته باشد، هر وزیری زمان بیشتری در اختیار دارد تا برنامه‌ها و طرح‌های خود را اجرا کند.

■ ادغام، دولت را کوچک نمی‌کند

رزم‌خواه در پاسخ به کسانی که عنوان می‌کنند تفکیک دولت را عریض‌تر می‌کند، گفت: تفکیک وزارتخانه‌ها و زیادشدن تعداد آنها سبب بزرگ شدن دولت نمی‌شود، بروکراسی نابجا باعث بزرگ‌شدن دولت شده است. دولت‌ها بسیاری از وظایفی که می‌توانند به بخش خصوصی واگذار کنند را خود تصدیگری می‌کنند؛ بنابراین اندازه دولت بزرگ شده است. وی با بیان اینکه بسیاری از این مسئولیت‌ها قابل واگذاری است، ادامه داد: بسیاری از کاغذبازی‌ها در اداره‌های دولتی قابل حذف شدن است و اگر حذف شوند، اندازه دولت کوچک‌تر می‌شود. او اظهار کرد: بهترین کار این است که یک مطالعه میدانی درباره اندازه دولت در کشورهای توسعه‌یافته و کشور خودمان انجام دهیم تا متوجه می‌شویم ایراد کار کجاست؟ در واقع تعداد کارمندان زیاد و وظایف اضافی، باعث بزرگ‌تر شدن دولت می‌شود، نه اینکه وزارتخانه‌های تخصصی اگر جدا شوند. علاوه‌بر اینکه، در ادغام دو وزارتخانه صنعت و بازرگانی، اندازه وزارتخانه کوچک نشد و همان افراد و همان ساختار در هم ادغام شدند و وزارت صنعت، معدن و تجارت نام گرفت؛ در حالی که اگر قرار بر کوچک شدن بود زمانی که این دو وزارتخانه با هم ادغام شد باید تعداد کارکنان کاهش می‌یافت اما در حال حاضر چه بسا افزایش هم یافته است.

خبر خوب برای ایثارگران تاپیکو

تبدیل وضعیت ایثارگران

تاپیکو آیین‌نامه تامین اجتماعی و شستا برای تبدیل وضعیت ایثارگران را ابلاغ کرد. به گزارش روابط عمومی شرکت سرمایه‌گذاری نفت، گاز و پتروشیمی تامین (تاپیکو)، مسعود اسم خانی، مدیرعامل هلدینگ تاپیکو روز گذشته آیین‌نامه اجرایی سازمان تامین اجتماعی و شرکت سرمایه‌گذاری تامین اجتماعی (شستا) درخصوص تبدیل وضعیت استخدامی ایثارگران را ابلاغ کرد.

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالانه

شرکت ذوب آهن اصفهان (سهامی عام) به شماره ثبت ۲۵۲۳۰ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۰۸۵۳۰۳

برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹

از کلیه سهامداران، وکیل یا قائم‌مقام قانونی صاحب سهم و همچنین نماینده یا نمایندگان حقوقی شرکت ذوب‌آهن اصفهان (سهامی عام) دعوت می‌گردد تا در نشست مجمع عمومی عادی سالانه این شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ که در ساعت ۱۵ روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۵ در شهر اصفهان، کیلومتر ۴۵ جاده اصفهان-شهرکرد، کارخانه ذوب‌آهن اصفهان، سالن تشریفات روابط عمومی برگزار می‌گردد، حضور بهم رسانند.

با عنایت به ابلاغیه شماره ۱۲۱/۱۶۶۵۴۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۰۴ و ابلاغیه مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۹ مدیریت نظارت بر ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار، حضور در جلسه مذکور با ارائه کارت واکسیناسیون و رعایت کامل دستورالعمل‌های بهداشتی امکان‌پذیر خواهد بود. همچنین مشاهده همزمان مجمع از طریق لینک aparat.com/atashkar/live یا Instagram.com/atashkar.ir و طرح سوالات از طریق سامانه پیامکی به شماره ۳۰۰۰۷۳۱۹۷ با ارسال کدملی و کد بورسی برای سهامداران محترم فراهم شده است.

لازم به یادآوری است به علت رعایت شرایط بهداشتی از ارائه پک تبلیغاتی، هدایا و پذیرایی رایج در مجامع خودداری خواهد شد.

■ دستور جلسه:

۱. استماع گزارش هیأت‌مدیره و گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی شرکت برای عملکرد سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹
۲. بررسی و تصویب صورت‌های مالی سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹
۳. انتخاب اعضای هیأت‌مدیره
۴. انتخاب حسابرس مستقل و بازرس قانونی اصلی و علی‌البدل برای سال مالی ۱۴۰۱ و تعیین حق‌الزحمه ایشان
۵. انتخاب روزنامه کثیرالانتشار برای درج آگهی‌های شرکت در سال آتی
۶. اتخاذ تصمیم در خصوص تقسیم سود
۷. تعیین پاداش هیات‌مدیره
۸. تعیین حق حضور اعضای غیرموظف هیأت‌مدیره و کمیته‌های تخصصی هیأت‌مدیره
۹. سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالانه باشد.

هیأت‌مدیره شرکت ذوب‌آهن اصفهان (سهامی عام)

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده

شرکت ذوب آهن اصفهان (سهامی عام) به شماره ثبت ۲۵۲۳۰ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۰۸۵۳۰۳

برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹

از کلیه سهامداران، وکیل یا قائم‌مقام قانونی صاحب سهم و همچنین نماینده یا نمایندگان حقوقی شرکت ذوب‌آهن اصفهان (سهامی عام) دعوت می‌گردد تا در نشست مجمع عمومی فوق‌العاده این شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ که در ساعت ۱۴ روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۴/۲۵ در شهر اصفهان، کیلومتر ۴۵ جاده اصفهان-شهرکرد، کارخانه ذوب‌آهن اصفهان، سالن تشریفات روابط عمومی برگزار می‌گردد، حضور بهم رسانند.

با عنایت به ابلاغیه شماره ۱۲۱/۱۶۶۵۴۷ مورخ ۱۴۰۰/۱۰/۰۴ و ابلاغیه مورخ ۱۴۰۰/۱۱/۰۹ مدیریت نظارت بر ناشران سازمان بورس و اوراق بهادار، حضور در جلسه مذکور با ارائه کارت واکسیناسیون و رعایت کامل دستورالعمل‌های بهداشتی امکان‌پذیر خواهد بود. همچنین مشاهده همزمان مجمع از طریق لینک aparat.com/atashkar/live یا Instagram.com/atashkar.ir و طرح سوالات از طریق سامانه پیامکی به شماره ۳۰۰۰۷۳۱۹۷ با ارسال کدملی و کد بورسی برای سهامداران محترم فراهم شده است.

لازم به یادآوری است به علت رعایت شرایط بهداشتی از ارائه پک تبلیغاتی، هدایا و پذیرایی رایج در مجامع خودداری خواهد شد.

■ دستور جلسه:

۱. تطابق اساسنامه شرکت با اساسنامه نمونه سازمان بورس و اوراق بهادار
۲. سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده باشد.

هیأت‌مدیره شرکت ذوب‌آهن اصفهان (سهامی عام)

آگهی دعوت مجمع عمومی عادی سالانه

کانون طراحی مهندسی و طراحی مونتاژ ایران شماره ثبت ۱۴۳۶۹ و شناسه ملی: ۱۰۱۰۰۵۳۸۳۷۲

بدینوسیله از اعضای محترم کانون طراحی مهندسی و طراحی مونتاژ ایران دعوت به عمل می‌آید در جلسه مجمع عمومی عادی سالانه که در ساعت ۱۸ روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۱ در محل شرکت توسعه صنایع تأسیساتی ایران به نشانی: تهران- خیابان بخارست (احمدقصیر)- کوچه ششم - پلاک ۱۱ تشکیل می‌گردد، حضور بهم رسانند.

■ دستور جلسه:

۱. قرائت گزارش هیات‌مدیره
۲. قرائت گزارش بازرس
۳. تصویب صورت‌های مالی سال ۱۴۰۰ شمسی و ترازنامه مورخ ۱۴۰۰/۱۲/۲۹
۴. انتخاب بازرسین
۵. انتخاب روزنامه کثیرالانتشار
۶. سایر موضوعاتی که در صلاحیت مجمع عمومی عادی باشد.

هیات‌مدیره کانون طراحی مهندسی و طراحی مونتاژ ایران

آگهی دعوت مجمع عمومی فوق‌العاده

کانون طراحی مهندسی و طراحی مونتاژ ایران شماره ثبت ۱۴۳۶۹ و شناسه ملی: ۱۰۱۰۰۵۳۸۳۷۲

بدینوسیله از کلیه اعضای محترم کانون طراحی مهندسی و طراحی مونتاژ ایران دعوت به عمل می‌آید تا در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده که در ساعت ۱۶ روز شنبه مورخ ۱۴۰۱/۰۵/۰۱ به نشانی: تهران- خیابان بخارست (احمدقصیر)- کوچه ششم - پلاک ۱۱ تشکیل می‌گردد، حضور بهم رسانند.

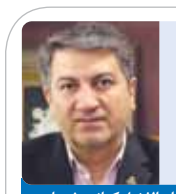
■ دستور جلسه:

۱. تغییر اقامتگاه قانونی کانون
۲. بررسی و تصویب اساسنامه جدید
۳. سایر موضوعاتی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده باشد.

هیات‌مدیره کانون طراحی مهندسی و طراحی مونتاژ ایران

یادداشت

برچسب تعالی زیست‌محیطی

ابوالفضل کیانی‌بختیاری
مدیرعامل سازمان مدیریت صنعتی

مدیریت صنعتی در جهان در حال تحول است. تغییرات اساسی بوده و شکل جدیدی از مدیریت متولد شده است. برچسب تعالی زیست‌محیطی یاEU Ecolable که مصوب پارلمان اروپاست، برنامه‌ای اختیاری بوده و هدف از آن محصولات و خدمات است. این برچسب تعالی زیست‌محیطی به محصولات و خدماتی داده می‌شود که استانداردهای تعالی زیست‌محیطی را در چرخه عمر خود (از ماده خام تا تولید، توزیع و بازیافت) رعایت کنند. این برچسب شرکت‌ها را تشویق می‌کند محصولات ماندگار، قابل ترمیم و بازیافت تولید کنند. این برچسب از سوی نهادهای مستقل ذی‌صلاح در هر کشور داده می‌شود.

در این راستا، CANADA ECP مصوب دولت کانادا را باید معرفی کرد که یک شیوه برچسب‌گذاری زیست‌محیطی دیگر است. در حال‌حاضر، ۳۰۰ دسته محصول و ۱۲۲ نوع برچسب زیست‌محیطی در این برنامه وجود دارد. هدف از آن کمک به مصرف‌کنندگان برای تشخیص محصولات دوستدار محیط‌زیست و قابل بازیافت است. تاب‌آوری امکان تجهیز بهتر فناورانه تولیدات صنعتی با هدف حمایت از زیرساخت‌های کلیدی و ارتقای راندمان و بهره‌وری بالا به‌ویژه در دوران بحران است. تغییرات ژئوپلتیکی و بحران‌های طبیعی مانند بیماری همه‌گیر کووید ۱۹ و توسعه فناوری و... ایجاب می‌کند زنجیره‌های ارزش راهبردی و به‌ویژه امنیت انرژی به اندازه کافی تاب‌آور شوند.

یک پیش‌شرط مهم صنعت نسل پنجم این است که به‌جای اینکه مردم به فناوری خدمات‌رسانی کنند، فناوری به مردم خدمات ارائه دهد. در ساختار صنعتی، این امر بدان معناست که به‌جای اینکه کارگران به‌طور پیوسته ناگزیر باشند خود را با فناوری به سرعت متغیر وفق دهند، فناوری مورداستفاده در تولید با نیازها و تنوع کارگران صنعت تطبیق داده می‌شود.

▣ مدیریت منابع آب

قرن بیست‌ویکم، قرن آب است و پیش‌بینی می‌شود تا سال ۲۰۲۵ میلادی بیش از ۴.۵ میلیارد نفر از مردم جهان در معرض آسیب‌ها و زیان‌های ناشی از کمبود و آلودگی منابع آب قرار بگیرند. این شرایط رقابت در زمینه منابع آب جهانی را افزایش داده و بهره‌برداری از منابع آب به چالشی اساسی بدل خواهد شد؛ بنابراین برنامه‌ریزی منابع آب از جایگاه مهمی در روابط سیاسی، اقتصادی و اجتماعی حاکم بر ملت‌ها و دولت‌ها، برخوردار است.

آب مجازی، مفهومی جدید در مدیریت منابع آب است. به بیان ساده آب مجازی جمع کل آب موردنیاز برای تولید مقدار معینی از محصول، با توجه به شرایط اقلیمی، مکانی، زمان و راندمان تولید است. از زمانی که بحث آب مجازی مطرح شد، تا زمانی که موردتوجه مجامع علمی قرار گرفت، حدود ۱۰ سال طول کشید. نخستین گردهمایی بین‌المللی درباره این موضوع دسامبر ۲۰۰۲ در دلف هلند برگزار شد.

آب مجازی یعنی آب ذخیره‌شده یا به‌کار رفته در فرآیند تولید محصولات است. توسعه تجارت مواد غذایی بر مبنای مزیت نسبی و استفاده بهینه از فرصت‌های ایجادشده، می‌تواند علاوه‌بر دستیابی به منابع آب جهانی سبب ارتقای رشد اقتصادی و رفاه اجتماعی شود.

▣ نسل جدید پالایشگاه‌ها

پتروپالایش رویکرد جدید صنعت نفت جهان است. پتروپالایشگاه نسل جدید پالایشگاه‌های نفت ایجاد پتروپالایشگاه از ادغام جریان‌های مواد و انرژی بین پتروشیمی و پالایشگاه‌های نزدیک هم است. صنعت نفت و گاز دنیا با سرعت در حال گذار از صنعت پالایشگاهی به سمت پتروشیمی و شکل‌گیری مفاهیمی مانند پتروپالایشگاه است. وجود واحدهای آروماتیک و اولفین در پتروپالایشگاه‌ها موجب جلوگیری از هدررفت انرژی و تبدیل بخشی از مواد سوختی به مواد با ارزشی مانند اتیلن، پروپیلن، زایلن، بنزن و... شده که مواد بالادستی واحدهای پتروشیمیایی هستند. افزایش تولید مواد پایین‌دستی پتروپالایشی بیش از ۲ برابر و تقاضای آنها بیش از ۵۰ درصد تا سال ۲۰۵۰ خواهد بود.

بحران آلودگی محیط‌زیست بر اثر استفاده بیش از حد سوخت‌های فسیلی است. سهم انرژی‌های تجدیدپذیر و در سبد انرژی کشور ناچیز است. لزوم ارائه راه‌حل‌های نوآورانه در راستای پاسخگویی به تغییرات اقلیمی و چالش‌های آن ضروری به‌نظر می‌رسد. لزوم افزایش هوشمندی و ارائه راه‌حل‌های نوآورانه در جهت بهینه‌سازی مصرف است. انرژی در بخش‌های خانگی، صنعتی و حمل‌ونقل باید موردتوجه قرار بگیرد. حضور بخش غیردولتی در بخش انرژی است.

توسعه خدمات و مدل‌های کسب‌وکاری جدید و افزایش تولید انرژی از منابع پایدار به‌عنوان راهکار می‌توان ارائه داد.

بالا بودن هدررفت در بخش‌های تولید، تبدیل و عرضه انرژی در کشور، لزوم افزایش بهره‌وری و ایجاد تنوع در منابع و مکان‌های تولید و توزیع انرژی، لزوم تولید و توزیع انرژی با هزینه و بهره‌وری متناسب در مناطق دوردست و محروم، لزوم بهره‌گیری موثر از جمع‌آوری و تحلیل کلان‌داده‌ها به‌منظور مدیریت و برنامه‌ریزی بهینه حوزه انرژی و لزوم افزایش هوشمندی و ارائه راه‌حل‌های نوآورانه در جهت بهینه‌سازی مصرف انرژی در بخش‌های خانگی، صنعتی و حمل‌ونقل دانست و راهکار آن استفاده از سیستم‌های هوشمند و راهکارهای داده‌محور برای بهینه‌سازی توزیع مصرف انرژی است.

ضرورت ارائه راه‌حل‌های نوآورانه در راستای پاسخگویی به تغییرات اقلیمی و چالش‌های آن، لزوم بهره‌گیری موثر از جمع‌آوری و تحلیل کلان‌داده‌ها به‌منظور مدیریت و برنامه‌ریزی بهینه حوزه انرژی، لزوم افزایش بهره‌وری و ایجاد تنوع در منابع و مکان‌های تولید و توزیع انرژی بوده و راهکار آن بهبود فرآیندهای تولید انرژی و بهینه‌سازی نیروگاه‌هاست.

ارز موردنیاز واردات خودرو چگونه تامین می‌شود؟

رئیس کل بانک مرکزی درباره تامین ارز موردنیاز واردات خودرو توضیحاتی ارائه کرد. علی صالح‌آبادی، رئیس کل بانک مرکزی در گفت‌وگو با خانه ملت درباره نظر بانک مرکزی درباره ارز موردنیاز برای واردات خودرو، گفت: این موضوع هنوز در دولت جمع‌بندی نشده اما هر زمانی بخواهد در دولت جمع‌بندی شود، حتما با هماهنگی بانک مرکزی خواهد بود.رئیس بانک مرکزی ادامه داد: منابع ارزی که برای این موضوع در نظر گرفته می‌شود باید در چارچوب منابع و مصارف کشور باشد، به‌گونه‌ای که فشاری به منابع ارزی وارد نشود؛ در نتیجه این موضوع مدنظر دولت خواهد بود. به‌گزارش صمت، پایان اردیبهشت ۱۴۰۱ پایان زمان تعیین‌شده برای ممنوعیت واردات خودرو از سوی وزارت صنعت، معدن و تجارت بود. مصوبه‌ای که تیر ۹۷ از سوی وزیر صنعت، معدن و تجارت وقت ابلاغ شد. در حال حاضر با گذشت ۴ سال از محدودیت واردات خودرو و با وجود رفع این ممنوعیت همچنان ورود خودروهای خارجی با اماواگرهای بسیاری همراه است. کمبود منابع ارزی که دلیل اصلی این محدودیت بود، همچنان پابرجاست و موضوع حفظ منافع شرکت‌های خودروساز داخلی که در این ۴ سال بازار کشور را انحصاری در اختیار داشتند، مسئله دیگری است که به مورد اصلی اضافه شده است. حال باید دید بالاخره گره کور واردات خودرو به چه شکل باز خواهد شد و قرار است چه خودروهایی با چه قیمتی وارد بازار شود تا گپ بزرگ بین عرضه و تقاضا را پرکند.

دولت با تشکیل وزارت بازرگانی موافقت کرد

تفکیک دوباره یک ادغام

فاطمه امیراحمدی
editor@smtnews.ir

پس از استعفای وزیر وقت صنعت، معدن و تجارت دولت دوازدهم به‌دلیل مخالفت با تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت، در نهایت دولت سیزدهم به این جداسازی تن داد. به‌تازگی سخنگوی دولت با اعلام خبر موافقت دولت با تشکیل وزارت بازرگانی، دلایل آن را تقویت و تجمیع ابزارهای نظارتی دولت بر بازار، کنترل موثرتر قیمت‌ها، تسهیل و رونق تجارت خارجی، سیاست‌گذاری واحد، چابکی در امور بازرگانی و حمایت جدی‌تر از مصرف‌کننده عنوان کرد.

تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین تشکیل وزارت بازرگانی از سال ۹۶ تا ۹۸ سه مرتبه در مجلس شورای اسلامی در قالب لایحه و طرح مطرح و در هر بار با مخالفت قاطع نمایندگان مجلس شورای اسلامی مواجه شد. پس از مخالفت سه‌باره مجلس با تفکیک این وزارتخانه، دولت دوازدهم برای چهارمین‌بار در ماه‌های پایانی به میدان آمد تا این‌بار مجوز تاسیس وزارت بازرگانی را به‌دست خود مجلس و با طرح تاسیس وزارت تجارت و خدمات بازرگانی از نمایندگان خانه ملت دریافت کند اما باز هم با مخالفت مجلس و شورای نگهبان روبه‌رو شد. حال دولت سیزدهم موافقت خود را با تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کرده و به این ترتیب، از نگاه مخالفان، دولت عریض دوباره عریض‌تر می‌شود و از نگاه موافقان، وزارت صنعت کوچک‌تر شده و مدیریت بهتر انجام می‌شود.

مشکلات عمده این روزهای بخش صنعت، نبود تعاملات بین‌المللی، نوسانات نرخ ارز، کمبود نقدینگی، تعدد بخشنامه‌های خلق‌الساعه و چندگانه، مشکلات بانکی و... است که هیچ‌یک از آنها با ادغام وزارتخانه‌ها ایجادنشده که با تفکیک آن برطرف شوند

۳ دیدگاه صنعتی

موافقان و مخالفان تفکیک و ادغام صنعت و بازرگانی هر یک استدلال‌های خود را دارند و در این میان کارشناسانی هستند که یکی شدن یا جدا شدن این دو بخش را دخیل در حل مشکلات فعلی تولید ندانسته و عنوان می‌کنند که مسئله در جای دیگر است.

موافقان معتقدند تجربه نشان داده، دولت، مدیر خوبی برای هدایت یک مجموعه بزرگ نیست و نه می‌تواند مشکلات صنعت را پیگیری کند و نه مسائل مربوط به بازرگانی و صادرات را درست مدیریت کند.

مخالفان هم اعلام‌نظر می‌کنند در حالی که شعار، کوچک کردن دولت و چابک‌سازی آن است، تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت به دو وزارتخانه جدا هزینه‌ها را دو برابر کرده و نیازمند نهادهای استانی و نیروهای انسانی بیشتری خواهیم شد. این امر در شرایطی که دولت با کسری بودجه روبه‌رو است، چگونه توجیه می‌شود.

تصمیم‌گیری بدون در نظر گرفتن نفع تولید

نصراله محمدحسین فلاح، عضو هیات‌مدیره انجمن مدیران صنایع و کنفدراسیون صنعت ایران درباره تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت به صمت گفت: مشکل ما یکی بودن یا جدا بودن صنعت و بازرگانی نیست؛ واقعیت سیاست‌هایی است که بر صنعت حاکم بوده و بدون در نظر گرفتن منافع تولید و تولیدکننده تصمیم‌گیری می‌شود.

وی افزود: مسائل عمده این روزها صنعت، نبود تعاملات بین‌المللی، نوسانات نرخ ارز، کمبود نقدینگی، تعدد بخشنامه‌های خلق‌الساعه و چندگانه، مشکلات بانکی و... است که هیچ‌یک از آنها با ادغام وزارتخانه‌ها ایجادنشده که با تفکیک آن برطرف شوند. او اظهار کرد: این امر نشان می‌دهد مشکلات فارغ از یک نگاه ساختاری، ریشه در جای دیگر دارد.

▣ بی‌معنایی ترکیب و تفکیک

محمدحسین فلاح در ادامه با طرح این پرسش که آیا کوچک شدن وزارتخانه منفعت دارد یا خیر، عنوان کرد: معمولا در بخش‌های بزرگ، مدیران دولتی توانمندی لازم را ندارند و با این نگاه خاص می‌توان نتیجه گرفت این تفکیک اجازه تنفس به بخش‌های صنعت و بازرگانی می‌دهد.

او اظهار کرد: فساد، رانت، ارز چندنرخی، امضاهای طلایی و... مسائلی برون‌ساختاری هستند؛ بنابراین با تغییر ساختار نباید انتظار رفع چالش‌ها را داشت.

عضو هیات‌مدیره انجمن مدیران صنایع و کنفدراسیون صنعت ایران تاکید کرد: برای برون‌رفت از مشکلات صنعتی باید طرح مسئله دقیق انجام شود و در ادامه با طرح درست مسئله می‌توان راه‌حل درست ارائه داد. در حال‌حاضر چند قانون در حمایت از تولید نوشته شده است؟ قرار بود برای این قوانین، اگر بخشنامه‌ای صادر می‌شود با تشکل‌ها هماهنگ شود. چرا این موضوع عملیاتی نشد؟ چرا فعالان و تولیدکنندگان در تصمیماتی که مربوط به آنهاست به بازی گرفته نمی‌شوند؟ افراد باید در سیاست‌گذاری‌ها دخیل باشند تا مشکلات کم‌کم ذوب شوند. این در حالی است که همیشه مشکلات یک دولت به دولت قبل ارتباط داده می‌شود و این مسائل خارج از ساختار است.

نیاز به گرفتن مجوزهای متعدد از چند نهاد دارند که این روند موانع را دوچندان می‌کند. علاوه‌بر اینکه اثبات شده که در مدیریت نهادهای بزرگ، خیلی موفق نیستیم؛ از این‌رو تصور این است که تفکیک کارها را سبک‌تر می‌کند.

▣ راهکار چیست؟

محمدحسین فلاح در پاسخ به این پرسش که اگر تغییر ساختار مشکلات صنعت را حل نمی‌کند، راهکار برای برون‌رفت از وضعیت فعلی تولید چیست، گفت: آیا وزارتخانه یکی باشد یا دو تا، مشکلات ارتباطات بین‌المللی را حل می‌کند یا چالش‌های نقدینگی را کاهش می‌دهد؟ قرار بود تصمیم‌گیری‌ها در حوزه صنعت با مشورت صنعتگران انجام شود اما در این میان، دستمزدها افزایش یافت اما نظر صنعتگران پرسیده نشد. این امر منجربه تورم شده و امروز کارگران با حقوقی که دریافت می‌کنند، نمی‌توانند مانند سال گذشته هزینه کنند و در واقع سفره آنها کوچک‌تر شده حال پرسش این است که یک وزارتخانه وجود داشته باشد یا دو وزارتخانه یا حتی بیشتر، آیا مشکلات ارزی کشور حل می‌شود؟

بخش‌های صنعت و بازرگانی می‌دهد. این کارشناس حوزه صنعت در ادامه سخنان خود با بیان اینکه ۳ دهه است مشکلات صنعت یکی بوده و بلای جان تولید شده، گفت: به مجموعه مشکلات باید مسئله فساد و رانت را هم اضافه کرد که نشان می‌دهد با انبوهی از مسائل روبه‌رو هستیم که ترکیب و تفکیک تاثیر معناداری در تغییر وضعیت کنونی ندارد.

محمدحسین فلاح با اشاره به واکنش‌های خانه ملت یادآور شد: نمایندگان مجلس شورای اسلامی فکر می‌کنند با تغییر افراد یا ساختار می‌توانند مشکلات را حل کنند، با چنین اهرم‌هایی سوءاستفاده‌ها زیاد می‌شود.

▣ یک تفکیک و تشکیل سلاطین کوچک

عضو هیات‌مدیره انجمن مدیران صنایع و کنفدراسیون صنعت ایران با بیان اینکه بیش از ۵ دهه قبل ۳ تا ۴ وزارتخانه امروز، یک وزارتخانه بودند و مشکلات فعلی را هم نداشتند، گفت: با تفکیک چند وزارتخانه، هر بخش مدیریت خودش را دارد و به این ترتیب می‌توان گفت به تعداد خان‌ها به‌عنوان سلاطین کوچک اضافه می‌شود. افراد برای فعالیت

نصراله محمدحسین فلاح در پاسخ به این پرسش که برخی معتقدند این ادغام سبب‌شده برخی محصولات بازار انحصاری داشته باشند، گفت: این‌گونه نیست که با تفکیک وزارتخانه صنعت از بازرگانی مثلا واردات خودرو انجام شود، زیرا این امر بدون تفکیک هم شدنی است. حتی ممکن است با تفکیک، واردات برخی کالاها آزاد نشود. این مسائل مربوط به سیاست‌های کلی دولت بوده و ارتباطی به تفکیک و ادغام ندارد.

وی در ادامه سخنان خود عنوان کرد: آیا واردات نیاز به راه‌اندازی یک وزارتخانه دارد؟ با راه‌اندازی یک وزارتخانه ضرورت دارد تا در هر استان و شهر یک نهاد یا سازمان جداگانه تشکیل و به همان نسبت نیز نیروی مازاد استخدام شود؛ بنابراین اگر واردات آزاد نیست، دلایل خود را دارد و با تفکیک هم می‌تواند سرجای خود باقی بماند. بخشی معتقد است واردات رانت‌زا بوده و چرا امروز باید برای این امر دوباره هزینه شود. او اظهار کرد: در گذشته تفکیک دو وزارتخانه صنعت و بازرگانی تاثیر مثبتی در اقتصاد نداشته و راه‌اندازی وزارت بازرگانی در واقع یک گام به عقب است.

یک ایده رانتی

در ادامه لطفعلی بخشی، عضو هیات‌علمی دانشگاه علامه طباطبایی که نسبت به تفکیک وزارت صنعت از بازرگانی نگاه مثبتی ندارد، در این‌باره به صمت گفت: پیش‌تر وزارتخانه‌ها از هم منفک بودند که محلی برای رانت شده بود. علاقه‌مندان به واردات از این فرصت استفاده کرده و با ورود کالاهای خارجی در بازار قیمت‌ها را مدیریت می‌کردند. او افزود: این رانت‌ها با ادغام کاهش پیدا کرد. در حال‌حاضر با این جداسازی، بازرگانی نیز سهم جداگانه‌ای خواهد داشت و برای واردات دوباره برنامه‌ریزی‌ها پررنگ‌تر می‌شود.

بخشی با بیان اینکه پشت این تفکیک یک ایده رانتی وجود دارد، گفت: این موضوع تجربه شده است. پیش‌تر این دو وزارتخانه از یکدیگر جدا بودند اما برخی مسائل سبب‌شده ادغام شوند. امروز با گذشت چند سال دوباره موضوع جداسازی مطرح شده است. وی افزود: این در حالی است که برای رونق اقتصادی باید از تولید حمایت کرد و البته برای تشویق به فعالیت تولیدی و انگیزه دادن به افراد برای سرمایه‌گذاری نمی‌توان با واردات انتظار تحقق اهداف را داشت، زیرا بازرگانی درست عکس این مسیر است. این اقتصاددان در ادامه سخنان خود با بیان اینکه این روند منجربه اقتصاد کوپنی می‌شود، عنوان کرد: برای تقویت بخش خصوصی، وزارت بازرگانی ماهیتا در تناقض با شعارهای تولیدی و صنعتی بوده و به بهبود وضعیت اقتصادی منجر نخواهد داشت.

▣ یک گام به عقب

این عضو هیات‌علمی دانشگاه علامه طباطبایی در ادامه در پاسخ به این پرسش که برخی معتقدند این ادغام سبب‌شده برخی محصولات بازار انحصاری داشته باشند، گفت: این‌گونه نیست که با تفکیک وزارتخانه صنعت از بازرگانی مثلا واردات خودرو انجام شود، زیرا این امر بدون تفکیک هم شدنی است. حتی ممکن است با تفکیک، واردات برخی کالاها آزاد نشود. این مسائل مربوط به سیاست‌های کلی دولت بوده و ارتباطی به تفکیک و ادغام ندارد.

وی در ادامه سخنان خود عنوان کرد: آیا واردات نیاز به راه‌اندازی یک وزارتخانه دارد؟ با راه‌اندازی یک وزارتخانه ضرورت دارد تا در هر استان و شهر یک نهاد یا سازمان جداگانه تشکیل و به همان نسبت نیز نیروی مازاد استخدام شود؛ بنابراین اگر واردات آزاد نیست، دلایل خود را دارد و با تفکیک هم می‌تواند سرجای خود باقی بماند. بخشی معتقد است واردات رانت‌زا بوده و چرا امروز باید برای این امر دوباره هزینه شود. او اظهار کرد: در گذشته تفکیک دو وزارتخانه صنعت و بازرگانی تاثیر مثبتی در اقتصاد نداشته و راه‌اندازی وزارت بازرگانی در واقع یک گام به عقب است.

▣ کاهش حضور دولت در اقتصاد

این کارشناس اقتصاد در ادامه سخنان خود بیان کرد: مشکل فعلی دولت، نیاز به حجم عظیم بودجه بوده و با تفکیک، این مشکل مضاعف می‌شود. ادغام، سازمان‌ها و نهادهای موازی را از بین برد اما راهی را که رفتیم با تفکیک دوباره باید برگردیم. او ادامه داد: تفکیک یا ادغام مسئله نیست، بلکه دولت باید تصمیمات خود را در اقتصاد کاهش دهد. ۴ دهه است یک مسیر را می‌رویم و برای اصلاح باید تغییر مسیر دهیم.

بخشی در پایان عنوان کرد: در جهان، دولت‌ها در امور دخالت ندارند و فعالیت‌ها به بخش خصوصی واگذار شده است. نقش دولت در این‌باره فقط نظارت بوده و باید از نمونه‌های موفق الگوبرداری کرد.

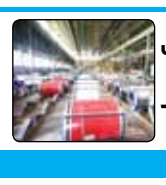
سخن پایانی

در راستای کوچک‌سازی دولت، تیرماه ۱۳۹۰ پس از تصویب مجلس شورای اسلامی و تصویب شورای نگهبان، ادغام دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن مورد موافقت قرار گرفت و وزارت صمت (صنعت، معدن و تجارت) تشکیل شد. حال با گذشت حدود یک دهه، دوباره موضوع تفکیک این وزارتخانه‌ها مطرح شده است. به‌گفته برخی کارشناسان مخالف طرح، این آزمون‌وخطا و هزینه‌کرد اضافه بوده و جداسازی، مشکلات بخش‌های صنعت و تجارت را حل نمی‌کند.

بعضی هم عنوان می‌کنند دولت توان مدیریتی در سطح کلان را نداشته و نمی‌تواند مجموعه‌های بزرگ را مدیریت کند؛ بنابراین کوچک‌سازی شاید فرصتی برای تنفس بیشتر برای دولت باشد.

> نصراله محمدحسین فلاح: معمولا در بخش‌های بزرگ، مدیران دولتی توانمندی لازم را ندارند؛ از این‌رو تفکیک وزارتخانه صمت اجازه تنفس به بخش‌های صنعت و بازرگانی می‌دهد

> لطفعلی بخشی: تفکیک یا ادغام مسئله نیست، بلکه دولت باید مداخلات خود را در اقتصاد کاهش دهد

فولاد، رقیب نفت در اقتصاد کشور

چرخه باطل تفکیک و ادغام

یک سر است و هزار سودا

توسعه فناوری‌های هوشمند معدنی کلید خورد

عکس: صمت

هفته گذشته تفاهمنامه چهارجانبه توسعه فناوری‌های هوشمند در بخش معدن و صنایع معدنی بین ایمیدرو، ستاد توسعه فناوری‌های اقتصاد دیجیتال، معاونت فناوری و نوآوری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات و معاونت معادن و فرآوری مواد وزارت صنعت، معدن و تجارت امضا شد.

موضوع این تفاهمنامه، همکاری و تعامل موثر همه طرف‌ها با محوریت تحقق شعار «تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال آفرین»، تحقق سند تحول دولت مردمی، ارتقای صنایع معدنی کشور در حوزه فناوری‌های هوشمند با رویکرد افزایش بهره‌وری، رقابت‌پذیری و تاب‌آوری اقتصاد کشور است. به گزارش ایمیدرو بخشی از زمینه‌های همکاری و هم‌افزایی عبارت است از تعریف و راهبری کنسرسیوم‌های تحقیق و توسعه بزرگ مشترک میان بنگاه‌ها و صنایع بزرگ معدنی دارای توانمندی تحقیق و توسعه و شرکت‌های دانش‌بنیان، احصای نیازهای تجمیعی فناورانه بنگاه‌ها و صنایع معدنی برای ایجاد بازار بزرگ‌مقیاس برای شرکت‌های دانش‌بنیان و در نهایت تضمین ریسک بنگاه‌ها و صنایع بزرگ معدنی در همکاری با شرکت‌های دانش‌بنیان. علاوه بر این، تضمین خرید فناوری‌های پرریسک در حال توسعه، تعریف بسته‌های تشویقی معنادار برای بنگاه‌ها و صنایع بزرگ معدنی به‌منظور ترغیب آنها به پذیرش فناوری‌های نوین و تاسیس مراکز فناوری صنعتی در حوزه‌های لبه فناوری با هدف تحقیق و توسعه مشترک میان واحدهای تحقیق و توسعه بنگاه‌ها و صنایع بزرگ معدنی، شرکت‌های دانش‌بنیان و دانشکده‌های قطب، بخش دیگری از این همکاری‌ها خواهد بود.

فضای باز برای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان

سید مهدی نیازی، معاون هماهنگی و محیط کسب‌وکار وزیر صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: فضای جدیدی برای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان در کشور باز شده است. وی که در آیین امضای تفاهمنامه چهارجانبه توسعه فناوری‌های هوشمندسازی در بخش معدن و صنایع معدنی سخن می گفت با اشاره به اینکه از ابتدای امسال، تعامل بسیار مطلوبی بین نهادهای دولتی در راستای تحقق شعار سال -تولید؛ دانش‌بنیان، اشتغال آفرین- برای توسعه اقتصاد دانش‌بنیان برقرار شده، گفت: طی این مدت، مجموعه آیین‌نامه‌هایی برای هر نهاد در حوزه فناوری، نوآوری و اقتصاد دانش‌بنیان تعریف شده و در برنامه اجرایی قرار دارد. معاون هماهنگی و محیط کسب‌وکار وزیر صمت گفت: وزارتخانه با توجه به ابعاد حوزه فناوری و نوآوری، یکی از نهادهای پیشران و پیشرو در توسعه اقتصاد دانش‌بنیان است. وی ادامه داد: با توجه به شعار سال و تاکید وزیر، توسعه اقتصاد دانش‌بنیان در ۱۰ بخش طراحی شده که معدن هم از جمله این بخش‌ها است و رهبر معظم انقلاب نیز در بیانات خود تاکید ویژه‌ای بر فعال‌سازی آن داشته‌اند.

▣ تحقیق و پژوهش، حلقه مفقوده صنعت

نیازی به مسئله تحقیق و پژوهش (R&D) به‌عنوان حلقه مفقوده صنعت اشاره کرد و گفت: زمانی می‌توان در مسیر توسعه اقتصاد دانش‌بنیان گام برداشت که حوزه تحقیق و پژوهش مورد توجه جدی قرار گیرد و بودجه مناسبی به آن اختصاص یابد تا بتوان از ظرفیت فراهم شده، استفاده مطلوب کرد. وی افزود: با فعال‌سازی تفاهمنامه مشترک همکاری، ذیل برنامه راهبردی و آیین‌نامه‌های مصوب، می‌توانیم در مسیر توسعه اقتصاد دانش‌بنیان گام‌های موثر برداریم.

آغاز استفاده از ظرفیت دانش‌بنیان‌ها

پیش از این هم رضا محتشمی‌پور بزرگ‌ترین مشکل تحریم برای حوزه معادن را سخت شدن انتقال فناوری به کشور عنوان و تاکید کرده بود: استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه فناوری‌های معدنی آغاز شده است. به گزارش ایرنا معاون معدنی وزیر صنعت، معدن و تجارت در گفته‌های خود تاکید کرده بود: شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه فناوری‌های معدنی باید به سمت تامین نیازهای کشور در این زمینه حرکت کنند. وی با اشاره به تقاضای فراوان برای ورود شرکت‌های دانش‌بنیان به حوزه معدن گفت: استفاده از ظرفیت شرکت‌های دانش‌بنیان حوزه فناوری‌های کلید خورده است.

▣ ظرفیت بازسازی ماشین آلات

معاون معادن و فرآوری مواد وزیر صمت با بیان اینکه ظرفیت بازسازی ماشین آلات معدنی در کشور وجود دارد، اضافه کرد: شرکت‌های توانمندی داریم که با تامین نیروی انسانی مجرب توانایی انجام این کار را دارند؛ هرچند برخی ماشین آلات معدنی نیز به‌علت نداشتن صرفه اقتصادی یا قدیمی بودن ممکن است ظرفیت بازسازی نداشته باشند.

ایران در دومین انقلاب صنعتی است

به‌نظر می‌رسد تلقی دولت و ایده‌آل بخش خصوصی در زمینه هوشمندسازی فاصله زیادی با هم دارد و این موضوع در اظهارنظرهای افراد گوناگون کاملا به چشم می‌خورد. به‌عنوان مثال مهدی کرباسیان، کارشناس اقتصاد و فعال معدنی تعاریف دیگری از فرآیند هوشمندسازی مد نظر دارد.

وی در گفت‌وگو با دنیای معدن گفت: استفاده از هوش مصنوعی در همه زمینه‌ها از جمله معدن و صنایع معدنی، عصر چهارم انقلاب صنعتی را پدید آورده است، اما ایران با خوش‌بینی در عصر دوم باقی مانده و باتوجه به ذخایر معدنی موجود، ضرورت جهش برای قرار گرفتن در کنار کشورهای معدنی پیشرفته احساس می‌شود. کرباسیان افزود: سرمایه‌گذاری در معدنکاری دیجیتال و هوشمند و استفاده از فناوری‌های جدید و ماشین‌آلات پیشرفته باید در دستور کار بخش خصوصی و دولت قرار گیرد و تاخیر در توجه به این حوزه اقتصاد معدن و صنایع معدنی را دچار ضایعه جدی می‌کند.

▣ امتیازات هوشمندی

به گفته این کارشناس اقتصاد، هوشمندسازی این حوزه ۳ امتیاز اساسی دارد: صرفه‌جویی در مصرف انرژی، کاهش جدی نرخ تمام‌شده و حمایت و حفظ محیط‌زیست. وی گفت: در کشورهای پیشرفته سیستم هوشمند و هوش مصنوعی در تجهیزات و ماشین‌آلات هوشمند مدرن بسیار فعال شده و نتایج بسیار خوبی به‌دست آمده است. به‌عنوان مثال شرکت کوماتسو در آخرین آماری که ارائه کرده ۲۴ درصد در بهره‌وری، ۱۲ درصد در کاهش ساعات کار، ۱۰ درصد در کاهش باطله و ضایعات و ۲۰ درصد در کاهش خسارات ناشی از کار موفقیت داشته و موجب شده محیط کار سلامت و ایمنی بیشتری داشته باشد، راندمان افزایش پیدا کند و نرخ تمام‌شده کاهش یابد و موفقیت اقتصادی بیشتری در بازار رقابتی به‌دست آید.

▣ انتخاب یا الزام

کرباسیان توجه معدنکاران ایرانی به هوشمندسازی را ضروری دانست و گفت: برای جبران عقب‌ماندگی کشور در این زمینه باید استارت‌آپ‌ها و دانش‌بنیان‌ها را ترغیب به ورود به این بخش کرد. علاوه بر این می‌توان از تجربه کشورهای پیشرفته و شرکت‌های بزرگ در معدنکاری بهره برد. وی افزود: در حال حاضر شرکت‌های بزرگ حمل‌ونقل با استفاده از این فناوری‌های هوشمند میزان تاخیر را تا ۹۵ درصد کاهش داده‌اند یا در حوزه حمل‌ونقل دریایی با پشت سر گذاشتن تجربه ساخت کشتی‌هایی با ظرفیت ۶۰۰ هزار تن، به‌سوی ساخت کشتی‌های ۸۰۰ هزار تنی خیز برداشته‌اند که به این ترتیب تحول اساسی در نرخ حمل ایجاد خواهد شد، اما بنادر ایران هنوز قابلیت پهلوگیری کشتی‌هایی با ظرفیت بیش از ۸۰ هزار تن را ندارند. کرباسیان سخنان خود را با این جمله پایان داد که ایران کشوری معدنی است و قابلیت زیادی برای توسعه در این زمینه دارد و حیف است که با بی‌توجهی به معدنکاری دیجیتال و هوشمندسازی از مزایای این بخش بی‌بهره بماند.

سخن پایانی

مجله فوربس تخمین زده تا سال ۲۰۳۵، به عصر بهره‌برداری هوشمند خواهیم رسید و استخراج مواد از طریق فناوری‌های دیجیتال مانند هوش مصنوعی سالانه بین ۲۹۰ تا ۳۹۰ میلیارد دلار برای تولیدکنندگان مواد خام معدنی صرفه‌جویی ایجاد خواهد کرد و در بخش صنعت معدن هم به‌طور فزاینده‌ای از هوش مصنوعی برای به کار بردن روش‌های نوآورانه، بهینه‌سازی فرآیندها، تصمیم‌گیری‌های درست و بهبود ایمنی محیط استفاده می‌شود. صنعت معدن کشور ما در این زمان در چه جایگاهی خواهد بود؟

آگهی مزایده شماره ۱۴۰۱۶۰۰/۱۱۸۲

فولاد امیرکبیر کاشان

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان در نظر دارد **اقلام ضایعاتی خود را که شامل ته رول ورق سیاه (اسپیره: ورق فولادی کم‌کربن به صورت رول با طول حداقل ۱۵ متر با تنوع ضخامت در طول ورق از ضخامت ۳ به پائین مناسب برای کاربردهای متنوع و قطعه‌سازی)، ورق گالوانیزه درجه سه و درجه چهار، دراس روی، ورق سیاه برش‌خورده و...** می‌باشد از طریق مزایده عمومی به فروش برساند. متقاضیان جهت بازدید، دریافت اسناد مزایده و اعلام قیمت پیشنهادی، از تاریخ **۱۴۰۱/۰۴/۱۳** تا پایان وقت اداری **۱۴۰۱/۰۴/۲۲** از ساعت **۸** صبح الی **۱۵** به نشانی *کاشان کیلومتر ۱۴ جاده اردستان شرکت فولاد امیرکبیر کاشان، واحد بازرگانی* مراجعه فرمایند.

* ارائه ضمانتنامه به مبلغ ۵٪ قیمت پیشنهادی برای شرکت در مزایده الزامی می‌باشد.

شماره تماس کارخانه ۷- ۵۵۵۰۳۸۴۱ -۰۳۱ داخلی ۲۳۹ و ۳۳۸ و ۳۳۹

دفتر تهران: ۲۲۶۵۸۳۵۱

دفتر اصفهان: ۸۹- ۳۶۶۵۰۲۸۶

شرکت فولاد امیرکبیر کاشان

مزایده عمومی

شماره مزایده ۱۴۰۱۰۳۰۱

شرکت فولاد هرمزگان جنوب

شرکت فولاد هرمزگان در نظر دارد **مقدار ۷۰،۰۰۰ لیتر روغن ضایعاتی**، به شرح جدول ذیل را از طریق مزایده عمومی به فروش برساند.

ردیف	شماره مزایده	شرح کالا	واحد	مقدار	مبلغ ضمانت نامه (ریال)
۱	۱۴۰۱۰۳۰۱	روغن ضایعاتی	لیتر	۷۰،۰۰۰	۵٪ کل مبلغ پیشنهادی

متقاضیان محترم می‌توانند جهت بازدید و دریافت اسناد مزایده مبلغ ۵۰۰،۰۰۰ ریال به حساب شماره ۰۱۱۱۱۱۱۱۰۰۰۰۸ به نام شرکت فولاد هرمزگان جنوب نزد بانک ملی شعبه کمرک بندرعباس واریز نموده و از تاریخ ۱۴۰۱/۰۴/۰۴ لغایت **۱۴۰۱/۰۴/۱۵** (بجز ایام تعطیل رسمی، پنجشنبه و جمعه) از ساعت **۸:۰۰** صبح الی **۱۴:۰۰** با ارسال تصویر فیش واریزی و درخواست کتبی به شماره فکس **۰۷۶-۳۳۵۳۰۰۵۵** و یا ایمیل **khosravi.s@hosco.ir** جهت دریافت اسناد مزایده اقدام نمایند و یا در صورت تمایل به مراجعه حضوری (در بازه زمانی ذکر شده) ۴۸ ساعت قبل از مراجعه با شماره تلفن **۰۷۶-۴۴۸۴۳۲۹۴** جهت انجام هماهنگی‌های لازم تماس حاصل نموده و سپس به آدرس بندرعباس: *کیلومتر۱۳ بزرگراه شهید رجائی شرکت فولاد هرمزگان جنوب، واحد خرید مواد مصرفی و فروش کالای مازاد، ساختمان هرمز ۲ اتاق ۲۰۵* مراجعه نمایند.

درصورت تمایل به دریافت حضوری اسناد توسط شرکت‌های حقوقی، نماینده معرفی شده ملزم به ارائه معرفی‌نامه در سربرگ و با مهر شرکت می‌باشد.

لازم به ذکر است که شرکت‌کنندگان در مزایده باید امکان دریافت مجوز از سازمان محیط‌زیست استان/شهر مقصد (محل استفاده ضایعات) را داشته باشند.

▣ جدول زمانی برگزاری مزایده:

تاریخ فروش اسناد	تاریخ پایان فروش اسناد	آخرین مهلت تحویل پاکت‌های مزایده	تاریخ گشایش پاکت‌ها
۱۴۰۱/۰۴/۱۱	۱۴۰۱/۰۴/۲۱	۱۴۰۱/۰۴/۲۶	۱۴۰۱/۰۴/۲۸

همچنین آگهی فوق در سایت اینترنتی فولاد هرمزگان به آدرس **www.hosco.ir** قسمت مناقصه و مزایدات قابل مشاهده می‌باشد.

هزینه درج آگهی با برنده مزایده می‌باشد.

روابط عمومی شرکت فولاد هرمزگان جنوب

مزایده ۱۴۰۱۰۳د

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان در نظر دارد **مقدار حداکثر ۲۰۰۰ (دو هزار) تن میلگرد طول کوتاه مازاد بر نیاز خود** را طبق آنالیز شیمیایی و سبد اقلام مندرج در اسناد مزایده از طریق مزایده عمومی به‌فروش برساند. متقاضیان شرکت در مزایده می‌توانند جهت آگاهی از شرایط عمومی مزایده و دریافت اوراق مزایده و ارائه پیشنهاد همه روزه به استثنای ایام تعطیل رسمی، **پنجشنبه** و **جمعه** از تاریخ **۱۴۰۱/۰۴/۱۴** لغایت **۱۴۰۱/۰۴/۲۲** از ساعت **۸** صبح الی **۱۴** به آدرس *تهران، میدان ونک، بزرگراه حقانی بعد از جهان‌کودک، خیابان شهیدی، کوچه ژوبین، پلاک ۲، طبقه ٤، واحد۷* مراجعه نمایند.

همچنین آگهی و اسناد مزایده شماره ۱۴۰۱۰۳د در سایت اینترنتی شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان به آدرس **sjsco.ir** پرتال مزایده و مناقصه قسمت مزایده قابل مشاهده می‌باشد.

شرکت مجتمع جهان فولاد سیرجان

«آگهی فراخوان»

نوبت دوم

شرکت سهامی ذوب آهن اصفهان

ردیف	نوع فراخوان	شماره	موضوع	مهلت ارائه پیشنهاد	زمان بازگشائی پاکات
۱	مناقصه	۹۱۶۱۵-۱۴۰۰۰۷۵۲۱	خرید ۱۴ ردیف قطعات نورد ۶۵۰	۱۴۰۱/۴/۲۱	۱۴۰۱/۴/۲۲
۲	مناقصه	۱۰۸۹۶۹-۱۴۰۰۰۸۱۶۳	خرید ۸ عدد ریل گردان جرثقیل‌های انبار شمش	۱۴۰۱/۴/۲۱	۱۴۰۱/۴/۲۲
۳	تجدید مناقصه	۸۹۶۱۸-۳-۱۴۰۰۰۶۸۰۱	خرید دو ردیف شافت و چرخدنده اصلی کنورتور فولادسازی	۱۴۰۱/۴/۲۱	۱۴۰۱/۴/۲۲

ضمناً لیست استعلام های مربوط به خریدهای متوسط (بدون برگزاری مناقصه) در سایت شرکت به آدرس ذیل درج می‌گردد.

▣ سایر موارد:

۱- **زمان دریافت اسناد:** از تاریخ نشر آگهی نوبت اول تا پایان ساعت اداری مهلت دریافت اسناد (مندرج در جدول)

۲-جهت دریافت اسناد و کسب اطلاعات بیشتر به آدرس **www.esfahansteel.ir** مراجعه فرمایید.

تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۱/۰۴/۱۱ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۱/۰۴/۱۳

روابط عمومی ذوب آهن اصفهان

خبر

رشد ۸درصدی تولید کاتد در بهار امسال

علی رستمی، مدیرعامل شرکت مس ضمن اعلام رکوردهای جدید ۳ماهه در مجتمع‌ها، از استخراج ۵۰میلیون و ۷۱۳هزار تن ماده معدنی با رشد ۷درصدی و تولید ۱۴میلیون و ۵۸۹ هزار تن سنگ سولفوری با رشد ۸درصدی در مقایسه با برنامه تا پایان خرداد ۱۴۰۱ خبر داد.

به‌گزارش مس‌پرس، علی رستمی گفت: همچنین تولید ۷۸۵۶۹ تن مس محتوی معدنی از رشد ۷درصدی و تولید ۳۲۷۶۰۸ تن کنسانتره مس از رشد ۹درصدی نسبت به برنامه حکایت دارد.

به‌گفته وی، آند تولیدی نیز به ۹۲هزار و ۷۲تن رسیده که رشد ۷درصدی نسبت به برنامه داشته و کاتد تولیدی نیز با رشد ۸درصدی به رقم ۷۵هزار و ۴۸۴تن رسید، همچنین اسید سولفوریک با تولید ۲۵۰هزار و ۵۴۷تن رشد ۳۱درصدی را در کارنامه تولید ثبت کرده است.

رستمی همچنین از ثبت رکوردهای جدید ۳ماهه در مجتمع‌ها در مقایسه با ۳ماهه پایانی سال قبل خبر داد. مدیرعامل شرکت مس گفت: در سرچشمه طی ۳ ماه سال گذشته، ۱۹۰هزار و ۳۸تن کنسانتره مس تولید شده بود، در حالی که امسال با رشد تولید بیش از ۶ هزار تنی، این رقم به ۱۹۶هزار و ۳۶۵ تن رسیده است.

به‌گفته مدیرعامل شرکت مس، تولید اسید سولفوریک طی ۳ ماهه ۱۴۰۱ در سرچشمه و خاتون‌آباد به‌رقم ۱۴۶۷۳ و ۸۳۰۲۳ تن رسیده، در حالی که در سال ۱۴۰۰، این رقم ۱۲۰۹۴۷ و ۷۴۷۶۸ تن بوده است.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه از دلایل موفقیت این مجموعه عظیم صنعتی گفت

فولاد، رقیب نفت در اقتصاد کشور

گروه معدن
editor@smtnews.ir

محمدیاسر طیب‌نیا

شرکت فولاد مبارکه بزرگ‌ترین تولیدکننده فولاد کشور است که سهم بالایی از تولید فولاد کشور را در اختیار دارد. این شرکت در طول سال‌های گذشته تلاش کرده تا شعار اقتصاد بدون نفت را محقق کند و به‌عنوان نقطه قوتی برای کشور شناخته شود. این مجموعه عظیم فولادی برای تحقق این هدف از تمامی ظرفیت‌های کوچک و بزرگ کشور استفاده کرده است. این شرکت همچنین تمام تلاش خود را به‌کار بسته تا در اجرای شعار سال مبنی بر «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» به بهترین شکل عمل کند.

محمدیاسر طیب‌نیا، مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه، در دومین روز از کارگاه طراحی مدل کسب‌وکار شرکت‌های هلدینگ آتیه فولاد نقش جهان اظهار کرد: امروز دشمنان ما با تمام قوا روبه‌روی ما ایستاده‌اند، اگرچه در برخی حوزه‌ها غنی شده‌ایم، اما در برخی حوزه‌ها هنوز نیاز به کار داریم.

به‌گزارش ایراسین، وی افزود: ما باید در حوزه صنعت، مرزهای دانش و فناوری را فتح کنیم تا بتوانیم در جنگ فعلی پیروز باشیم. باتوجه به اینکه امسال سال «تولید، دانش‌بنیان، اشتغال‌آفرین» است، همه ما وظیفه داریم که در این حوزه گام برداریم.

مدیرعامل فولاد مبارکه با بیان اینکه امروز با ۲ پدیده «رقبا» و «دشمنان» مواجهیم ، اظهار کرد: از سویی رقبا باید محرک فعالیت ما باشند و از سوی دیگر وجود دشمنان نباید مانع فعالیت باشند.

طیب‌نیا بااشاره به اهمیت تزکیه‌نفس، دوری از دوستان نادان و مبارزه با دشمنان در حوزه کسب‌وکار گفت: دشمنان دانا و نادان ما با تمام توان در مقابل ما ایستاده‌اند و ما نیز باید با توکل بر خدا و با تمام توان در مقابل آنها بایستیم.

جغرافیای گسترده، نقطه قوت ما است

وی با بیان اینکه یکی از نقاط قوت فولاد مبارکه مراکز خدماتی و حضور آنها در مناطق مختلف جغرافیایی کشور است، گفت: این مسئله باعث می‌شود استعدادهای منطقه‌ای را زودتر از سایرین کشف و از آنها استفاده کنیم. این مهم در حالی رخ می‌دهد که رسالت اصلی این مراکز یعنی خرده‌فروشی محصولات فولادی و قرار دادن این محصولات در اختیار مشتریان نیز انجام می‌شود.

مدیرعامل فولاد مبارکه گفت: این شرکت باید اتفاق بزرگی در کشور رقم بزند؛ این اتفاق بزرگ اقتصاد بدون نفت و تبدیل شدن به مجموعه‌ای است که نقطه‌قوت نظام باشد. در این مسیر نیز لازم است از همه ظرفیت‌های کوچک و بزرگ خود استفاده شود. عامل موفقیت ما اتحاد، انسجام، همچنین توان همراستا کردن منابع و استفاده از ظرفیت‌های موجود است.

برنامه‌ریزی بلندمدت رمز موفقیت

طیب‌نیا اظهار کرد: در مسیر خود باید هوشیار باشیم و ضمن درک درست شرایط، برنامه‌ریزی بلندمدت، چشم‌انداز، ایمان و جرات اقدام داشته باشیم. نخستین گام ما در این مسیر، ایجاد حرکت و پویایی در گروه فولادمبارکه و استفاده حداکثری از ظرفیت‌های موجود است. این مهم در کارخانه فولاد مبارکه رخ داده است.

وی افزود: در فروردین، ۳۰ رکورد در گروه فولاد مبارکه به‌ثبت رسیده است. انتظار داریم این اتفاق در مراکز خدماتی و تک‌تک مجموعه‌های وابسته به فولاد مبارکه رخ دهد.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه با بیان اینکه هر فردی در ابتدا باید به وظیفه اصلی خود عمل کند، گفت: این نکته‌ای است که باید در معماری سازمانی موردتوجه قرار گیرد. باید از ظرفیت‌های استانی مراکز خدماتی استفاده کرد.

طیب‌نیا اظهار کرد: در شرکت‌های ما ۲ نقطه قوت باید ایجاد شود؛ در غیر این صورت در توسعه آنها با مشکل مواجه می‌شویم. در ابتدا باید این شرکت‌ها در حوزه فروش و بازرگانی تقویت شود. نکته دوم لزوم وجود واحدهای حقوقی است. شاید فعالیت یک شرکت به‌گونه‌ای باشد که نیاز به حضور یک واحد حقوقی نداشته باشد، اما حتی این شرکت‌ها نیز باید از مشاوران حقوقی توانمندی استفاده کنند.

ضرورت فروش متمرکز

وی افزود: ماموریت اصلی، مراکز خرده‌فروشی است. فروش باید به‌صورت متمرکز و هماهنگ انجام شود. در این راستا لازم است دیجیتال مارکتینگ در همه شرکت‌های گروه ایجاد شود. بخشی از فعالیت مراکز خدماتی ممکن است سوددهی بالایی نداشته باشد، اما از آنجا که انجام چنین فعالیت‌هایی جزو ماموریت آنها است، باید انجام شود. فلسفه اصلی مراکز خدمات، گسترش شبکه مویرگی و نفوذ فولاد مبارکه در کشور است، اما با هدفی که در هلدینگ آتیه فولاد داریم، سود هم باید به‌دست آوریم.

مدیرعامل شرکت فولاد مبارکه بااشاره به لزوم بررسی فرصت‌های موجود، اظهار کرد: شاید در برخی موارد تولید یک محصول توسط شرکت‌های گروه فولاد مبارکه توجیه‌پذیر نباشد، اما به هر حال نباید این فرصت‌ها را نادیده گرفت. استفاده از فرصت‌های منطقه‌ای مثل مواد اولیه نباید نادیده گرفته شود، بنابراین لازم است فرصت‌ها بیان و در گام بعدی بررسی و در صورت توجیه‌پذیری اقدام شود.

طیب‌نیا تصریح کرد: در این مسیر لازم نیست همه کارها را خودمان انجام دهیم؛ می‌توانیم برخی از آنها را برون‌سپاری کنیم. کار باید سودآور باشد و جنبه استراتژیک آن هم برای ما اهمیت داشته باشد، بنابراین استفاده حداکثری از ظرفیت‌های موجود، افزایش درآمد مجموعه‌ها و ورود حساب‌شده به موقعیت‌های جدید کاری از جمله استراتژی‌های شرکت فولاد مبارکه است.

عکس: صمت

استفاده از فرصت‌های منطقه‌ای مثل مواد اولیه نباید نادیده گرفته شود، بنابراین لازم است فرصت‌ها بیان و در گام بعدی بررسی و در صورت توجیه‌پذیری اقدام شود

سخن پایانی

فولاد مبارکه شرکت قدرتمندی است؛ برهمین اساس نیز مدیران این شرکت به‌دنبال آن هستند که قدرت این مجموعه عظیم فولادی را حفظ کنند. ایجاد انسجام میان تمام بخش‌های فولاد مبارکه، عامل اصلی حفظ انسجام و قدرت تولید در این مجموعه عظیم فولادی کشور است.

برای تعیین نرخ پایه فولاد با بورس مذاکره شد

ضرایب قیمتی فولاد در بازار بورس تعیین می‌شود و وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین‌کننده نیست؛ اما نرخ پایه براساس قواعدی شکل می‌گیرد که با سازمان بورس مذاکره کردیم، این نرخ دقیق‌تر باشد.

به‌گزارش ایراسین، سیدرضا فاطمی‌امین، وزیر صنعت، معادن و تجارت در حاشیه مراسم بزرگداشت روز صنعت و معدن در جمع خبرنگاران اظهار کرد: در سال‌های گذشته باید سالی ۳هزار مگاوات در حوزه برق سرمایه‌گذاری انجام می‌گرفته که انجام نشده و به‌طبع کسری برق وجود دارد. در تعامل با وزارت نیرو قرار شد تا کسری‌های برق تا حد امکان از سوی صنایع تامین نشود. در واحدهای شهرک‌های صنعتی هفته‌ای یک روز برق قطع می‌شود.

وی ادامه داد: در مجموع باید امسال مدیریت کرد تا قطع برق با کمترین آسیب باشد و برای سال‌های آینده برنامه داریم تا همه واحدهای صنعتی بزرگ، نیروگاه احداث کنند. وزیر صنعت، معادن و تجارت درباره متناسب‌سازی زنجیره فولاد گفت: ضرایب قیمتی در بازار بورس تعیین می‌شود و وزارت صنعت،معدن و تجارت تعیین‌کننده نیست. نرخ پایه نیز براساس قواعدی شکل می‌گیرد که با سازمان بورس مذاکره کردیم، این نرخ دقیق‌تر باشد.

وزیر صنعت، معدن و تجارت درباره عرضه خودرو در بازار بورس گفت: مخالف عرضه خودرو در بورس کالا نیستم، اما باید سازکار صحیحی برای این عرضه وجود داشته باشد و در صورت فراهم شدن شرایط این اتفاق رخ می‌دهد.

صنعت فولاد هرمزگان در زلزله خسارت ندید

صنعت فولاد هرمزگان در زلزله بامداد روز شنبه خسارت ندید و روند تولید در حال انجام است.

عطاءالله معروفخانی، مدیرعامل فولاد هرمزگان درباره ۲ زلزله ۶.۱ و ۶.۳ ریشتری در استان هرمزگان ضمن تسلیت جان باختن تعدادی از شهروندان و مصدومیت تعداد دیگر در این حادثه اظهار کرد: در این زلزله هیچ آسیبی به تاسیسات فولاد هرمزگان وارد نشده و تولید به روال قبل در حال انجام است.

وی با آرزوی بهبودی برای عزیزانی که در این زلزله مصدوم شده‌اند، افزود: فولاد هرمزگان آماده امدادرسانی به هموطنان زلزله‌زده هستند.

مدیرعامل فولاد هرمزگان خاطرنشان کرد: فولاد هرمزگان باتوجه به مسئولیت اجتماعی خود همواره در این زمینه پیشرو است، در کنار سایر دستگاه‌ها با تمام توان برای امدادرسانی به عزیزان آسیب‌دیده در زلزله آماده هستیم.

تصمیم هفتگانه کمیته تنظیم بازار برای ساماندهی بازار فولاد

در جلسه کمیته تنظیم بازار برای ساماندهی بازار فولاد نقطه‌نظرات و پیشنهادات شرکت‌ها و انجمن‌ها شنیده شد، همچنین بسته حمایتی شامل ۷پیشنهاد برای تنظیم بازار فولاد ارائه و مطرح شد.

به‌گزارش فولادبان، اباذر براری، دبیر انجمن نوردکاران ایران بااشاره به جلسه کمیته تنظیم بازار وزارت صنعت، معدن و تجارت برای توانمندسازی زنجیره فولاد کشور گفت: در این جلسه راهکارهای متعددی برای تنظیم بازار فولاد ارائه شدند که عبارتند از:

۱. به‌دلیل کشف نرخ مواد غذایی با نرخ ارز نیما و مدیریت تورم این حوزه، دولت و بانک مرکزی مصمم به کنترل و تثبیت نرخ حواله نیما بدون توجه به تورم بالای ۴۰درصد کشور هستند که این موضوع به شرکت‌های صادراتی کشور از جمله زنجیره فولاد آسیب جدی وارد کرده و لازم است این سیاست اصلاح شود (اتصال بورس کالا به یک شاخص ارزی دیگر).

۲. لزوم کاهش نرخ مواد اولیه فولاد همزمان با افت قیمت‌های جهانی شمش و محصولات فولادی: لازم است واحدهای معدنی در تناسب با اصلاح قیمت‌های جهانی، اقدام به ارائه قیمت‌های رقابتی به فولادسازان کرده تا شرایط برای کاهش بهای تمام‌شده فولاد و تداوم رقابتی بودن صادرات فراهم شود.

کاهش حقوق دولتی معادن و نرخ سنگ‌آهن معادن ایمیدرو از جمله راهکارهای کاهش بهای تمام‌شده فولاد است.

۳. اجرایی نشدن مصوبه مجلس در قانون بودجه ۱۴۰۱ مبنی بر دریافت عوارض صادراتی و مالیات از صادرکنندگان زنجیره فولاد (معافیت ۳ماهه اجرای قانون تا پایان تابستان)

۴. اصلاح نرخ پایه معاملات زنجیره فولاد در بورس کالا و کاهش وابستگی به شوک‌های نرخ جهانی استفاده از الگوی جدول تناسبی نرخ پایه زنجیره برای یک دوره ۳ماهه قابل‌تمدید براساس نسبت‌های قیمتی سنگ‌آهن تا فولاد در شرق آسیا سقف ماهانه افت نرخ به ۸ محدود شود.

۵. کاهش درصد تقسیم سود در مجامع شرکت‌های زنجیره فولاد به‌منظور حفظ توان رقابتی زنجیره برای مقابله با افت قیمت‌های بین‌المللی (سیاست‌گذاری دولت در بنگاه‌های مرتبط).

۶. تحریک تقاضای داخلی فولاد و تسریع در سفارشات پروژه مسکن ملی و زیرساخت‌ها به‌گونه‌ای که وابستگی صنعت فولاد به صادرات و قیمت‌های بین‌المللی کاهش یابد.

۷. اصلاح سیاست‌های تنظیم بازاری که عامل کاهش رقابت و نرخ کشف‌شده در بورس کالا می‌شود، لزوم تخفیف ۳درصد در صورت نبود مشتری در دوره بعدی معاملات، الزام به عرضه اجباری در بورس کالا، عبور نکردن قیمت‌ها از محدوده فوب ایران و ...).

فولاد شماره

«آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق‌العاده»

شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام) به شماره ثبت ۷۸۴۱ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۸۹۴۶۴

بدینوسیله به اطلاع کلیه سهامداران محترم و نمایندگان قانونی آنان می‌رساند، جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام) به شرح زیر برگزار می‌گردد.

* زمان: روز شنبه ۱۴۰۱/۰۴/۲۵ ساعت ۱۰:۰۰ صبح
* مکان: اصفهان، سپاهان‌شهر، بلوار غدیر، بلوار قائم جنوبی، جنب دانشگاه شهید اشرفی اصفهانی، سالن اجتماعات ساختمان نگین نقش جهان

دستور جلسه:

* استماع گزارش هیات‌مدیره و حسابرس و بازرس قانونی شرکت در خصوص پیشنهاد افزایش سرمایه
* اتخاذ تصمیم در خصوص افزایش سرمایه شرکت
* اصلاح ماده ۱۹ اساسنامه شرکت
* سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده باشد.

همچنین امکان مشاهده همزمان مجمع از طریق مراجعه به سایت شرکت به آدرس www.msc.ir برای سهامداران عزیز فراهم می‌باشد.

نمایندگان سهامداران حقوقی می‌توانند، معرفی‌نامه خود را حداکثر تا دو روز قبل از برگزاری مجمع از طریق نمابر ذیل ارسال و از ساعت ۹:۰۰ صبح روز برگزاری مجمع نسبت به ارائه اصل معرفی‌نامه و کارت شناسایی معتبر اقدام و برگه ورود به مجمع دریافت نمایند.

(نکته ضروری: درج شناسه ملی، شماره ثبت سهامدار حقوقی، همچنین کدملی، شماره شناسنامه، نام پدر و تاریخ تولد نماینده معرفی شده در معرفی‌نامه ارسالی الزامی می‌باشد.)

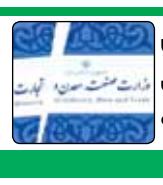
نشانی امور سهام شرکت: اصفهان، میدان آزادی، ابتدای خیابان سعادت‌آباد، شرکت فولاد مبارکه اصفهان، دفتر امور سهام و مجامع. کدپستی: ۸۱۶۸۶۴۵۴۹۷

تلفن: ۰۳۱۵۲۷۳۳۹۳۵، ۰۳۱۳۶۶۸۳۶۵۱ نمابر: ۰۳۱۵۲۷۳۳۹۲۲

هیات‌مدیره شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام)

بدنه دولت بزرگ‌تر می‌شود؟

موافقان و مخالفان تشکیل وزارت بازرگانی چه می‌گویند؟

یزد، الگوی کشت گلخانه‌ای برای کشاورزان

سود مافیا در تغییر مداوم وزیران است

عکس: ایرنا

حوزه صنعت، معدن و تجارت از سال ۱۳۰۸ تاکنون بارها با ادغام و تفکیک و همچنین تغییر نام دچار تغییر و تحولات ساختاری شده است (مجموع تفکیک یا ادغام‌های حوزه‌های بازرگانی و صنایع در صورت تحقق در این دوره برای هفتمین بار اتفاق می‌افتد). در تیر ۱۳۹۰ پس از یک دوره ثبات ۴۰ساله و فعالیت وزارت بازرگانی مستقل دوباره دو حوزه صنایع و معادن و بازرگانی به‌موجب «قانون تشکیل دو وزارتخانه تعاون، کار و رفاه اجتماعی و صنعت، معدن و تجارت مصوب ۱۳۹۰/۴/۸» با هم ادغام شدند که همین ساختار تاکنون مستقر است. در ادامه تفکیک و ادغام‌های حوزه‌های بازرگانی و صنایع و... هفته گذشته دولت مصوب کرد وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت به دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن تفکیک شود.

قیمت‌گذاری دستوری غیرقابل قبول است

طرح استیضاح وزیر صنعت، معدن و تجارت یکشنبه هفته گذشته ازسوی هیات رئیسه برای بررسی به کمیسیون صنایع ارسال شد، این در حالی است که قبل از ارسال این طرح برخی نمایندگان، امضاهای خود را پس گرفته بودند و به‌گفته آصفری، نماینده مردم اراک تعدادی از نمایندگان به‌دنبال جمع‌آوری امضاهای جدید بودند. نمایندگان مخالف استیضاح معتقدند این استیضاح زودهنگام است و باید زمان بیشتری به وزیر صنعت، معدن و تجارت داده شود. مجتبی یوسفی، نماینده مردم اهواز در مجلس شورای اسلامی در گفت‌وگو با گسترش‌نیوز اظهار کرد: نظارت بر عملکرد دولت یکی از وظایف نمایندگان است و باید در این زمینه فعال باشند. در این میان عده‌ای می‌گویند این‌گونه برخوردها با کابینه، ناشی از سهم‌خواهی نماینده است که ما این را قبول نداریم. وی افزود: این موضوع که ما در حوزه صنعت دچار مشکل هستیم بر کسی پوشیده نیست؛ به‌طور مثال در شاخص‌های تولید و... اما لازم است که به نکاتی توجه داشته باشیم.

یوسفی در ادامه تصریح کرد: مولفه‌های اقتصادی، مولفه‌های نقطه‌ای و تکانه‌ای نیستند. یعنی باید چندین مولفه در کنار هم قرار بگیرند که رشد اقتصادی صورت بگیرد؛ به‌طور مثال در حوزه خودرو و صنایع دیگر نیاز است یک دید بلندمدت داشته باشیم. اینکه کشورهای دیگر پیشرفت صنعتی داشته‌اند، کار یکی دو روز است؟ قطعا خیر. رسیدن به این سطح از پیشرفت قطعا حاصل چندین دهه برنامه‌ریزی دقیق و سیاست‌گذاری‌های اصولی است. نماینده مردم اهواز در مجلس ادامه داد: عوامل متعددی وجود دارد که بیان می‌کند سیاست‌گذاری در حوزه‌های صنعتی به‌صورت کلان نیازمند نگاه بلندمدت است. با اینکه سوال و استیضاح حق همکاران است، باید شاخص‌ها را بررسی کنیم. البته ناگفته نماند که در حوزه تسهیل فضای کسب‌وکار، اختیارات خوبی به استان‌ها داده شده است. در حوزه سامانه‌ها، آقای فاطمی‌امین اقدامات خوبی انجام داده و شفافیت قابل قبولی در وزارت صنعت، معدن و تجارت رقم خورده است. البته در اجرا اشکالاتی وجود دارد که باید اصلاح شود. یوسفی در پایان درباره قیمت‌گذاری دستوری در وزارت صنعت، معدن و تجارت اظهار کرد: قیمت‌گذاری دستوری در هیچ شرایطی مقبول نیست. نظارت باید در اقتصاد وجود داشته باشد و با محتکران و متخلفان برخورد شود.

با تغییر وزیر مشکلات حل نمی‌شود

در همین راستا علی جدی، نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی، در گفت‌وگو با گسترش‌نیوز گفت: کارهای بزرگ اقتصادی در کشور در حال انجام است؛ بنابراین تکانه‌های سنگین اقتصادی در کشور ایجاد شده، اما اینکه بگوییم با تغییر وزیر صنعت، معدن و تجارت مشکلات حل می‌شود، اشتباه است. الان وقت آن است که دولت و مجلس با هم بنشینند و تصمیم کلان بگیرند و نظارت دقیق انجام دهند. وی افزود: یکی از اقدامات مافیاها این است که دائم در حال تغییر در بدنه وزارت صنعت، معدن و تجارت هستند؛ یعنی نفع‌شان در این است که ساختار وزارتخانه‌ها دائم تغییر کند و وزرا از اجرای آن برنامه‌های اساسی که مدنظر دارند، بازبمانند. نایب رئیس کمیسیون صنایع و معادن در پایان اظهار کرد: روندی که در ۶ ماه اخیر در زمینه خودرو شکل گرفته، یعنی واردات، تصمیم‌گیری‌ها کلان و... روند خوبی بوده است.

در دوره‌های گذشته هم وقتی یک روند ثابت و اصلاح اساسی در حال شکل گرفتن بود، کاری می‌کردند که وزیر از وزارت صنعت، معدن و تجارت برود. باید دولت و مجلس شورای اسلامی به هم کمک کنند تا اصلاحات اساسی شکل بگیرد؛ با تغییرات وزرا در این مقطع مشکلی حل نخواهد شد.

«تفکیک» تعیین تکلیف شود

نماینده مردم شیراز در مجلس شورای اسلامی گفت: باتوجه به شرایط کشور، بهتر است تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت به دو وزارتخانه، تا دو هفته آینده مشخص شود. به گزارش مهر، روح‌الله نجابت، نماینده مردم شیراز در مجلس شورای اسلامی در تذکر شفاهی خود گفت: در جریان استیضاح وزیر صنعت، معدن و تجارت مطرح شد که دولت می‌خواهد لایحه‌ای برای تفکیک این وزارتخانه به دو وزارتخانه ارائه دهد و دو وزیر معرفی کند. باتوجه به شرایط کشور و ضرورت گره‌گشایی از مشکلات مردم خواهشمند است طرحی که در کمیسیون اجتماعی در راستای تفکیک وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت به دو وزارتخانه مورد بررسی قرار گرفته و شورای نگهبان نیز آن را تایید کرده، مورد موافقت قرار گیرد. در ادامه هیات رئیسه نیز آن را بررسی کند و در نهایت تا دو هفته آینده این مسئله تعیین تکلیف شود. وی افزود: باتوجه به اینکه بیشتر نمایندگان به وزیر صنعت، معدن و تجارت رأی اعتماد داده بودند، می‌توان با معرفی یک وزیر و ادامه کار وزیر کنونی، به پیشبرد امور سرعت بیشتری بخشید. در جلسه ۷ تیر امسال مشخص شد ماده ۲۲۱ آیین‌نامه داخلی مجلس دارای ابهاماتی است که ممکن است سبب تفسیرپذیری شود؛ بنابراین این موضوع باید در کمیسیون بررسی شود و به صحن بیاید تا ابهاماتی که در زمینه استیضاح وجود دارد، برطرف شود.

سخن پایانی

سیاست‌های اصلاح ساختار در کشورهای مختلف جهان نشان می‌دهد کشورها معمولا براساس الگوی توزیع اولویت‌ها در حوزه‌های مختلف و تجانس عملکرد دستگاه‌های اجرایی حاضر اقدام به ادغام یا تفکیک وزارتخانه‌های خود می‌کنند؛ به‌عبارت دیگر براساس تجربه جهانی، مهم‌ترین دلایل تفکیک یا ادغام وزارتخانه‌ها، اهداف توسعه‌ای و کارکردی کشورها تحت استراتژی و راهبردهای بلندمدت است. در کشورهای مختلف دنیا از نسخه‌های مختلفی از ادغام یا تفکیک در حوزه‌های صنعتی و تجارت استفاده می‌شود، اما نکته مهم آن است که در عمده این کشورها، سیاست‌های تجاری و صنعتی با هم هماهنگ و سازگار هستند و این سیاست‌ها در یک نهاد مستقل یا چند نهاد به هم مرتبط، همساز شده و به اجرا در می‌آیند.

آگهی تغییرات شرکت فولاد امیرکبیر کاشان

آگهی تغییرات شرکت فولاد امیرکبیر کاشان شرکت سهامی عام به شماره ثبت ۱۹۷۱ و شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۰۶۱۳۰ به استناد صورتجلسه مجمع عمومی عادی سالیانه مورخ ۱۴۰۱/۰۳/۰۴ تصمیمات ذیل اتخاذ شد.

شرکت فولاد مبارکه اصفهان به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۲۸۹۴۶۴ و موسسه توانمندسازی بازنشستگان نیروهای مسلح به شناسه ملی ۱۰۱۰۴۰۱۱۲۹۹ و شرکت صنعتی و معدنی فولاد سنگ مبارکه اصفهان به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۰۶۴۶۲۴ و شرکت فلز تدارک فولاد مبارکه اصفهان به شناسه ملی ۱۰۲۶۰۶۴۸۱۳۵ و شرکت سرمایه‌گذاری توسعه معادن و فلزات به شناسه ملی ۱۰۱۰۱۶۳۴۱۵۷ به سمت اعضای اصلی برای مدت دو سال انتخاب گردیدند.

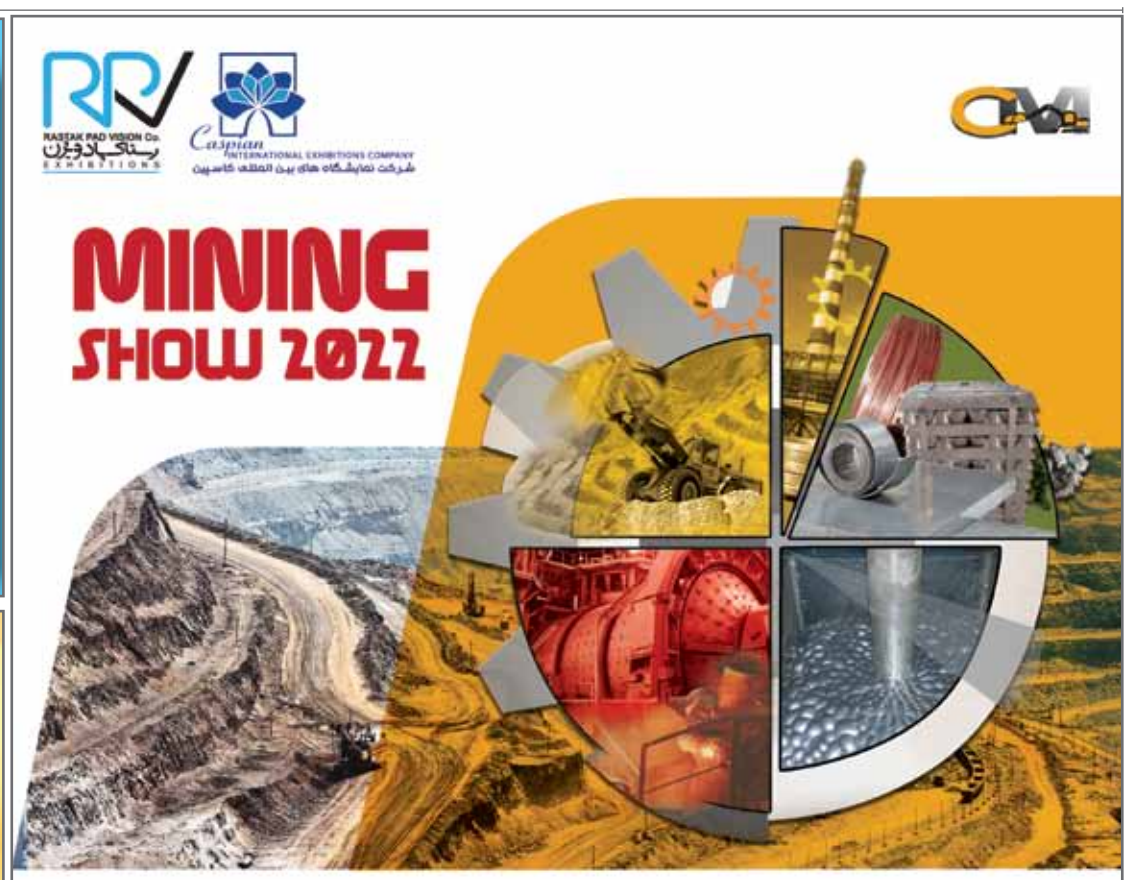
حسابرسی رازدار به‌شماره ملی ۱۰۱۰۰۱۳۹۰۸۶ به‌عنوان بازرس اصلی، حسابرسی کاربرد تحقیق به شماره ملی ۱۰۲۶۰۱۰۳۰۰۰ به عنوان بازرس علی‌البدل برای یک سال مالی انتخاب گردیدند.

تراز مالی منتهی به سال ۱۴۰۰/۱۲/۲۹ تصویب شد.

روزنامه دنیای اقتصاد و صمت جهت آگهی‌های شرکت تعیین گردیده است.

با ثبت این مستند تصمیمات انتخاب مدیران، انتخاب روزنامه کثیرالانتشار، انتخاب بازرس/ بازرسان، تصویب ترازنامه و صورت‌های مالی انتخاب شده توسط متقاضی در سوابط الکترونیک شخصیت حقوقی مرقوم ثبت و در پایگاه‌های آگهی‌های سازمان ثبت قابل دسترس می‌باشد.

اداره کل ثبت اسناد و املاک استان اصفهان مرجع ثبت شرکت‌ها و موسسات غیرتجاری کاشان

نمایشگاه بین‌المللی معدن، صنایع معدنی، فرآوری مواد معدنی، ماشین آلات معدنی و راهسازی، خدمات و تجهیزات وابسته

International Exhibition of Mine, Mining, Mining, Industries, Mining Processing, Mining Machineries, Road Construction, Services & Related Equipment

۲۵ الی ۲۸ مرداد ۱۴۰۱ ساعت بازدید: ۲۱ – ۱۵
محل دائمی نمایشگاه‌های بین‌المللی استان زنجان (کاسپین)

16-19 August 2022
Visit Time : 15 - 21
Zanjan International Exhibition Center (Caspian)

برگزارکننده : شرکت رستاک باد ویژن
۷ – ۸۸۳۴۶۴۵۵ – ۰۲۱
www.rastak-expo.com

RastakMining.Events
+98 912 0295791
Mining@rastak-expo.com

با ما سبک زندگی اقتصادی را گسترش دهید

www.Gostaresh.news

آخرین خبرها و تازه‌ترین تحلیل‌ها را در پایگاه خبری «گسترش نیوز» دنبال کنید

سازمان آگهی
۸۸ ۷۲۲ ۷۳۳

سازمان امور مالیاتی کشور

قابل توجه مودیان محترم مالیات بر ارزش افزوده

مهلت تسلیم اظهارنامه مالیات بر ارزش افزوده فصل بهار سال ۱۴۰۱ و پرداخت مالیات متعلق، تا تاریخ ۱۴۰۱/۰۴/۱۵ می‌باشد. لذا به منظور بهره‌مندی از مزایای پیش بینی شده در قانون و جلوگیری از جرائم قانونی مربوط ضروری است تا تاریخ مذکور، اظهارنامه خود را از طریق سامانه my.tax.gov.ir تسلیم نمایید."

۰۲۱-۳۵۰۱۹ ستاد خبری دفتر مرکزی حراست روابط عمومی سازمان امور مالیاتی کشور
۱۵۲۶ مرکز ارتباط مردمی
شناسه آگهی: ۱۳۴۳۷۴۳ م الف / ۱۳۵۸

یادداشت

تفکیک بر اساس استراتژی‌های کلان باشد

مجیدرضا حریری
رئیس اتاق بازرگانی ایران و چین

هر چند سال یک‌بار شاهد هستیم ترکیبات ساختاری بدنه دولت به‌ویژه در بخش بازرگانی، صنعت و معدن تغییر می‌کند. تغییرات مداوم و مکرر ساختارهای دولتی برای مدیریت هر بخش را به‌طور کلی نمی‌توان به‌نفع هیچ اقتصادی توصیف کرد؛ بلکه می‌توان گفت این بی‌ثباتی نشانگر نبود استراتژی مشخص است. در توضیح این موضوع باید گفت زمانی که هدف غایی فعالیت‌ها مشخص نبوده و برای هر بخش برنامه‌های کلان تدوین نشده باشد، ابزارهای دستیابی به توسعه نیز به‌طوردقیق مشخص نیستند. همین موضوع سبب می‌شود تا با سردرگمی به‌دنبال تغییر و تحولات مکرر باشیم. در رابطه با تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت باید گفت تشکیل وزارتخانه به خودی خود هدف نیست، بلکه ابزاری برای پیشبرد و تحقق اهداف هر بخش بوده و باید به این وجه از مسئله بیشتر توجه کرد. اگر هدف‌گذاری مربوط به توسعه فعالیت‌های مربوط به هر بخش (چه صنعت، چه معدن و چه بازرگانی) به‌طوردقیق و صریح مشخص باشد، لوازم و مسیر دستیابی به اهداف نیز روشن خواهند شد. در چنین شرایطی دیگر لازم نیست به‌طورمداوم و مکرر، ابزارها و وسایل تحقق استراتژی‌های کلان را تغییر دهیم. تفکیک و ادغام وزارت بازرگانی با وزارت صنعت و معدن، آزمون و خطایی چندساله است که هنوز دولت‌ها به تصمیمی قاطع درباره آن نرسیده‌اند. باید توجه داشت اعلام‌نظر نهایی نسبت به تفکیک یا عدم‌تفکیک وزارتخانه‌های مذکور، همگی باید متناسب با سیاست‌ها و استراتژی‌های کلان اقتصادی کشور باشند. به‌بیانی ساده‌تر، اگر دولت قصد دارد در تمامی حوزه‌های اقتصادی اعم از تولید، توزیع، بازار، تجارت خارجی و... دخالت داشته باشد، وجود تعداد زیاد وزارتخانه‌های مستقل و تفکیک‌شده، راهکاری مناسب برای این امر است. در این شرایط بدنه دولت بزرگ‌تر شده و اختیارات بیشتری را در مسائل اقتصادی به‌دست خواهد داشت. در این شرایط هر مدیر می‌داند مسئول چه بخشی است و از فعالیت‌های زیرمجموعه‌های خود دفاع خواهد کرد.

از سویی دیگر، اگر قرار است بدنه دولت کوچک‌تر شده و بخشی از اختیار بخش‌های اقتصادی اعم از بازار یا دیگر مسائل تجاری را به بخش خصوصی واگذار کند، عدم‌تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت و جلوگیری از شکل‌گیری وزارتخانه‌های متعدد، راهکار مناسب‌تری است. با ادغام وزارتخانه‌های موازی با یکدیگر، سطوح دخالت دولت کاهش پیدا کرده و به هدف تصدی‌گری دولت نزدیک‌تر می‌شویم. همان‌طور که ابتدا عنوان شد، هدف و استراتژی کلان اقتصادی کشور، تعیین‌کننده لوازم دستیابی به آن است، از این‌رو باید در ابتدا مشخص شود، هدف دولت چیست و در ادامه بهترین راهکار تحقق آن، کدام است. بدون تدوین این استراتژی، تغییرات مکرر در ساختارهای دولتی و اداری، تنها تزلزل را به فعالیت‌های اقتصادی تحمیل می‌کند.

در سال‌های گذشته رسیدگی به حوزه‌های اقتصادی در وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت، بستگی به رویکرد وزیر آن داشت، به این معنا که اگر وزیر رویکرد صنعتی داشت، در دوره وزارت خود توجه بیشتری به بخش‌های تولید صنعتی می‌داشت. اگر هم وزیر منتصب‌شده رویکرد بازرگانی داشت، طرح‌ها و برنامه‌های تجاری اولویت بیشتری پیدا می‌کردند. این موضوع نشان‌دهنده عملکرد سلیقه‌ای دولت در رابطه با مسائل صنعتی، معدنی و تجاری بود که تمامی بخش‌های کشور را تحت‌الشعاع قرار می‌داد. همچنین باید به دیگر ایرادی که در چند سال اخیر در بدنه وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت شکل گرفت، اشاره کرد و آن پرورش نیافتن بازرگانان مناسب و موثر در سطوح جهانی و بین‌المللی است. بخشی از دیپلماسی تجاری، پرورش بازرگانان حرفه‌ای را می‌طلبد و متولی بخش بازرگانی، مسئول مستقیم آن است.

پرورش و بها دادن به تربیت بازرگانان و تجار حرفه‌ای از مسائل مهمی است که پیش‌بینی می‌شود در صورت شکل‌گیری وزارت بازرگانی، این کار در شرایط مساعدتری قابل‌اجرا باشد.

توافق بر سر ترانزیت روسیه از مسیر ایران

ایران و روسیه در سیزدهمین جلسه کمیته کاری حمل‌ونقل مشترک میان ۲ کشور درباره جزئیات انتقال ۱۰ میلیون کالای ترانزیتی از طریق مسیرهای کریدور شمال - جنوب (ایران) به‌توافق رسیدند. به‌گزارش ایرنا، سیزدهمین کمیته کاری حمل‌ونقل جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه با حضور معاون حمل‌ونقل وزیر راه و شهرسازی به‌عنوان رئیس هیات ایرانی برگزار شد. علاوه بر رئیس سازمان راهداری و حمل‌ونقل جاده‌ای، مدیران سازمان هواپیمایی کشوری، سازمان بنادر و دریانوردی، شرکت ساخت و توسعه زیربناهای حمل‌ونقل کشور و بخش خصوصی فعال در حمل‌ونقل دریایی و جاده‌ای در جلسات مشترک کمیته حمل‌ونقل ۲ کشور حضور داشتند. در این کمیته کاری که در روزهای ۷ و ۸ تیر ۱۴۰۱ در شهر مسکو برگزار شد، پیرامون تمام موضوعات حمل‌ونقلی از جمله همکاری‌های ترانزیتی، ریلی، جاده‌ای، دریایی، بندری و هوایی بحث و تبادل‌نظر شد و در پایان تشریفات اجلاس به امضای شهریار افندی‌زاده و دیمیتری زورف، معاون وزیر حمل‌ونقل روسیه رسید. مهم‌ترین موضوعات این اجلاس هدف‌گذاری برای انتقال ۱۰میلیون تن کالای ترانزیتی از طریق مسیرهای کریدور شمال- جنوب بود و دوطرف درباره جزئیات آن به‌تفاهم رسیدند. بر این اساس، مقرر شد ایجاد هاب‌های لجستیک برای افزایش ظرفیت انتقال کالای ترانزیتی در کریدور شمال - جنوب به‌ویژه در بنادر شهید رجایی و چابهار با سرمایه‌گذاری طرف روس انجام گیرد. تعیین‌تکلیف اجرای پروژه‌های مشترک ریلی از جمله برقی‌سازی گرمسار اینچه‌برون و رشت - آستارا از دیگر محورهای مذاکراتی در این اجلاس بود.

یک دهه رکود تجارت با سایه‌اندازی صنعت

بدنه دولت بزرگ‌تر می‌شود؟

ملیکا انصاری
editor@smtnews.ir

در تیر ۱۳۹۰ به‌موجب «قانون تشکیل ۲ وزارتخانه تعاون، کار و رفاه اجتماعی و صنعت، معدن و تجارت مصوب ۸ تیر ۱۳۹۰» با هم ادغام شدند که تاکنون ادامه دارد، اما در چند وقت اخیر زمزمه‌های تفکیک وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت به ۲ وزارتخانه بازرگانی و وزارتخانه صنایع و معادن به‌گوش می‌رسد. در صحن علنی روز هفتم تیر، مجلس شورای اسلامی استیضاح فاطمی‌امین را عقب انداخت تا وزارت بازرگانی را از صنعت و معدن تفکیک کند. باید عنوان کرد در مجموع تفکیک یا ادغام حوزه‌های بازرگانی و صنایع برای هفتمین‌بار است که در طول تاریخ تشکیل این ۳ وزارتخانه، اتفاق می‌افتد. برخی معتقدند تشکیل وزارتخانه‌ای مستقل برای رسیدگی به امور بازرگانی و تجارت داخلی و خارجی، می‌تواند اقدامی بهنگام به‌ویژه در شرایط حساس کنونی باشد. در زمانی که فشارهای تحریمی بیشتر از گذشته است، نظام تولید، توزیع و تجارت خارجی نیازمند توجهی اساسی است، اما برخی دیگر معتقدند این کار برخلاف کوچک‌سازی بدنه دولت بوده و جز هزینه‌بر بودن و تزلزل ساختارهای مدیریتی، دستاورد دیگری ندارد. صمت در رابطه با ابعاد طرح تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت و تاثیر آن در بازرگانی، با کارشناسان این حوزه به گفت‌وگو پرداخته است.

عکس: صمت

چابک‌سازی ساختاری، سهولت فرآیندهای اداری و تدوین دستور العمل‌ها، همواره از مزایای ادغام وزارتخانه‌ها برشمرده می‌شوند که با تشکیل وزارت صنعت، معدن و تجارت چنین نتایجی را نه‌تنها در ساختارهای اداری بلکه در فرآیندهای صنعتی و تجاری کشور شاهد نبودیم

تحمیل هزینه به دولت

یدالله صادقی، رئیس سابق سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران در گفت‌وگو با صمت، به ارزیابی تفکیک وزارت بازرگانی از وزارت صنعت و معدن پرداخت. او ادغام این ۳ بخش در دهه گذشته را اقدامی نامناسب توصیف کرد و در این‌باره گفت: زمانی که بخش بازرگانی با بخش صنعت و معدن ادغام شد، کارشناسان با این اقدام مخالفت کردند، چرا که هر بخش در آن زمان کارکردهایی متناسب با شرایط کشور داشتند. از سویی دیگر، مسائلی که به‌عنوان دلایل ادغام عنوان شد، موجه نبود و در نهایت ادغام ۳ وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت از پشتوانه کارشناسی مناسبی برخوردار نبود. همچنین باید خاطرنشان شد این تحولات ساختاری هزینه‌های مادی و معنوی زیادی را به بدنه دولت وارد کرد، بنابراین این ادغام مذکور را نمی‌توان تصمیمی مناسب و دارای پیامدهای مثبت برای اقتصاد عنوان کرد. صادقی ادامه داد: در ابتدا باید تاکید کرد فعالیتی که در ۱۰ سال گذشته انجام شد، ادغام نبود، بلکه تجمیع بود. ادغام، فعالیتی عظیم‌تر و دارای ابعاد مثبت بسیاری است که متاسفانه در زمان شکل‌گیری وزارت صنعت، معدن و تجارت شاهد آن نبودیم. به‌عنوان مثال، چابک‌سازی ساختاری، سهولت فرآیندهای اداری و تدوین دستورالعمل‌ها، همواره از مزایای ادغام وزارتخانه‌ها برشمرده می‌شوند. وی تصریح کرد: با تشکیل وزارت صنعت، معدن و تجارت چنین نتایجی را نه‌تنها در ساختارهای اداری بلکه در فرآیندهای صنعتی و تجاری کشور رخ نداد. بنا بر دلایلی که عنوان شد، تجمیع ۳ وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت، اقدامی غیرضروری بوده و جز تحمیل هزینه به دولت، ثمره مهم دیگری نداشت.

▣ ثبات بازار اولویت دارد

صادقی در ادامه صحبت‌های خود، به تفکیک وزارت بازرگانی از وزارت صنعت و معدن واکنش نشان داد. او معتقد است: در حال حاضر، بستر مناسبی برای اجرای این تصمیم وجود ندارد. این کارشناس بازرگانی توضیح داد: هم‌اکنون برآورده کردن انتظارات مردم که مهم‌ترین آن افزایش تولید و ثبات اقتصادی در بازار است، از اولویت و ارجحیت بالاتری برخوردار است. در شرایط فعلی که تحریم بر بخش تولید و در نهایت بازار داخلی فشار مضاعف وارد کرده و با بی‌ثباتی‌های اقتصادی مواجهیم، غفلت از رفع مشکلات فعلی امری نادرست به‌نظر می‌رسد. صادقی افزود: باید در نظر داشت، نظام توزیع در بازار و مسائل مربوط به بازرگانی داخلی تاثیر مستقیمی بر زندگی روزانه مردم دارند. همچنین مباحث تجاری و بازرگانی خارجی موتور محرک درآمدهای ارزی برای کشور هستند. باوجود تمام مشکلاتی که در امر بازرگانی داخلی و خارجی کشور وجود داشته و سبب شده تا نارضایتی‌های متعددی شکل گیرد، اولویت قرار دادن تغییر ساختارهای مدیریتی، اقدامی نامعقول است. به‌طورکلی باید گفت در حال حاضر شرایط مساعدی برای پرداخت هزینه‌های مادی و معنوی و صرف وقت برای تفکیک وزارتخانه‌ها از هم وجود ندارد. رئیس سابق سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران تشکیل وزارتخانه‌های مستقل را هزینه‌بر و پیچیده توصیف کرد و گفت: جداسازی وزارتخانه‌ها به‌ذات خود نزاع‌ها و درگیری‌های متعدد را به‌همراه دارد. شکل‌گیری ساختارهای جدید بسیار پیچیده است و در مدت زمان کوتاه، امکان‌پذیر نیست. من در زمان شکل‌گیری وزارت صنعت، معدن و تجارت، یکی از مسئولان مجری طرح بودم و سمت‌های مختلفی داشتم، بنابراین برای من واضح است که این کار چه پیامدهایی را به‌همراه خواهد داشت.

▣ هزینه‌های مالی و معنوی

رئیس سابق سازمان صنعت، معدن و تجارت استان تهران مهم‌ترین هزینه‌ای را که باید در بحث تفکیک ساختارهای وزارتخانه‌ها پرداخت، صرف وقت و تمرکز برای اجرای این تصمیم عنوان کرد و ادامه داد: همان‌طور که در ابتدا عنوان شد، تغییرات ساختاری، هزینه‌های متعدد مالی و معنوی را می‌طلبد. غیر از صرف هزینه برای تغییرات فیزیکی مانند ساختمان، امکانات و تجهیزات، مباحث معنوی نیز باید همواره مدنظر قرار گیرند. ایجاد ابهام برای نیروی انسانی این سازمان‌ها و همچنین غفلت از امور مهم جاری مملکتی برای رسیدگی به امر تفکیک ساختاری، از مهم‌ترین هزینه‌های معنوی این موضوع به‌شمار می‌روند. صادقی در این‌باره تصریح کرد: نمی‌توان با نیروی انسانی به‌مثابه کالا یا تجهیزاتی که همیشه در دسترس بوده یا تحت هر شرایطی می‌توان از آنها استفاده کرد، نگریست. نیروی انسانی در فضای کاری متزلزل، وفاداری خود را به شغل از دست داده و از عملکرد آنها کاسته می‌شود. همچنین از سویی دیگر، در حال حاضر در بدنه دولت، توانایی رسیدگی همزمان به امور جاری بازار و اقتصاد و همچنین تفکیک وزارتخانه‌ها وجود ندارد، بنابراین تمام تمرکز وزیران و مدیران سازمان‌ها، به تفکیک‌های ساختاری جذب شده و از مسائلی مانند مشکلات حاضر در بخش تولید، توزیع و فرآیندهای بازار که از اهمیت زیادی برخوردارند، بازمی‌مانند.

▣ یک دست و چند هندوانه

صادقی شرایط فعلی تجارت کشور را همراه با چالش‌ها و مشکلات متعددی معرفی کرد. او عقیده دارد رسیدگی به بحران‌های اقتصادی فعلی در مسائل بازرگانی داخلی و خارجی از اولویت بالاتری نسبت به تغییر ساختارهای مدیریتی وجود دارد. صادقی در این‌باره توضیح داد: تشدید تحریم‌ها علیه ایران سبب شده تا هم صادرات با دست‌اندازهای متعددی همراه باشد و هم واردات مواد اولیه و ماشین‌آلات صنعتی نیز به‌سهولت امکان‌پذیر نباشد. مشکلات مربوط به نقل‌وانتقال پول و خرید مواد اولیه و تجهیزات واحدهای تولیدی، یکی از معضلات مهمی است که تمام حلقه‌های اقتصادی کشور را تحت‌تاثیر قرار داده است. باید در نظر داشت با نبود شرایط مناسب تولیدی، بازار داخلی نیز به‌تبع دچار تنش و نبود توازن میان عرضه و تقاضا خواهد شد. وی ادامه داد: در حال حاضر وزارت صنعت، معدن و تجارت تمام توان خود را برای تنظیم بازار و بهبود فعالیت چرخه‌های تولیدی و صنعتی به‌کار گرفته، اما همچنان مشکلات عدیده‌ای وجود داشته و گلایه‌های مردم گواه این مسئله است. حال اگر تمرکز مدیران و مسئولان بر تفکیک وزارتخانه‌ها جلب شود، بازار و تولید به‌کلی رها شده و شاهد پیامدهای بسیارمخربی خواهیم بود.

تجمیع زیرساخت وزارتخانه‌ها

حسن رادمرد، معاون اسبق توسعه بازرگانی داخلی وزیر صنعت، معدن و تجارت در گفت‌وگو با صمت، نسبت به خبر تصمیم تفکیک وزارت بازرگانی از وزارت صنعت و معدن واکنش نشان داد. او نسبت به ابعاد این مسئله اظهارنظر کرد: در چند سال اخیر، مسئله تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت هم در دولت و هم در مجلس شورای اسلامی، مطرح است. باید توجه داشت زمانی که وزارت بازرگانی با صنعت و معدن ادغام شد، بسیاری از زیرساخت‌های مهم مانند پشتیبانی‌های تاسیساتی، بسترهای لجستیکی و سایر تجهیزات فنی مهم نیز تجمیع شدند و بسیاری از فضاهای مستقل این ۲ وزارتخانه از بین رفت.

وی ادامه داد: ادغام، هزینه‌های زیادی برای دولت و به‌طورکلی کشور داشت و مدتی طول کشید تا ساختار مدیریتی جدید بتواند روی روال کاری خود بیفتد. حال پس از گذشت حدود یک دهه، دوباره تصمیم بر تفکیک ۲ وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن گرفته شده که باید به ابعاد این تصمیم، نهایت توجه را داشت. در گام نخست همان‌طور که ادغام وزارتخانه‌ها هزینه‌بر است، تفکیک آنها نیز نیازمند صرف منابع مالی و معنوی بسیاری است. باید دید هزینه‌های لازم برای تصمیمات مذکور چطور تامین خواهند شد. رادمرد تصریح کرد: با جداسازی وزارتخانه‌ها نیاز به نیروی انسانی دخیل در ساختارهای اداری، تجهیزات و بسترهای فنی افزایش می‌یابد و همه این موارد به‌نوعی هزینه‌بر است. از سویی دیگر دولت باید وقت مناسبی را برای این کار اختصاص داده و تمام تمرکز خود را بر اصلاح و تغییر ساختار مهم اقتصادی خود معطوف کند. تمام این مسائل از جمله مواردی است که باید مدیران اجرای طرح‌های کلان این‌چنینی، به آن نهایت توجه را داشته باشند.

▣ مشخص شدن متولی مستقل

رادمرد در ادامه صحبت‌های خود، به پیامدهای مثبت تشکیل وزارت بازرگانی اشاره کرد. او معتقد است: وجود ساختاری مشخص برای رسیدگی به مباحث تجارت داخلی و خارجی، می‌تواند نقشی مهم و موثر در توسعه اقتصادی کشور ایفا کند.

او در این‌باره توضیح داد: همان‌طور که پیش‌تر عنوان شد، هر نوع تغییر و اصلاح ساختار، هزینه‌بر است و انرژی و وقت زیادی را می‌طلبد، اما به‌طورکلی شکل‌گیری یک وزارتخانه جدا و مستقل برای رسیدگی به امور تجارت را می‌توان دارای پیامدها و نتایج مثبت زیادی دانست. با تشکیل وزارت بازرگانی، نهادی مشخص و رسمی خواهیم داشت که تمام تمرکز خود را بر توسعه مباحث تجارت داخلی و خارجی معطوف خواهد کرد. به‌بیانی دیگر، بخش تجارت متولی مشخصی داشته و امور جاری بازرگانی داخلی و خارجی و همچنین مسائل مربوط به تراز تجاری کشور به‌طور مستقل و مستقیم ساماندهی خواهند شد. این کارشناس بازرگانی خاطرنشان کرد: باید تاکید کرد تصمیم‌گیری تخصصی و وجود وزارتخانه‌های مستقل برای امور مختلف اقتصادی، مزایا و معایب خود را دارد. در زمانی که بحث ادغام وزارت بازرگانی با وزارت صنعت و معدن عنوان شد، دلیل آن را وجود مشکلات مربوط به تصمیمات مهم عنوان کردند. به‌عنوان مثال، گفته می‌شد میان وزارتخانه‌های بازرگانی و صنعت، در مباحث تولید و صادرات، برخی منازعات وجود دارد. با ادغام این ۲ وزارتخانه چالش‌ها به‌حداقل خواهند رسید.

▣ تجارت به کمک اقتصاد خواهد آمد

رادمرد مزیت مهم شکل‌گیری وزارتخانه مستقل برای امور بازرگانی را بهبود چرخه‌های اقتصادی و همچنین فعالیت‌های مربوط به بازار عنوان کرد و در این‌باره گفت: همان‌طور که پیش‌تر اشاره شد، تشکیل وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌دلیل یکپارچه‌سازی تصمیمات صنعتی و بازرگانی بود. در آن زمان به‌نظر دولت، وجود فردی که برای هر ۳ حوزه باتوجه به شرایط تصمیم‌گیری کند، نکته‌ای مثبت بود، اما در حال حاضر به این نتیجه رسیده هر بخش بنا به فراخور شرایط و گستردگی فعالیت‌های خود، نیازمند دارا بودن متولی مشخص و مستقل است. اگر مسائل مالی مربوط به این تصمیم را در نظر نگیریم، به‌طورکلی اجرای طرح تفکیک وزارت بازرگانی می‌تواند اقدامی مناسب باشد. وی ادامه داد: در مقطع کنونی شرایط اقتصادی نامناسبی در کشور حاکم است و وزارت بازرگانی با نیروی جدید و ظرفیت بالا می‌تواند به تمام فعالیت‌های مربوط به تجارت داخلی و خارجی سامان بخشد. در چنین شرایطی بازرگانی تبدیل به نیروی محرکه اقتصاد خواهد شد، اما باز هم باید تاکید کرد بررسی هزینه‌های مالی تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت حائزاهمیت است؛ چرا که این هزینه‌بری نباید مغایر با مسائل کلان مالی کشور باشد. با در نظر گرفتن جزئیات این‌چنینی، می‌توان در شرایط بهتری به نتیجه مطلوب رسید.

وزارت بازرگانی با نیروی جدید و ظرفیت بالا می‌تواند به تمام فعالیت‌های مربوط به تجارت داخلی و خارجی سامان بخشد

سخن پایانی

به‌زعم برخی کارشناسان، تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌معنای مخالفت با مردمی شدن اقتصاد است؛ اقتصاد مردمی همان نام شسته‌رفته‌ای است که در چند وقت اخیر به‌جای توسعه خصوصی‌سازی و تحویل اقتصاد به بازار آزاد به‌کار می‌رود. بدیهی است که این اقدام مخالفان و موافقان زیادی به‌همراه داشته و هر بخش متناسب با منافع خود از آن دفاع یا انتقاد می‌کند.

موافقان و مخالفان تشکیل وزارت بازرگانی چه می‌گویند؟

در روزهـا اخیـر، مهم‌تریـن اخبار و سـرتیتر اقتصـادی روزنامه‌ها و رسـانه‌های الکترونیکی، تفکیـک بازرگانـی از وزارت صنعـت، معـدن و تجـارت اسـت، خبـری کـه نخسـتین‌بار سـخنگوی دولـت بـا توئیـت آن شـوکی بـه تجـار و بازرگانـان وارد کـرد. حالا چـه اتفاقی می‌افتـد؟ آیـا این موضـوع به نفع تجار اسـت؟ آیـا همه ابعـاد این تصمیم‌گیری شـفاف شـده است؟

دولت بـا طرح مجلـس برای تفکیـک وزارت صنایع و معـادن از وزارت بازرگانـی و ایجاد دو وزارتخانـه مجـزا موافقت کرده اسـت. از طرفی حـوزه تجارت و بازرگانی کشـور نیـز حال‌وروز چندان خوشـی ندارد. شـاید تا سـال گذشـته تحریـم مانـع تجـارت ایـران بـود اما امسـال سیاسـت‌های اخذ عـوارض به آن اضافه‌شـده و این مشـکل نیز چالش‌های متعددی برای فعالان تجاری کشور ایجاد کرده است.

از سوی دیگر، بسیاری از صادرکنندگان تکلیف روشـنی در زمینه نحوه تامین ارز موردنیاز خود ندارند و همین موضوع نیز موجب‌شـده ضرورت وجـود وزارت بازرگانـی بیش‌ازپیـش احسـاس شود.

پایگاه خبری گسـترش نیـوز از مجموعه‌های خبری موسسه مطبوعاتی صمت، در این گزارش به بررسی ابعاد گوناگون تشکیل وزارت بازرگانی پرداخته است.

تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت، نه‌تنها اقدامی کاملا درست و ضروری اسـت، بلکه با تاخیری طولانی‌مدت در حال تحقق اسـت و خیلی زودتر از اینها باید انجام می‌شد

در سـال ۱۳۹۰ دو وزارتخانـه صنایـع و معـدن و بازرگانی با بررسی‌های کارشناسی متخصصان و فعالان حوزه‌های صنعتی، معدنی و تجاری کشـور، با یکدیگر ادغام شدند و وزارت «صنعت، معدن و تجارت» تشکیل شد و همه اختیارات تجاری در وزارتخانه جدید تمرکز یافت.

حـال پس از ۱۱ سـال از این ادغـام، دولت و برخی از نماینـدگان مجلـس به این باور رسـیده‌اند که برای اجرای دقیق برنامه‌های تنظیم بازار و صیانت از حقوق مصرف‌کننـدگان، ایـن دو وزارتخانـه بایـد از یکدیگر تفکیک شوند.

این لایحه چنان اهمیتی برای برخی نمایندگان پیدا کرد که براساس آن، طرح استیضاح وزیر صنعت، معدن و تجـارت هم عقب افتـاد و دولت با طرح مجلس برای تفکیـک وزارت صنایـع و معـادن از وزارت بازرگانی و ایجاد دو وزارتخانه مجزا موافقت کرد.

برای بررسـی بیشـتر این موضـوع بـا نمایندگان مجلـس یازدهـم، اعضـای اتـاق بازرگانـی ایـران و سـخنگوی وزارت صنعت، معدن و تجارت به گفت‌وگو پرداختیم.

تفکیک برای کنترل بیشتر

روح‌الله عباس‌پور، سخنگوی کمیسیون صنایع و معادن مجلس شـورای اسـلامی در پاسـخ به این سـوال که آیا تفکیـک وزارت صنعت، معدن و تجارت و تشـکیل وزارت بازرگانی کاری منطقی است یا خیر، اظهار کرد: بله قطعا.

بـا توجـه بـه اینکـه اکنـون وزارت صمـت تمامـی کارهـای صنعتـی، معدنـی و بازرگانـی و تجـاری را شـامل می‌شـود، پس در نتیجـه باید حـوزه مدیریتی را کوچـک کـرد و هرکسـی که بـرای ایـن وزارتخانه‌های انتخـاب کردند در یک حوزه محدودتری نسـبت به حال حاضـر بتوانـد کارهایش را دقیق‌تـر و بهتـر انجام دهد و کنتـرل بیشـتری بـر وزارتخانـه تحت نظرش داشـته باشد.

وی درباره ماجرای عجیب‌وغریب اسـتیضاح وزیر صمت گفت: تعداد اسـامی که به کمیسـیون معرفی شده بود از عدد افتاد. اما هیات رئیسـه معتقد اسـت ۱۷ نفـر از امضاکننـدگان باقـی مانده‌انـد. حال بـا توجه به اینکـه بحـث جداسـازی وزارت صمـت وجـود دارد، دولـت باید قطعا وزرای جدیدی را بـرای وزارتخانه معرفی کند، پس ضرورتی به استیضاح نیست. بنابراین از استیضاح‌کنندگان درخواسـت شـد چندماه آینده در این زمینـه گفت‌وگو شود.

عباسـپور گفت: علـت اینکه رئیس مجلـس اعلام کرد استیضاح وزیر صمت، ظرف دو ماه آینده مشخص می‌شود، این اسـت که در این مدت به دولت فرصت داده شـود تا برای تفکیک وزارت بازرگانی از وزارت صمت اقدام و برای هرکدام از این دو وزارتخانه، وزیر معرفی کند.

تفکیک وزارت صمت، چالش‌برانگیز است

الهویـردی دهقانی، عضو کمیسـیون صنایع و معادن مجلس شـورای اسـلامی درباره موضوع یادشده، اظهار کرد: به‌شـخصه با تفکیک وزارت صمت مخالف هسـتم. هرقـدر تصدی‌گری دولت در حوزه‌های گوناگون کاهش پیدا کند و شـاهد کوچک شـدن دولت باشـیم، تمرکز در تصمیم‌گیری‌هـای کلان کشـور افزایـش خواهـد یافت.

ثبـات در تصمیم‌گیری‌ها و تمرکـز در این زمینه در نهایت به نفع مردم است. اینکه یک نفر را به‌عنوان مسئول حوزه صنعت و معدن و شـخص دیگری را مسئول حوزه تجارت خارجی کشـور قرار دهیم، آسـیب‌زننده خواهد بود.

وی افـزود: نبایـد فرامـوش کرد که حدود ده سـال گذشـته با کار کارشناسـی اقدام به ادغام وزارت صنایع و معـادن با وزارت بازرگانی کردیم تـا فقط یک نفر در رأس تصمیم‌گیری‌هـای حوزه صنعـت، معدن و تجارت کشور قرار بگیرد.

با ایـن کار، حمایـت از تولیـد داخلـی و جلوگیری از خام‌فروشـی، مباحـث مربـوط به اشـتغال‌آفرینی و ارزش‌افزوده و سـایر مسـائل، با تمرکز یـک نفر پیش می‌رفت.

در شـرایط امـروزی که یک نفـر در رأس وزارتخانه اسـت نمی‌تواند تمام این مسائل را رتق‌وفتق بکند؛ حال اگر ۲ یا ۳ نفر به چالش‌های موجود در این حوزه‌ها ورود کنند، قطعا شاهد اختلافات سلیقه‌ای متعددی خواهیم بود.

عضو کمیسـیون صنایـع و معادن مجلـس در ادامه تصریح کرد: با تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت در حوزه‌ها و بخش‌های گوناگون که وجه اشتراک‌هایی در بخش‌های مختلـف با هم دارند، با مشـکل روبـه‌رو خواهیـم شـد. به‌عنوان مثال در حوزه واردات محصولاتی که مشـابه داخلی دارند یا خام‌فروشـی با چالش مواجه خواهیم بود.

دهقانی در پایـان گفت: اینکه ادغـام وزارت صنعت، معـدن و تجارت تا کنون نتیجه‌بخـش نبوده، به ضعف مدیریتـی وزیرانـی که در این ده سـال سـکاندار این وزارتخانه بوده‌اند، بازمی‌گردد.

اینکه دوباره هر بخشی از امور را به یک وزیر بسپاریم و او سـازکارهای گوناگونی را در سطح کشور ایجاد کند، قطعا نتیجه‌بخش نخواهد بود.

ابهام در ایجاد وزارت بازرگانی

امیـد قالیبـاف، سـخنگوی وزارت صنعـت، معدن و تجارت در پاسـخ به سـؤالی مبنی بـر اینکه تفکیک بخـش بازرگانـی از وزارت صنعـت، معـدن و تجارت چه برآینـدی خواهد داشـت، گفت: نـه در مقام یک مسـئول، بلکه به‌عنوان یک کارشـناس رسانه معتقدم یک‌بار در قالب برنامه چهارم توسـعه، وزارت بازرگانی بـا وزارت صنعت ادغام شـد و این در حالی اسـت که پیـش از آن‌هم وزارت صنایع سـنگین با معادن فلزی ادغام‌شده بود، چه اتفاقی افتاده است؟ وقتی تصمیمات و سیاسـت‌های راهبـردی بـر پایـه یکپارچه‌سـازی اسـت امـا امـروز تصمیم‌هـا بـر جداسـازی گرفتـه می‌شود.

وی ادامـه داد: معتقـدم بسـیاری از ابعـاد ایـن تصمیم‌گیری مبهم است. البته همان‌گونه که سخنگوی دولـت تاکیـد کـرده، تصمیم‌گیرنده اصلـی تفکیک یـا عدم‌تفکیک ایـن بخـش از وزارت صنعت، معدن و تجارت، وزارتخانه نیست.

شـاید تصمیم‌گیری‌ها در کمیسیون اقتصادی دولت گرفته‌شده باشـد. به هر حال باید هدف از این تفکیک مشخص و شفاف شود، چراکه هنوز ابهاماتی در این‌باره وجود دارد که به‌نظر می‌رسـد درباره این اتفاق صحبت کردن کمی زود باشد.

سـخنگوی وزارت صنعت، معـدن و تجارت در ادامه گفت: ایـن تفکیک سـازمانی پیامـد و اثـرات گوناگونـی به همـراه دارد امـا در مجمـوع می‌تـوان گفـت سـبب ایجـاد تاثیرات مثبتی می‌شود.

ادغام این دو وزارتخانه از ابتدا مشـکلات بسـیاری پدیـد آورد و از منظر نام در یک تابلو جای گرفتند اما عملا قسـمت بازرگانی همانند عضوی بـود که جدا از صنعت مدنظـر قرار می‌گرفت؛ بنابراین طبق تفکرات و راهبردهای خود عمل می‌کرد و این اتفاق در قسـمت صنعـت، معـدن و تجارت نیـز به همین صـورت رقم خورد.

وی ادامه داد: اصلاح این سـاختار در گذشته رخ نداد و اکنون امیدواریم با اصلاح سـاختار به نتایج مطلوبی دست یابیم.

به‌شخصه به‌عنوان یک رسانه‌ای بر این باور هستم که تنهـا با تفکیک و اصلاح سـاختار راه به‌جایی نخواهیم بـرد، بلکه باید فرآینـد تولیدی گرایـش صادراتی نیز داشته باشد و راهبردهای مناسب در این زمینه تدوین شـود و در دسـت بررسـی و اقدام قرار گیـرد، چراکه حمایـت از تولیدکننـدگان و صنعتگران مسـئولیتی عظیـم بـر دوش وزارت صنعـت، معـدن و تجـارت است.

تفکیک وزارت صمت به نفع دولت و مردم است

یحیی آل‌اسـحاق، فعال اقتصادی و رئیس اتاق بازرگانی ایـران و عراق اظهارکرد: تفکیـک وزارت صنعت، معدن و تجارت نه‌تنها اقدامی کاملا درست و ضروری است، بلکه به عقیده من این اقدام دچار تاخیر بلندمدت نیز شده و خیلی زودتر از اینها باید انجام می‌شد. به‌طورقطع تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت به نفع دولت، مردم و شخص وزیر صنعت، معدن و تجارت خواهـد بود. واقعیت‌های موجود جامعـه و تجربه یک دهه گذشـته نشـان می‌دهد وزارت صنعت، معدن و تجارت با ادغام ۳ وزارتخانه در یکدیگر و با هدف‌های خوبی تشکیل شده بود، نتوانست الزامات لازم را فراهـم کند و نتیجه مدنظر به‌صـورت برعکس حاصل شد.

وی افـزود: وزارتخانه کنونی مجموع ۳ وزارتخانه صنایع سبک و سنگین، معادن و بازرگانی است که شرح وظایف تمام این حوزه‌ها به عهده یک نفر قرار داده شـده اسـت. اگر شـرح وظایف ایـن وزارتخانه‌ها از وظایـف اجرایی به وظایـف حاکمیتی (سیاسـت‌گذاری، هدایـت و نظارت) تبدیل می‌شـد می‌توانسـتیم امیدوار باشیم مدیریت یک نفـر پاسـخگوی نیازهای این حوزه باشـد اما امـروزه با وزارتخانه‌ای مواجه هسـتیم که حجم زیادی از مسـائل، مشکلات و چالش‌ها را در برابر خود دارد.

این در شرایطی است که کشور با تهدیدهای بین‌المللی، جنگ اقتصادی، مشـکلات متعدد داخلی و سایر چالش‌ها و مشکلات بیرونی نیز روبه‌رو است.

وزیـر صمـت زمـان رسـیدگی به مشـکلات را ندارد

رئیـس اتاق بازرگانی ایران و عراق در ادامه گفت: امروز ۲۴ حوزه به‌طور مسـتقیم زیر نظر مسـئولیت آقای وزیر صنعـت، معدن و تجارت قـرار دارد. ایـن موضوع از نظر علمی و عملی امکان‌پذیر نیست.

در شـرایط عادی کشـورها، هـر وزیـر می‌تواند به‌طور مسـتقیم تنها مسـئولیت ۷ حوزه را در یـد اختیار خود داشـته باشـد، حال ما در موقعیتی بحرانی مسئولیت ۲۴ حوزه را به یک نفر سپرده‌ایم.

همین موضوع موجب‌شـده باوجود تلاش شبانه‌روزی، وزیـر صمت و تیم او زمان کافی برای رسـیدگی به خیل عظیـم مشـکلات و چالش‌هـای موجـود در حوزه‌های صنعت، معدن و بازرگانی کشـور نداشـته باشند و فرآیند حل مشـکلات در بازه زمانی بسـیار طولانی انجام شـود. این فعال اقتصادی و تجاری کشـور در ادامه خاطرنشـان کرد: به‌تبع این موضوع، مردم، مسـئولان و حکومت دچار مشکلات فراوانی هسـتند؛ بنابراین تفکیک این وزارتخانه ضـرورت دارد و خیلی قبل از اینها ایـن اقدام باید عملی می‌شد.

وظایف مهم وزارت بازرگانی

آل‌اسـحاق در ادامه بر ضرورت تشکیل وزارت بازرگانی تاکید کرد و گفـت: این وزارتخانه وظایف مهم و تاثیرگذار گوناگونی ماننـد ایجـاد و اسـتحکام روابط خارجـی، مجموعه سیاسـت‌های تجـاری و اقتصـادی، مسـائل مربوط به صادرات و واردات کشـور، حضور در صحنه‌های بین‌المللـی، مسـائل مربـوط بـه دیپلماسـی اقتصادی، تنظیـم، تامین، توزیع و نظارت بر کالاها، مسـائل متعدد خارجی و داخلی، سرپرسـتی و اداره بیـش از ۳ میلیون نفر حزب و بیش از ۱۵۰ تشـکل، ایجاد تعادل اقتصادی، هماهنگـی بیـن سیاسـت‌های پولـی و بانکی بـا بانک مرکـزی و... را بر عهده دارد؛ بنابراین ضروری اسـت این اقدامـات مهم در قالب وزارتخانه‌ای منسـجم و پویا انجام شود.

وی افزود: نباید فراموش کرد کشـور در شـرایطی قرار دارد کـه حتی با یک محصول مانند برنج، روغن یا خودرو متشنج می‌شود.

امروزه نه‌تنها در حوزه صنعت و بازرگانی، بلکه در حوزه معدن نیز با چالش‌ها و مشـکلات بسـیار زیـادی روبه‌رو هسـتیم؛ بنابراین تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت امری بسـیار الزامی اسـت تا با تقسـیم وظایف به‌صورت دقیق‌تـری بتوان بـه تمام حوزه‌های موردنظر رسـیدگی کرد.

هزینه زیاد تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت

عبـاس آرگون، عضو اتاق بازرگانـی ایران و نایب‌رئیس کمیسـیون سرمایه و پول اتاق بازرگانی تهران اظهارکرد: اگر بخواهیم دوران بعد از انقلاب را در نظر بگیریم، حدود ۳۰ سـال دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی جدا از یکدیگر فعالیت خود را انجام داده‌اند؛ بنابراین من مخالف تفکیـک وزارت صنعت، معدن و تجارت هسـتم، چراکه کارشناسان و متخصصان این حوزه بعد از یک بازه زمانی نسبتا بلندمدت بررسـی‌های کارشناسی گوناگون به این نتیجه رسیدند که وزارتخانه‌های صنایع و معادن و وزارت بازرگانی باید با یکدیگر ادغام شوند.

در نهایت براسـاس ماده ۳ قانون پنجم توسـعه دولت مکلف شد چند وزارتخانه را با یکدیگر ادغام کند.

وی افزود: بر همین اساس در اردیبهشت ۱۳۹۰، دولت وقـت، تعداد وزارتخانه‌هـا را از ۲۱ به ۱۷ کاهش داد. در همین راسـتا وزارتخانه‌های صنایع و معادن و وزارتخانه بازرگانی با یکدیگر ادغام و وزارتخانه صمت تشکیل شد.

عضو اتاق بازرگانی ایران در ادامه گفت: تفکیک وزارت صنعت، معـدن و تجارت هزینه زیـادی به‌دنبال خواهد داشت. اولا موجب خواهد شـد بدنه دولت بزرگ‌تر شود و به‌تبع آن، هزینه‌های جاری دولت افزایش پیدا کند.

از سـویی شاهد تعدد مراجع تصمیم‌گیری و مدیریتی در حوزه تولید و تجـارت خواهیم بود که همین موضوع موجب عدم‌هماهنگی در تبیین راهبردها و تصمیم‌گیری‌ها به‌وجـود خواهد آمد. این چالـش موجب بروز اختلال در پیشـرفت صنعتی و تجاری کشور خواهد شد. تفکیک دو وزارتخانـه اهداف، برنامه‌ریزی، سیاسـت‌گذاری و تعیین خط‌مشـی در امـور مدیریتی دو حـوزه صنعت، معدن و تجارت را تحت‌الشعاع قرار خواهد داد.

آرگون افزود: تفکیک این دو حوزه موجب جداسـازی دو بخـش تولید و تجـارت و در نتیجه نبودهماهنگی در سیاسـت‌های صنعتی و تجاری کشور و از سویی موجب دوقطبی شدن سیاست‌ها و راهبردهای تولیدی و تجاری خواهد شـد. تنظیم بازار از سوی دو وزارتخانه نیز موجب عدم‌همسویی و از بین رفتن وحدت فرماندهی این حوزه می‌شود.

نایب‌رئیس کمیسـیون سـرمایه و پول اتـاق بازرگانی تهـران در ادامه گفت: به‌طورقطع در کنار هم قرار گرفتن دو حوزه بازرگانی و تولید اقدام عاقلانه‌تری است.

باید با آسیب‌شناسی‌های دقیق مشکلات موجود در این حوزه شناسایی شود. جدیدا ساختار وزارتخانه نیز با تغییر روبه‌رو شـده اسـت. باید منتظر ماند و دیـد حاصل این تغییرات چه پیامدهایی خواهد داشت.

بلاتکلیفی‌های گوناگون در راه است

وی همچنیـن گفت: بسـیاری از مشـکلات ربطی به زیرسـاخت‌ها ندارند، بلکه چالش‌هایی ریشـه‌ای هستند. از سـویی تفکیک دو وزارتخانه موجب خواهد شد دوباره تا یک سـال درگیر سـاختمان و تجهیزات اداری، نیروی انسانی، انتخاب مدیر، بلاتکلیفی‌های مختلف و.. باشیم.

به‌عبارتی با تفکیک این دو وزارتخانه نه‌تنها مشـکلی حـل نخواهد شـد بلکه بر مشـکلات موجـود اضافه هم خواهد شد.

عضو اتـاق بازرگانی ایران همچنین خاطرنشـان کرد: نباید به‌صورت مکرر در کشـور بر پایـه آزمون‌وخطا کار کرد. باید توجه داشـت که قبلا این وزارتخانه‌ها به‌صورت مجـزا کار می‌کردنـد و با اقدامات کارشناسـی و در بازه زمانی طولانی این ادغام انجام می‌شد تا همه راهبردها در یک جا تعیین و بر آنها نظارت شود.

آرگـون در پایـان گفت: بسـیاری از قوانین براسـاس اسـتراتژی وزارت صنعـت، معـدن و تجـارت تدویـن شـده اسـت. با تفکیـک این دو وزارتخانـه، بلاتکلیفـی قانونی به وجود خواهد آمـد؛ بنابراین بهتر اسـت به‌جـای تفکیـک این دو وزارتخانه، به‌صورت کاملا ریشه‌ای مشـکلات و چالش‌های موجود را حل کنیم. تفکیک این دو وزارتخانه هزینه‌های مادی و زمانی برای کشـور دارد. چه کسی این هزینه‌ها را پرداخت خواهد کرد؟

سخن پایانی

حدود ۱۱ سال قبل دو وزارتخانه صنایع و معادن و بازرگانی با یکدیگر ادغام شدند و وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت تشکیل شد. حال با گذشت زمان به‌نظر می‌رسد نظرها برگشته و قرار است تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت انجام شود.

با وجود اینکه تجربه وزارت بازرگانی پیش از این نیز وجود داشـته اما باید در تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت نظرات موافق و مخالف مسـئولان و کارشناسـان این حوزه شنیده شود تا این کار با کمترین ابهام به اجرا برسد.

خبر

نصب برج‌های خط انتقال برق مهدی‌آباد

نصب برج‌های خط انتقال برق ۱۳۲کیلوولت پست بهادران به مجتمع سرب و روی مهدی‌آباد آغاز شد.

به‌گزارش خبرنگار صمت از روابط‌عمومی مجتمع سرب و روی مهدی‌آباد، حمیدرضا حمایت مدیریت مجتمع از آغاز نصب دکل‌های خط انتقال ۱۳۲کیلوولت پست بهادران به مجتمع سرب و روی مهدی‌آباد خبر داد و گفت: به‌منظور تغذیه برق کارخانجات پروژه مهدی‌آباد این خط با ظرفیت انتقال ۸۰ مگاوات در حال احداث است.

به‌گفته وی، طول خط انتقال از محل پست برق ۳۳/۱۳۲/۴۰۰ کیلوولت بهادران به مجتمع ۲۷ کیلومتر است و ۸۵ دکل بدین‌منظور باید برافراشته شوند.

حمیدرضا حمایت گفت: احداث پست ۴۰۰ به ۱۳۲ نخستین و بزرگ‌ترین گام تامین برق کارخانجات فرآوری مهدی‌آباد است که توسط سرمایه‌گذار مجتمع معدنی مهدی‌آباد (شرکت پیشگامان صنعت سرب و روی مهدی‌آباد) در فاصله ۲۷کیلومتری مجتمع با پیشرفت بیش از ۹۸٪ در مراحل پایانی است. این پست باتوجه به ظرفیت ۲۰۰مگاوات آمپر توانایی تامین برق موردنیاز معدن و کارخانجات مهدی‌آباد را دارد.

وی اشاره کرد: پست برق ۳۳/۱۳۲/۴۰۰ کیلوولت بهادران از طریق خط ۴۰۰کیلوولت مهرگان ـ نخلستان به شبکه برق سراسری متصل می‌شود. پست مذکور دارای ترانس کاهنده‌ای است که قادر است ولتاژ ۴۰۰کیلوولت را به ۱۳۲ و ۳۳کیلوولت تبدیل کند.

ترانس اصلی پست برق بهادران با وزن تقریبی ۳۰۰تن دارای ۲ سیم‌پیچ طراحی‌شده است که یکی از سنگین‌ترین تجهیزات این بخش از پروژه است. این ترانس دارای ظرفیت ۲۰۰مگاوات آمپر در خروجی سیم‌پیچ ۱۳۲کیلوولت و ۵۵مگاوات آمپر در خروجی سیم‌پیچ ۳۳کیلوولت است که توسط شرکت ایران‌ترانسفو و به‌دست متخصصان داخلی تولید شده است.

وی در پایان سخنانش گفت: باتوجه به توانمندی موجود در کشور و در راستای حمایت از تولیدکنندگان داخلی، عمده تجهیزات پست برق بهادران و خط انتقال مربوطه از طریق شرکت‌های توانمند داخلی تامین شده است.

تحقق شعار «تولید از سنگ تا قطعه» در یزد

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت استان یزد گفت: ظرفیت تولید بسیاری از محصولات از جمله توربین و ماشین‌آلات صنعتی و کشاورزی در یزد وجود دارد و بر این اساس شعار تولید از سنگ تا قطعه را در یزد محقق می‌کنیم.

به‌گزارش خبرنگار صمت از یزد، محمدرضا علمدار یزدی در سخنرانی پیش از خطبه‌های نمازجمعه یزد با گرامیداشت یاد و خاطره شهید صدوقی که ۴۰سال پیش در سنگر نمازجمعه به‌دست منافقان به‌شهادت رسید، اظهار کرد: اول تیر به‌نام روز ملی اصناف و دهم تیر به‌نام روز صنعت نام‌گذاری شده و وزیر صمت برای نخستین‌بار از اول تا دهم تیر را به‌نام دهه تولید و تجارت نام‌گذاری کرده است.

وی عنوان کرد: تلاش ما این است که مردم در این دهه در جریان تلاش‌ها و زحمات فرزندان خود در عرصه تولید قرار گیرند و بدانند که تلاش همه ما و تولیدکنندگان، تحقق فرامین رهبری است.

علمدار یزدی ادامه داد: در حال حاضر بیش از ۳هزار و ۲۰۰کارخانه در استان یزد وجود دارد که هزار و ۴۰۰نوع محصول در آنها تولید می‌شود که حاصل این فعالیت‌ها، ایجاد اشتغال ۱۰۳هزار نفری است.

اختصاص ۳۵۰تن قیر به بخش درح

نایب رئیس اول مجلس شورای اسلامی از مسکن مهر شهر سربیشه بازدید و درباره اختصاص ۱۵۰تن قیر رایگان برای آسفالت معابر مسکن مهر سربیشه دستورات لازم را صادر کرد. به‌گزارش ایسنا، در این بازدید درخواست شورای شهر و شهرداری سربیشه مبنی بر اختصاص اعتبار برای زیرسازی بافت جدید الحاقی به شهر سربیشه در طرح جدید مسکن مطرح و مقرر شد بعد از برآورد هزینه‌های اولیه، اعتباراتی به این موضوع اختصاص یابد.

نایب رئیس اول مجلس شورای اسلامی طی سفری یک‌روزه به خراسان‌جنوبی از بخش‌های مختلف شهرستان‌های سربیشه و نهبندان بازدید می‌کند. در این سفر، علیرضا عباس‌زاده، معاون امور عمرانی استاندار و مصطفی نخعی، نماینده مردم شهرستان‌های نهبندان و سربیشه در مجلس حضور دارند. همچنین در بازدید نایب رئیس اول مجلس شورای اسلامی از درح، اختصاص ۳۵۰ تن قیر رایگان به بخش درح اختصاص یافت. نیکزاد با حضور در مناطق مرزی شهر سربیشه و بازدید از شهر درح دستورات لازم را برای اختصاص ۳۵۰تن قیر و یک دستگاه حمل زباله به شهر مرزی درح صادر کرد. وی درباره درخواست اهالی منطقه مبنی بر رفع مشکلات آب شرب درح، دستورات لازم مبنی بر اختصاص اعتبارات لازم تامین آب شرب این منطقه را صادر کرد و گفت: این موضوع را حل کرده و اعتبار را از تهران می‌گیرم.

نایب رئیس اول مجلس شورای اسلامی درباره تامین اعتبار برای بند خاکی درح نیز گفت: ۳ میلیارد تومان برای بند خاکی درح به اداره کل منابع‌طبیعی و آبخیزداری استان اختصاص خواهد یافت.

معاون تلفیق و امور تنظیم‌گری شرکت مدیریت منابع آب ایران تاکید کرد

یزد، الگوی کشت گلخانه‌ای برای کشاورزان کشور

گروه استان‌ها
editor@smtnews.ir

کشاورز دنبال این نیست که آب را به چه شکل مصرف کند، او دنبال تولید و درآمد بیشتر است، بنابراین وقتی بداند چگونه به این تولید و درآمد برسد و دولت نیز همراهش باشد، به‌طورقطع همراهی خواهد کرد

معاون تلفیق و امور تنظیم‌گری شرکت مدیریت منابع آب ایران، استان یزد را الگوی مناسبی برای تشویق دیگر کشاورزان کشور برای توسعه کشت گلخانه‌ای برشمرد.

به‌گزارش روابط‌عمومی شرکت آب منطقه‌ای یزد، علیرضا الماسوندی، معاون تلفیق و امور تنظیم‌گری شرکت مدیریت منابع آب ایران در سفری یک‌روزه به یزد در نشستی که برای مشارکت، همفکری و همکاری بخش آب، محیط‌زیست و مناقشات و طرح و توسعه و کسری منابع مالی برگزار شد، افزود: ظرفیت‌های این استان در توسعه کشت گلخانه‌ای بسیار مثبت است و می‌تواند الگوی مناسبی در این حوزه باشد.

معاون تلفیق و امور تنظیم‌گری شرکت مدیریت منابع آب ایران بااشاره به تاکید رهبر معظم انقلاب بر استفاده از روش‌های نوین و بهینه مصرف آب، گفت: یزد از لحاظ مشارکت اجتماعی، روش‌های مصرف صحیح و بهینه و افزایش بهره‌وری در کشور پیشرو است.

الماسوندی با بیان اینکه ممکن است روش‌های نوین و امروزی بهینه مصرف به‌لحاظ اعتقاد به شرایط سنتی، در باور کشاورزان دیروز نگنجد، اظهار کرد: همان کشاورز اگر متوجه شود که در منطقه مجاور، با مصرف یک‌ششم آب توانسته‌اند تولیدی ۴ تا ۶ برابر داشته باشند، او نیز به این روش ترغیب شده و خواهد دانست که برای تولید و درآمد بیشتر به‌طورحتم نباید آب بیشتری مصرف کرد.

وی اظهار کرد: دولت نیز در این زمینه باید همراه کشاورزان بوده و با وام‌های کم‌بهره یا حتی بلاعوض آنها را یاری کند تا هم بحث مدیریت مصرف و هم امنیت غذایی بیشتر مورداهمیت قرار بگیرد.

تامل در طرح‌ها و مصرف بهینه

الماسوندی بااشاره به اینکه در طرح‌های بهره‌برداری و بهینه مصرف باید تامل بیشتری شود، طرح‌های احیا و تعادل‌بخشی را نیز بسیار مناسب دانست و با تشکر از مدیران آب یزد که در این زمینه نیز بسیار فعال و پیشرو بوده‌اند، گفت: کشاورز دنبال این نیست که آب را به چه شکل مصرف کند، او دنبال تولید و درآمد بیشتر است، پس وقتی بداند چگونه به این تولید و درآمد برسد و دولت نیز همراهش باشد، به‌طورقطع همراهی خواهد کرد.

این مقام مسئول به در دست اجرا بودن تدوین برنامه‌ای جامع برای مدیریت مصرف آب اشاره کرد و گفت: در این طرح، هم کلان‌ها و هم اجزا با برنامه‌های کوتاه‌مدت، میان‌مدت و بلندمدت در نظر گرفته شده و براساس نتایج مدرن، مدل‌ها و الگوهایی که با مناطق سازگار باشند، شبیه‌سازی و تحلیل می‌شود.

وی افزود: در این برنامه جامع، خروجی‌ها، سرمایه‌گذاری‌ها و نیازهای اولویت‌دار که موضوع شرب است، دیده می‌شود.

سیمای کلی آب استان

در ابتدای جلسه، مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای یزد گزارشی بابت سیمای کلی آب استان ارائه داد و گفت: استان یزد واقع در فلات مرکزی ایران دارای ۱۹محدوده مطالعاتی است که ۱۶محدوده در شرایط ممنوعه و ممنوعه بحرانی قرار گرفته و ۳محدوده آزاد آن نیز منابع آب چندانی نداشته یا بسیار شور است.

محمدمهدی جوادیان‌زاده به دشت حیاتی و مهم یزد ـ اردکان اشاره کرد و گفت: این دشت که عمده سکونتگاه‌ها، تاسیسات و صنایع در آن مستقر است، سالانه با ۱۰۰ میلیون مترمکعب کسری مخزن و افت ۵۰ سانتیمتری روبه‌رو است.

همکاری خوب کشاورزان

وی به ارائه اقدامات خوب شرکت و همکاری کشاورزان برای صرفه‌جویی آب کشاورزی باتوجه به شرایط سخت استان یزد پرداخت و گفت: در سال‌های اخیر با طرح‌های خاموشی چاه‌ها، اصلاح و تعدیل، احیا و تعادل‌بخشی، جلوگیری از اضافه برداشت چاه‌های مجاز و مسدود کردن چاه‌های غیرمجاز به صرفه‌جویی‌های چشمگیری رسیده‌ایم.

اجرای برنامه سازگاری با کم‌آبی، طرح‌های آبی در دست اجرا، فرهنگ‌سازی مدیریت مصرف، نیاز آبی استان، کمبود اعتبار و... از دیگر مباحثی بود که مدیرعامل شرکت آب منطقه‌ای یزد به آن اشاره کرد.

مدیران و معاونان شرکت نیز مسائل، مشکلات، انتقادات و پیشنهادات خود را بیان کرده و معاون تلفیق و امور تنظیم‌گری و سرپرست حوضه آبریز رودخانه زاینده‌رود و حوضه‌های جنوب‌غربی فلات شرکت مادرتخصصی مدیریت منابع آب ایران شنوا و پاسخگوی آنها بود.

در ادامه این سفر، علیرضا الماسوندی از طرح‌های در دست اجرای شرکت آب منطقه‌ای و چند طرح گلخانه‌ای بازدید کرد.

> یزد از لحاظ مشارکت اجتماعی، روش‌های مصرف صحیح و بهینه و بهره‌وری در کشور پیشرو است

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت فارس تشریح کرد

آمار صدور پروانه بهره‌برداری صنعتی در فارس

۹هزار میلیارد تومان پروانه بهره‌برداری صنعتی در فارس صادر شد. به‌گزارش خبرنگار صمت از فارس، رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت فارس همچنین گفت: سال گذشته در حوزه صنعت، معدن و تجارت این استان ۳۹۶پروانه بهره‌برداری به ارزش ۱۹هزار میلیارد تومان و اشتغال مستقیم ۵هزار و ۲۷۷ نفر صادر شد. علاوه بر این، ۲هزار و ۲۳۴ جواز تاسیس صنعتی با سرمایه‌گذاری ۵۷ هزار میلیارد تومان و پیش‌بینی اشتغال ۴۴هزار و ۸۹۶ نفر نیز صادر شد.

وی ادامه داد: در سال ۱۴۰۰ در بخش صدور پروانه بهره‌برداری نسبت به سال ۹۹ ، رشد ۴ درصدی را شاهد بودیم.

او اظهار کرد: همچنین پارسال ۸۸ فقره پروانه بهره‌برداری معدن در استان با ۸۲۰ میلیارد تومان سرمایه‌گذاری و اشتغال هزار و ۱۸۷نفر صادر شد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت فارس بیان کرد: سال گذشته ۹۰فقره مجوز برداشت موقت و ۳۲گواهی کشف معدن که در نهایت به صدور پروانه بهره‌برداری منتهی می‌شود، در استان صادر شد.

ایزدی گفت: پارسال در بخش تجارت داخلی نیز ۹۳مجوز ایجاد و توسعه فروشگاه‌های بزرگ و زنجیره‌ای، ۲۲هزار و ۸۹۴ پروانه کسب در بخش تجارت و ۹۹مجوز مشاغل پشتیبان و مستقل صادر شد.

او بیان کرد: سال ۱۴۰۰، ۵هزار و ۸۶۵ واحد صنفی در استان به کارتخوان الکترونیک مجهز شدند و ۲هزار و ۶۲۷ مجوز کار در بخش قالیبافی و ۳۹مجوز پروانه تولید غیرمتمرکز فرش دستباف صادر شد.

وی تصریح کرد: در مجموع سال گذشته، ۱۶۷هزار و ۹۱پروانه کسب در حوزه صنعت، معدن و تجارت با اشتغال مستقیم ۳۲هزار نفر صادر شد.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت فارس گفت: استان فارس با دارا بودن ۴هزار و ۱۰۰واحد صنعتی رتبه پنجم کشور را در اختیار دارد.

ایزدی افزود: در بخش معدنی ۳۷نوع ماده معدنی در استان وجود دارد که هم‌اینک ۲۳نوع آن در حال برداشت است.

وی گفت: سال گذشته هدف‌گذاری خود را در ۳ حوزه شامل احیای واحدهای صنعتی و معدنی تعطیل، تکمیل طرح‌های نیمه‌تمام صنعتی و معدنی دارای پیشرفت و تکمیل زیرساخت‌های شهرک‌ها و نواحی صنعتی قرار دادیم.

او افزود: پارسال با استفاده از ظرفیت کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید و حمایت استاندار فارس و همراهی دادگستری استان موفق به فعال‌سازی ۱۵۸ واحد صنعتی راکد و ۲۲ واحد معدنی راکد شدیم.

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت فارس، درباره دریافت حقوق دولتی در حوزه معادن نیز گفت: سال گذشته ۱۷۰میلیارد تومان حقوق دولتی دریافت شد که این میزان در مقایسه با سال ۹۹، رشد ۷۴درصدی داشته است.

۱۵۷هزار و ۲۲۸ بازرسی از صنوف استان

وی بااشاره به‌انجام ۱۵۷هزار و ۲۲۸گشت بازرسی توسط گشت‌های مشترک با اتاق اصناف و تعزیرات در استان گفت: این بازرسی‌ها به تشکیل ۲۱هزار و ۴۳۱پرونده به‌ارزش ۸۰۰ میلیارد تومان منتهی شد که نسبت به سال ۹۹، رشد ۱۷۹درصدی داشته است.

او افزود: از ابتدای امسال تاکنون نیز، ۲هزار و ۴۱۷پرونده به ارزش هزار و ۴۵۰میلیارد دلار در این زمینه تشکیل شده است.

صادرات ۵۳۱میلیون دلاری از گمرکات فارس

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت فارس درباره عملکرد صادراتی استان نیز گفت: سال گذشته ۵۳۱میلیون دلار کالا از مبدأ گمرکات فارس به مبدأ کشورهای آلمان، قطر، عمان، ترکیه، کویت و امارات صادر شد.

ایزدی افزود: اقلام صادراتی از استان فارس به کشورهای مبدأ بیشتر شامل شمش‌آهن، فرش، کاشی و سرامیک و کوداوره است.

وی ادامه داد: باتوجه به اینکه بسیاری از تولیدکنندگان استان کالاهای خود را از مبدأ گمرکات دیگر استان‌ها صادر می‌کنند که با افزودن این میزان صادرات به صادرات استان، میزان صادرات استان در سال ۱۴۰۰ به عدد ۲میلیارد و ۵۰میلیون دلار می‌رسد.

رتبه چهارم فارس در فعالیت فروشگاه‌های مجازی

رئیس سازمان صنعت، معدن و تجارت فارس گفت: طی سال‌های اخیر باتوجه به شیوع کرونا شاهد افزایش جهش کسب‌وکارهای اینترنتی در استان بودیم و فارس به رتبه چهارم در این زمینه دست یافت.

ایزدی افزود: طی مدت مذکور هزار و ۷۰۰ فروشگاه مجازی دارای نماد اعتماد ملی را شاهد بوده‌ایم.

بازار اجاره در تبریز آشفته‌تر شد

تورم اقتصادی موجود در جامعه و غیبت نظارت بر بازار اجاره‌بها، شرایط سختی را برای مستاجران فراهم کرده است و این روزها نرخ اجاره آپارتمان در مناطق مختلف شهر تبریز و دیگر شهرهای آذربایجان‌شرقی با چنان سرعتی پیش می‌رود که هیچ سرعت‌گیری برای کاهش شتاب رشد اجاره‌بها وجود ندارد.

به‌گزارش مهر، با اینکه به‌تازگی سران قوا در کنترل اجاره واحدهای مسکونی، مصوبه مهمی مبنی بر تمدید تمام قراردادهای اجاره به مدت یک‌سال به صورت خودکار ارائه دادند، با این حال مصوبه سقف افزایش اجاره‌بها در تهران و کلانشهرها ۲۵درصد و در سایر شهرها ۲۰درصد است.

اما این مصوبه نیز دردی را دوا نکرده و شاهد آشفته‌تر شدن بازار اجاره‌بها در شهر تبریز هستیم. با اینکه آمارهای رسمی می‌گوید میانگین رشد نرخ اجاره مسکن در خرداد با رشد ۲.۳درصدی نسبت به اردیبهشت همراه بوده است،اما در عمل شاهد افزایش ۱۰ تا ۲۰درصد اجاره‌بها در خرداد نسبت به اردیبهشت هستیم.

بنگاه‌های معاملاتی، کاسه داغ‌تر از آش

یکی از مستاجران تبریزی در منطقه بهار تبریز گفت: بنگاه‌های معاملاتی کاسه داغ‌تر از آش هستند و باعث افزایش بی‌رویه نرخ مسکن و نرخ اجاره‌بها می‌شوند تا درصد بیشتری را دریافت کرده و بهره بیشتری از امضای قرارداد ببرند.

یوسف کاظم‌زاده باتاکید بر اینکه با شروع تابستان و فصل نقل و انتقال، بازار مسکن نیز رونق گرفته است، ادامه داد: متاسفانه قشر خانه به دوش ناامید از خانه‌دار شدن به خانه اجاره‌ای دیگر کوچ می‌کنند.

وی گفت: به‌تازگی مدت قرارداد بنده تمام شده بود و صاحبخانه به بهانه اینکه پسرش می‌خواهد به این خانه بیاید، عذر مرا خواست.

کاظم‌زاده ابراز کرد: بازار اجاره مسکن امسال در مقایسه با سال گذشته، به‌دلیل نوساناتی که در اقتصاد کشور وجود دارد، بسیار تغییر کرده و نظارتی نیز وجود ندارد.

معرفی متخلفان به تعزیرات

رئیس اتحادیه مشاوران املاک تبریز اظهار کرد: مصوبه سران قوا تبدیل به قانون شده و افرادی که تخلف کنند، به سازمان تعزیرات حکومتی معرفی می‌شوند.

اسماعیل نعمتی بااشاره به اینکه در تبریز اجاره‌بها در امسال فقط ۲۰درصد افزایش خواهد یافت، افزود: این مصوبه سران قوا کمک‌حال مستاجران است تا در این شرایط سخت اقتصادی بتوانند بر مشکلات فائق آیند.

وی ادامه داد: مالک فقط در ۳ صورت می‌تواند مستاجر را بیرون کند، اول اینکه خانه قدیمی بوده و نیاز به تخریب یا نوسازی داشته باشد، دوم اینکه خانه به‌صورت رسمی در سامانه املاک به‌فروش برسد و سوم هم اینکه احراز شود که صاحبخانه فرزندی دارد که ازدواج کرده و نیاز به خانه دارد، در غیر این صورت، مستاجر نباید ملک را تخلیه کند.

وی درباره افزایش نرخ مسکن و اجاره‌بها در شهر تبریز گفت: افزایش نرخ مسکن در تبریز نسبت به سال گذشته، ۸ تا ۱۰درصد بوده و اجاره‌بها نیز به‌طورمیانگین نسبت به سال گذشته حدود ۳۰ تا ۳۵درصد افزایش یافته است.

رئیس اتحادیه مشاوران املاک تبریز گفت: مردم اگر تخلفی مشاهده کردند، چه از سوی مالک یا مشاوران املاک، به‌طورحتم به ما گزارش دهند تا برخوردهای لازم با متخلفان انجام شود.

تشدید نظارت‌ها در رعایت سقف ۲۵درصدی نرخ اجاره، خود می‌تواند بخشی از نگرانی مستاجران را کاهش دهد، چرا که بسیاری از مستاجران در واقع زمانی که مالک، این نرخ‌های اجاره را رعایت نمی‌کند، دست‌شان برای اعتراض باز نیست و باتوجه به آنکه دولت شماره تماس‌ها را برای رسیدگی به شکایات مستاجران اعلام کرده، اما به‌گفته بسیاری از مستاجران هیچ‌یک از این تلفن‌ها پاسخگو نیست.

در گفت‌وگو با دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی مطرح شد

دور باطل تفکیک و ادغام

فشار سیاسی یا اقتصادی، مجلسی‌ها را موافق تفکیک وزارت صمت کرد؟

مرضیه احقاقی
editor@smtnews.ir

هفته گذشته و در جریان استیضاح وزیر صنعت، معدن و تجارت از سوی نمایندگان مجلس شورای اسلامی، محمدباقر قالیباف رئیس مجلس اعلام کرد: «وزارت صنعت، معدن و تجارت از سنگین‌ترین مجموعه وزارتخانه‌های دولتی است؛ بارها به رئیس‌جمهور گفتم این وزارتخانه مشکلات ساختاری و مدیریت دارد. با رئیس‌جمهور گفت‌وگو کردیم و به جمع‌بندی رسیدیم که در ساختار وزارت صنعت، معدن و تجارت تجدیدنظر شود و دو وزیر به مجلس برای دو وزارتخانه جدید معرفی شود.» در واقع استیضاح‌کنندگان رضا فاطمی‌امین، فرصت دو ماهه‌ای را به وی و به دولت داده‌اند تا لایحه تشکیل دو وزارتخانه ارائه شود. این در حالی است که تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت در ۳ سال پایانی دولت دوازدهم به‌دلیل مخالفت نمایندگان مجلس شورای اسلامی بی‌نتیجه ماند. البته در مواردی تاکید شده هدف از جدایی وزارت صنعت، معدن و تجارت، نظارت بر بازار و تسهیل تجارت عنوان شده، با این وجود تغییر نگرش مجلس مبنی بر تفکیک وزارتخانه، شائبه‌هایی را مبنی بر سیاسی بودن این طرح و به تعویق افتادن استیضاح وزیر مطرح کرده است. فارغ از تمام موارد یادشده باید خاطرنشان کرد انتقادهایی نسبت به تغییرات گسترده و عظیم شیوه مدیریت کشور وارد است. ادغام یا تفکیک وزارتخانه‌ها به‌ویژه در حوزه صنعت، معدن و بازرگانی سابقه طولانی دارد. با این وجود، هیچ‌کدام از تغییرات یادشده مانع بروز چالش در حوزه‌های تولید و تجارت نشده‌اند، چراکه در نبود ساختاری کارآمد، صرف ادغام یا تفکیک وزارتخانه‌ها، لزوما کارگشا نیست و نتایج مثبتی را به‌دنبال نخواهد داشت. صمت برای بررسی تفکیک وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت با آنوش رحام، دبیر سندیکای تولیدکنندگان لوله و پروفیل فولادی ایران گفت‌وگو کرده که متن کامل آن را در ادامه می‌خوانید.

عکس: صمت

استیضاح‌کنندگان رضا فاطمی‌امین، فرصت دو ماهه‌ای را به وی و دولت داده‌اند تا لایحه تشکیل دو وزارتخانه ارائه شود، این در حالی است که تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت در ۳ سال پایانی دولت دوازدهم به‌دلیل مخالفت نمایندگان مجلس شورای اسلامی بی‌نتیجه ماند

◉ مجلس شورای اسلامی فرصتی دو ماهه به دولت سیزدهم داده تا لایحه‌ای را مبنی بر تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت ارائه دهد. سابقه تفکیک و ادغام‌های متوالی در وزارت صنعت، معدن و تجارت چگونه بوده و این تغییرات را چطور ارزیابی می‌کنید؟

در سال ۱۳۹۰ و در دوران فعالیت دولت دهم، وزارت صنعت و معدن با وزارت بازرگانی ادغام و وزارت صنعت، معدن و تجارت کنونی شکل گرفت. این اقدام با هدف ایجاد هماهنگی میان بخش تولید و تجارت و همچنین جلوگیری از واردات بی‌رویه، اجرایی شد.

همچنین انتظار می‌رفت در سایه ادغام دو وزارتخانه یادشده، شاهد کاهش هزینه‌های سربار دولت پس از کوچک‌سازی این دو نهاد باشیم. همگرایی میان تولید و تجارت، حمایت از تولید داخلی و ارتقای رقابت‌پذیری صنایع داخلی در بازار جهانی از دیگر دلایل ادغام دو وزارتخانه موردبحث بودند.

با این وجود در سال‌های پایانی فعالیت دولت یازدهم موضوع تفکیک این دو وزارتخانه مطرح شد. البته لایحه دولت مبنی بر جدایی ۳ حوزه صنعت، معدن و تجارت به نتیجه نرسید و با مخالفت نمایندگان مجلس شورای اسلامی روبه‌رو شد.

دولت دوازدهم نیز مجددا بر تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت تاکید داشت که این اصرار هم به نتیجه نرسید. اما در حال حاضر از شواهد این‌طور به‌نظر می‌رسد نمایندگان خانه ملت با تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت موافق هستند که خواستار ارائه لایحه جدایی این وزارتخانه از سوی دولت شده‌اند و فرصتی دو ماهه را هم برای آن تعیین کرده‌اند.

◉ آیا تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت را استراتژی درستی برای رفع چالش‌های حاکم بر بخش تولید و تجارت کشور می‌دانید؟

جدایی وزارت صنعت، معدن و تجارت به دو وزارتخانه جدید بازرگانی و صنایع و معادن به‌منزله تحمیل هزینه‌های قابل‌توجه برای اجرای این فرآیند تفکیک است. از آنجایی‌که نظارت بر بازار یا تنظیم بازار از دلایل اصلی این تفکیک عنوان شده، باید تاکید کرد راه‌حل‌های دیگری نیز برای مدیریت شرایط وجود دارد.

در واقع می‌توان با اتخاذ راهکارهای کم‌هزینه‌تر مشکلات کنونی حاکم بر بخش بازرگانی و تولید را برطرف کرد، چراکه هر تغییر ساختاری به‌منزله تحمیل هزینه‌های قابل‌توجه به دولت است. تحمیل این هزینه جدایی در شرایطی که دولت با کسری بودجه قابل‌توجه بودجه روبه‌رو است و چشم‌انداز مثبتی نیز برای افزایش درآمدهای دولت پیش‌بینی نمی‌شود، جای سوال دارد.

در همین حال باید خاطرنشان کرد که افزایش هماهنگی و تعامل میان بخش تولید و تجارت و جلوگیری از واردات بی‌رویه از دلایل اصلی ادغام دو وزارتخانه صنایع و معادن با وزارت بازرگانی سابق بوده است. چنانچه سازکار وزارتخانه‌ها به روال سابق بازگردد، مجددا چالش‌های سابق موضوعیت پیدا می‌کنند و حتی این امکان می‌رود که تولید در قیاس با بازرگانی در حاشیه قرار گیرد.

تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت به‌منزله حکمفرمایی دو دیدگاه متفاوت در دو وزارتخانه مستقل در بخش تولید و بازرگانی خواهد بود و پیامدهای خاص خودش را دارد.

◉ به نظر شما، راهکار رفع مشکلات یادشده چیست؟

همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، تنظیم بازار یکی از چالش‌های اساسی است که در موقعیت کنونی کشور را درگیر کرده است. این وظیفه بر عهده وزارت صنعت، معدن و تجارت است اما این وظیفه تنظیم بازار در موقعیت کنونی روی مأموریت‌های تمامی معاونت‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت سایه انداخته و در همین حال، تمامی معاونان وزیر درگیر تنظیم بازار شده‌اند.

با این وجود باید خاطرنشان کرد که وزارت صنعت، معدن و تجارت وظایف متعددی را بر عهده دارد. درنتیجه می‌توان به‌جای تفکیک این وزارتخانه، تنظیم بازار را به عهده نهادی مستقل واگذار کرد. بدین‌ترتیب دولت از صرف هزینه قابل‌توجه تفکیک وزارتخانه معاف می‌شود. همزمان تنظیم بازار نیز در شرایط بهتری دنبال خواهد شد.

چنانچه ستاد تنظیم بازار به نهاد ریاست‌جمهوری واگذار شود، این نهاد تقویت می‌شود و مدیریت بازار بهبود خواهد یافت. در جلسات اقتصادی دولت، معاون اول ریاست‌جمهوری و همچنین وزرای اقتصادی دولت حضور دارند.

همزمان می‌توان با حضور سایر نهادهای مرتبط با بازار در بخش‌های مختلف از جمله وزارت جهادکشاورزی، وزارت بهداشت، وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان بورس، بانک مرکزی، بخش خصوصی و نمایندگان اصناف گوناگون و... به تنظیم بازارهای گوناگون پرداخت. بدون تردید نهاد ریاست‌جمهوری از امکانات ویژه‌ای برخوردار است و ظرفیت رودررویی با این شرایط را دارد.

به‌عنوان مثال، مرکز بررسی‌های استراتژیک ریاست جمهوری، نهادی پژوهشی است که امکان حل مشکلات تنظیم بازاری را با تکیه بر نگاه اقتصاددانان و اصول علم اقتصاد دارد. چنانچه از این ظرفیت به‌درستی بهره گرفته شود، امکانی برای سنجش نظرات نخبگان اقتصادی برای رفع مشکلات اقتصادی فراهم می‌شود.

◉ تفکیک وظیفه تنظیم بازار از وزارت صنعت، معدن و تجارت، چه مزیت‌هایی را به‌دنبال دارد؟

در درجه نخست، نگرانی‌هایی که درباره تنظیم بازارهای گوناگون وجود دارد برطرف و این وظیفه خطیر به نهادی با اثرگذاری بالاتری محول خواهد شد. درنتیجه مسئولان و سیاست‌گذاران وزارت صنعت، معدن و تجارت از امکان لازم برای اجرای سایر وظایف خود بهره‌مند خواهند شد؛ یعنی بهبود شرایط تولید و تجارت در صدر اولویت‌های این سازمان قرار خواهد گرفت.

در همین حال، دولت نیز از تحمیل هزینه جابجایی و ایجاد یک ساختار وزارتخانه‌ای جدید معاف خواهد شد.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که بخش بزرگی از چالش‌های حاکم بر روند مدیریت بازارها در کشور ما از چالش‌های اقتصادی نشأت می‌گیرد. اما وزارت صنعت، معدن و تجارت متولی اقتصاد نیست و توان رفع این مشکلات را ندارد. در واقع رفع مشکلات اقتصادی، مسئول و متولی خاص خود را دارد و نباید وزارت صنعت، معدن و تجارت را مسئول تمامی مشکلات دانست.

به‌علاوه باید تاکید کرد که کشور در یک دهه گذشته بارها با تحریم و محدودیت در تعاملات بین‌المللی روبه‌رو شده است.

موج جدید تحریم‌های اعمالی علیه ایران نیز قوی‌تر از قبل اقتصاد و صنایع کشور را نشانه گرفته است. بخش بزرگی از مشکلات صنایع و اقتصادی کشور نیز از همین محدودیت‌های جهانی نشأت نمی‌گیرد.

در نتیجه نمی‌توان با تشکیل ستاد تنظیم بازار قوی یا سپردن امور به یک وزیر، منتظر رفع و حل‌وفصل چنین مشکلاتی بود. همزمان نبود سیستم لجستیک قوی و کارآمد در بخش توزیع نیز چالش‌های جدی را در این بخش ایجاد می‌کند.

◉ تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت و ایجاد ساختاری جداگانه مبنی بر وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن، چه چالش‌هایی به همراه دارد؟

ایجاد یک وزارتخانه جدید زمان‌بر و هزینه‌بر است. چنانچه دولت همین امروز اقدام به تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت کند، این فرآیند جدایی، دست‌کم یک سال زمان می‌برد و در همین زمان نیز مشکلات جدیدی در روند تنظیم بازار ایجاد خواهد شد. در همین حال، موضوعاتی همچون چابک‌سازی که جزو اولویت‌های ادغام وزارتخانه‌های موردبحث بوده‌اند نیز زیر سوال خواهد رفت.

در ادامه این گمان می‌رود با اجرایی شدن تفکیک موردبحث، در مواردی واردات به تولید ارجحیت یابد. بدون تردید چنانچه این پیش‌بینی محقق شود، ضربه‌های غیرقابل جبرانی به صنایع کشور و تولید تحمیل می‌شود.

این در حالی است که صنایع ما در طول سال‌های اخیر با چالش‌های متعدد داخلی و خارجی روبه‌رو بوده‌اند و اکنون دیگر تاب چالشی جدید را ندارند.

◉ با توجه به گستردگی وظایف وزارت صنعت، معدن و تجارت، آیا یک وزیر امکان رسیدگی به‌تمامی حوزه‌های یادشده را دارد؟

فعالیت در بخش صنعت، معدن و تجارت نیازمند تخصص‌های ویژه‌ای است. با این وجود، این احتمال بعید است که یک نفر از آشنایی تخصصی لازم در هر ۳ حوزه یادشده برخوردار باشد.

با این وجود، معاونان وزیر با همین هدف و برای بررسی مسائل هر بخش تعیین می‌شوند؛ یعنی وزیر نباید به هر موضوعی ورود کند و معاونان وی موظف هستند بسیاری از مشکلات و مسائل را حل‌وفصل کنند.

به‌علاوه آنکه اگر وزارتخانه تفکیک شود، اختلاف‌نظرهای قابل‌توجهی میان دو وزیر به وجود خواهد آمد. طبیعتا وزیر بازرگانی موظف است از روند واردات و صادرات حمایت کند.

وزیر صنایع و معادن نیز وظیفه حمایت از تولید را بر عهده دارد.

توجه به این نکته ضروری به‌نظر می‌رسد که در بسیاری از کشورها مدیریت ساختارهای به‌مراتب بزرگ‌تری از صنایع، معادن و تجارت را یک نهاد بر عهده دارد. در واقع مدیریت یکپارچه نهادهای مرتبط نه‌تنها مشکل‌زا نیست، بلکه به چابک‌سازی شرایط کمک می‌کند.

◉ سیاست‌های حاکم بر بخش تولید و تجارت را چه میزان به هم مرتبط و چه میزان منفک از هم می‌دانید؟

تولید و تجارت مکمل یکدیگر هستند. تولیدکنندگان خواستار اجرای سیاست‌هایی با هدف حمایت از بخش تولید هستند، با این وجود، منکر تاثیر تجارت بر روند تولید و عملکرد صنایع نیز نیستند. واردات و صادرات جزو جدایی‌ناپذیر تولید به‌شمار می‌روند و تاثیر بسزایی بر توسعه فرآیندهای تولیدی در کشور دارند.

کما اینکه تمام کشورهایی که در روند تولید و صادرات موفق هستند، همزمان بخشی از نیازهای خود را از طریق واردات تامین می‌کنند. با این وجود ایجاد هماهنگی میان تولید، واردات و صادرات از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و چنانچه سیاست‌گذاری در این بخش را یک نهاد بر عهده داشته باشد می‌توان به اخذ سیاست‌های تولیدمحور امید داشت.

در واقع براساس همین نگاه، وزارت صنعت، معدن و تجارت در طول سال‌های گذشته ایجاد توازن میان تولید، واردات و صادرات را بر عهده گرفته است.

◉ تغییرات چندباره ساختار وزارتخانه‌های فعال در بخش بازرگانی، صنعت و معدن را چطور ارزیابی می‌کنید؟

تغییرات مداوم در روند قانون‌گذاری، سیاست‌گذاری و استراتژی‌های توسعه‌ای، مانع بهبود شرایط تولید صنایع گوناگون می‌شود و همزمان ضربه‌هایی به بخش تجارت کشور تحمیل می‌کند. با این وجود در مواردی انتظار می‌رود سیاست‌های حاکم بر بخش تولید و تجارت، تغییر کند.

چنانچه این تغییرات به بهبود شرایط تولید منتهی شود، نتایج مثبتی را به‌دنبال خواهد داشت، در غیر این صورت آسیب‌هایی را به اقتصاد کشور تحمیل خواهد کرد.

در همین حال باید تاکید کرد که چالش‌هایی که اکنون در حوزه فعالیت‌های وزارت صنعت، معدن و تجارت و همچنین سایر بخش‌های اقتصادی کشور، شاهد آن هستیم، از عملکرد اشتباه مدیران نشأت می‌گیرد.

در واقع سیاست‌گذاری اشتباه و غیرکارشناسی و بدون مشورت با افراد خبره، کارشناس و متخصص به بروز چالش‌های جدی و در مواردی غیرقابل جبران می‌انجامد.

اما تغییر ساختار لزوما چنین مشکلاتی را برطرف نخواهد کرد؛ یعنی حتی بعد از تفکیک وزارتخانه این مشکلات ادامه خواهد داشت، کما اینکه قبل از ادغام دو بخش تولید و تجارت نیز شاهد چنین چالش‌هایی بودیم.

به بیان دیگر، تفکیک وزارتخانه‌ها تنها در شرایطی به نتیجه مثبت می‌رسد که همزمان سیستم ناکارآمد مدیریت کشور برطرف شود و شاهد کاهش بنگاهداری و چابک‌سازی عملکرد دولت باشیم. در غیر این صورت، دور باطل ادغام و تفکیک بدون هیچ ثمره‌ای ادامه خواهد یافت.

آنوش رحام

در نبود ساختاری کارآمد، صرف ادغام یا تفکیک وزارتخانه‌ها، لزوما کارگشا نیست و نتایج مثبتی به‌دنبال نخواهد داشت

یادداشت

تولیدکنندگان در حصار بروکراسی

غلامرضا خلیقی
مدیرعامل شرکت فولاد غرب آسیا

صنایع از اهمیت و اثرگذاری ویژه‌ای بر روند رشد و توسعه اقتصادی برخوردار هستند. در این میان، صنایع معدنی جایگاه ممتازتری را در اختیار دارند، چراکه این صنایع با تکیه بر ظرفیت‌های معدنی و انرژی در کشور احداث شده و توسعه یافته‌اند. تداوم تولید در صنایع معدنی به‌منزله ایجاد تقاضا در حلقه‌های بالادستی و تامین نیاز مصرف‌کنندگان است و همزمان موقعیت‌های شغلی متعددی در کشور ایجاد می‌شود. بر همین اساس، مدیران و سیاست‌گذاران اقتصادی کشور، همواره از شعارهایی همچون حمایت از تولید یاد می‌کنند اما این حمایت‌ها به مرحله عملیاتی شدن نمی‌رسد و تنها در حد حرف باقی می‌ماند.

تحریم و محدودیت در زیرساخت‌های کشور در بخش‌های گوناگون ازجمله انرژی مهم‌ترین چالش‌هایی هستند که در طول سال‌های گذشته روند فعالیت صنایع را تحت‌تاثیر قرار داده است. تحریم‌ها در طول سال‌های گذشته تشدید شده‌اند و با شدت بیشتری بر عملکرد صنایع سایه افکنده‌اند. در چنین شرایطی، تولیدکنندگان برای واردات و صادرات هزینه‌های بیشتری را متحمل خواهند شد و از رقابت‌پذیری آنها در بازار جهانی کاسته می‌شود.

در همین حال، بروکراسی‌های پیچیده اداری بر روند فعالیت صنایع حاکم است که مسیر فعالیت ما را دشوار می‌کند. این بروکراسی‌ها ثابت نیستند و تغییر مداوم آنها، بار مضاعفی را به صنعتگران تحمیل می‌کند. تغییر مداوم این قوانین و مقررات چالش‌زاست؛ به‌ویژه آنکه بسیاری از صنایع برای تداوم تولید خود نیازمند ثبات در حوزه قانون‌گذاری هستند. با این وجود، همین درخواست‌های حداقلی تولیدکنندگان هم موردتوجه قرار نمی‌گیرد و اجرایی نمی‌شود.

در ادامه باید خاطرنشان کرد همان‌طور که پیش‌تر هم اشاره شد، محدودیت در تامین انرژی نیز چالش دیگری است که روند فعالیت صنایع را به‌ویژه در دو سال اخیر تحت‌تاثیر قرار داده است. این مشکل از عدم/سرمایه‌گذاری در روند توسعه زیرساخت‌های انرژی در کشور نشأت می‌گیرد. درنتیجه شاهد پیشی‌گرفتن میزان مصرف برق بر تولید آن در ماه‌های گرم سال هستیم. در چنین شرایطی، وزارت نیرو محدودیت‌هایی را در روند تامین انرژی صنایع لحاظ کرده است. این محدودیت در سال جاری زودتر یعنی از نیمه خردادماه آغاز شده و انتظار می‌رود تا نیمه شهریورماه ادامه یابد. محدودیت یادشده برای ما بدین شرح است که در مدت زمان یادشده ۶ هفته برق صنایع قطع و تولید متوقف می‌شود. در ۶ هفته باقی مانده اما تولید ادامه خواهد داشت؛ بنابراین پیش‌بینی می‌شود در این بازه زمانی بین ۳۰ تا ۵۰ درصد از ظرفیت تولید ما کاسته شود.

متاسفانه محدودیت انرژی به فصل تابستان ختم نمی‌شود و در ماه‌های سرد سال با کمبود گاز روبه‌رو هستیم. این محدودیت هم روند تولید را در صنایع مختلف تحت‌تاثیر قرار داده و هم از ظرفیت تولید صنایع می‌کاهد.

با توجه به آنکه محدودیت‌های یادشده دست‌کم برای یک دهه ادامه‌دار هستند، وزارت نیرو از صنعتگران خواسته فکری به حال تامین برق خود کنند. در واقع از آنجاکه کشور با محدودیت جدی مالی و سرمایه‌گذاری روبه‌رو است، رفع بخشی از این کمبودها به صنایع سپرده شده است. هرچند این واگذاری هم جنبه نمایشی دارد.

احداث نیروگاه برق به تامین گاز وابسته است اما وزارت نفت نیز تضمینی بابت تامین گاز به متقاضیان احداث نیروگاه برق نمی‌دهد.

در واقع باید اقرار کرد که با وجود محدودیت‌های موجود در تامین انرژی، سرمایه‌گذاری در این بخش نیز با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو است. این بروکراسی‌ها مانع از احداث نیروگاه و سرمایه‌گذاری در این بخش توسط بخش خصوصی می‌شود.

گویا فقط شرکت‌های بزرگ که به‌نوعی وابسته به دولت هستند امکان سرمایه‌گذاری در بخش انرژی و تداوم فعالیت خود را دارند. از مجموع موارد یادشده می‌توان این‌طور برداشت کرد که سیاست‌های دولت به‌گونه‌ای است که گویا در کشور ما تنها توسعه صنایع بزرگ ممکن است. در چنین موقعیتی بخش خصوصی نیز به‌مرور از دور فعالیت خارج خواهند شد.

یادداشت

وزارت بازرگانی ارجح است یا معدن و صنایع‌معدنی؟

سعید باستانی
نماینده مجلس دهم و فعال حوزه معدن

هر کشوری متناسب با ساختار کلی خود پازلی را که باید در فعالیت‌های اجرایی نقش داشته باشند، تعریف و اجزای آن را تفکیک می‌کند تا حوزه‌ها و مسئولیت‌ها کمترین تداخل را با هم داشته باشند و در نهایت در قالب یک پازل بزرگ کنار هم بنشینند و جور باشند.

در ایران بعد از اینکه ساختار سیاسی کشور تغییر پیدا کرد و از شیوه نخست‌وزیری به ریاست‌جمهوری تبدیل شد، تغییراتی هم در سبک چینش کابینه و وزارتخانه‌ها رخ داد و برخی با هم ادغام و برخی دیگر تفکیک شدند.

در حال حاضر این بحث و موضوع دوباره داغ شده است، اما باید گفت این همان طرح تفکیک است که در مجلس قبلی مطرح بود و به شورای نگهبان رفت و برگشت و امروزه قرار است با اصلاحیه‌هایی دوباره موردبررسی قرار گیرد.

در آن زمان موضوع تفکیک وزارتخانه دوبار به‌صورت لایحه و یک‌بار به‌صورت طرح به مجلس ارائه شد و دوبار درباره آن رای‌گیری شد و در نهایت به تایید مجلس نرسید.

بنده بنا به‌دلایلی موافق تفکیک وزارتخانه بوده و هستم، زیرا این حجم کار در قالب یک وزارتخانه نمی‌گنجد، اما به نوع تفکیک و جداسازی انتقاداتی وارد می‌دانم.

در حال حاضر بحث این است که دو وزارتخانه بازرگانی و صنایع و معادن ایجاد شود. به‌اعتقاد من در این نوع تفکیک بیشتر هدف تنظیم بازار و واردات محوری مدنظر قرار گرفته است، در حالی که به‌نظر می‌رسد توجه به تولیدمحوری نتایج بهتری در پی خواهد داشت.

به‌عبارت دیگر، باید وزارتخانه معدن و صنایع‌معدنی و صنعت و تجارت شکل بگیرد. البته در این صورت لازم است بخش‌هایی از وزارت کل اقتصاد و دارایی هم جدا شود و به وزارت صنعت و تجارت ملحق شود. یعنی گمرکات و دفتر سرمایه‌گذاری خارجی باید در قالب وزارت صنعت و تجارت قرار گیرد. علت نشاندن گمرکات در زیرمجموعه وزارت اقتصاد این بوده است که بتوان حقوق و عوارض دولتی را اخذ و به خزانه دولت واگذار کرد، اما با جابه‌جایی این بخش‌ها مشکل خاصی در این زمینه ایجاد نخواهد شد.

باتوجه به این مقدمات، به‌نظر می‌رسد تشکیل وزارت بازرگانی و صنایع و معادن کمکی به رفع مشکل تولید کشور نمی‌کند. علاوه بر این، باید در نظر گرفت تفکیک با این الگو شکستی در وزارتخانه ایجاد می‌کند، پس باید در تمام شهرستان‌ها و استان‌ها دفاتر جدیدی برای وزارت صنایع و معادن و بازرگانی دایر شود. باتوجه به اینکه ساختمان‌های قبلی هم دیگر وجود ندارد و تمام آنها واگذار شده است، هم بار مالی بسیار سنگینی برای دولت ایجاد خواهد کرد و هم حداقل یک سال دولت را معطل خواهد کرد تا تفکیک به‌صورت کامل انجام شود.

در حالی که در مدل پیشنهادی اینجانب و تشکیل دو وزارت صنعت و تجارت ـ با الحاقات لازم از وزارت اقتصاد ـ و معادن صنایع‌معدنی با همین ساختار و همین تعداد ساختمان و فضای اداری موجود، می‌توان فعالیت را پیش برد، زیرا می‌توان وزارت معدن و صنایع‌معدنی را شبیه وزارت نفت اداره کرد. وزارت نفت دفاتر شهرستانی و استانی ندارد و به‌وسیله ۴ شرکت اداره می‌شود.

پس وزارت معدن و صنایع‌معدنی را هم می‌توان به‌طور دقیق با همین الگو اداره کرد و با استفاده از توان سازمان‌های توسعه و نوسازی معادن و صنایع‌معدنی ایران (ایمیدرو)، زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی ایران و سازمان سومی با عنوان تنظیم مقررات ـ که رگولاتوری بخش‌ها را برعهده داشته باشد ـ اداره کرد.

با این ۳ بازو می‌توان وزارتخانه‌ای قوی ایجاد کرد که به تولید کشور کمک کند.

از طرف دیگر در وزارت صنعت و بازرگانی هم تمام فعالیت‌هایی که با این دو حوزه پیوند دارد، در کنار هم قرار می‌گیرد و بازرگانی، مواد اولیه و محصول را چه در بخش داخلی و چه خارجی تحت پوشش قرار می‌دهد. به این ترتیب می‌تواند از دفاتر استانی و شهرستانی موجود استفاده کند و فعالیت خود را ادامه دهد. مطالعات تطبیقی هم برتری این شیوه را اثبات کرده است.

البته برخی دوستان می‌گویند براساس مطالعات تطبیقی در بسیاری از کشورها، وزارت بازرگانی مستقل است. البته درست می‌گویند، اما تفاوت اینجاست که در آن کشورها حوزه صنعت و اقتصاد در یک مجموعه قرار گرفته است یا به‌عبارت بهتر در بسیاری از کشورها تجارت، صنعت و اقتصاد در کنار هم در قالب یک وزارتخانه قرار داده شده است.

درباره کشور ما موضوع تفاوت دارد. ایران کشوری معدن‌خیز است که براساس کشفیات موجود ۶۰ میلیارد تن ذخیره معدنی دارد، اما در حدود ۵۰۰ میلیون تن از آن را برداشت می‌کنیم. برای بهبود این وضعیت تنظیم‌کننده‌ای لازم است که معدن را در تولید ناخالص داخلی به جایگاه شایسته خود برساند و اشتغال پدید آورد و کشور را از نفت بی‌نیاز کند.

صدور نخستین پروانه بهره‌برداری گردشگری معدنی

نخستین پروانه بهره‌برداری گردشگری معدنی (ژئوتوریسم) از سوی سازمان میراث‌فرهنگی، گردشگری و صنایع‌دستی استان زنجان صادر شد.

به‌گزارش اخبار فولاد، این پروانه ۳ساله به‌نام شرکت تهیه و تولید موادمعدنی ایران ـ مجتمع معدنی سرب و روی انگوران ـ صادر شده است.

مشاهده معادن روباز و زیرزمینی انگوران، روش‌های اکتشاف و استخراج آنها، تونل زیرزمینی، معدن تراورتن، ماشین‌آلات معدنی مورداستفاده برای استخراج معادن، مشاهده انواع کانی‌ها و سنگ‌ها به‌ویژه سنگ‌های قیمتی از جمله جاذبه‌های گردشگری مجتمع‌های معدنی است.

فعالیت معدن سرب و روی انگوران ـ که در شهرستان ماهنشان، کیلومتر ۲۵ جاده دندی تکاب واقع شده ـ به سال ۱۳۰۱ برمی‌گردد. این مجموعه از خرداد امسال با مجوز موقت ۶ ماهه اقدام به جذب گردشگر کرده است. جاذبه‌های گردشگری مجتمع‌های معدنی پتاس‌خور و بیابانک، سرب نخلک، زغال‌سنگ البرز مرکزی و سرب و روی انگوران هم به‌صورت ماهانه در کمیته گردشگری معدنی شرکت تهیه و تولید مواد معدنی ایران پایش می‌شود تا با ایجاد اشتغال در منطقه، رونق اقتصادی را برای آنها به‌ارمغان بیاورد.

باتوجه به بکر بودن کشور از لحاظ میراث‌طبیعی و پدیده‌های جذاب طبیعت زنده و غیرزنده، شناسایی و بهادادن به معادن به‌واسطه داشتن پیشینه بسیار طولانی و تنوع معدنکاری فرصتی بسیار مناسب برای گردشگری در راستای اشتغالزایی و توسعه اقتصادی در کنار بهره‌برداری از معادن است.

استقبال کارشناسان معدن از طرح تفکیک وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت

یک سر است و هزار سودا

گیتا جاودانی
editor@smtnews.ir

بی‌تردید یکی از مهم‌ترین رویدادهای حوزه معدن در هفته گذشته، اعلام خبر موافقت هیات‌دولت با تفکیک وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت و تشکیل وزارت بازرگانی بود.

این موضوع که در حساب توییتری سخنگوی دولت منتشر شد، واکنش‌های متعددی را برانگیخت. علی بهادری جهرمی دلایل موافقت با این طرح را تقویت و تجمیع ابزارهای نظارتی دولت بر بازار، کنترل موثرتر قیمت‌ها، تسهیل تجارت و رونق تجارت خارجی، سیاست‌گذاری واحد و چابکی در امور بازرگانی و حمایت جدی‌تر از مصرف‌کننده برشمرد.

شنیده می‌شود که در مجلس هم کمیته ویژه‌ای در این رابطه تشکیل شده است که موظف است ظرف مدت ۲ هفته وظایف وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت را احصا و مشخص کند کدام حوزه‌ها باید از وزارت جهاد کشاورزی و کدام‌یک از وزارت صنعت، معدن و تجارت منفک شود.

به‌نقل از مجلسیان، علت این تصمیم دولت، نیاز فوری جامعه به کنترل بازار، ساماندهی چرخه توزیع کالا و جلوگیری از افزایش نرخ روزانه اجناس و کالاهای اساسی است.

پیش از این، طرح تفکیک وزارتخانه در مجلس دهم مصوب و به شورای نگهبان ارسال شده بود، اما شورای نگهبان با وارد دانستن ۲ ایراد به آن، طرح آن را برای اصلاح به مجلس فرستاد که به‌دلیل پایان دوره فعالیت مجلس دهم، موضوع تا امروز مسکوت ماند.

تفکیک وزارتخانه اقدامی بنیادی است که در صورت وقوع، طیف بزرگی از فعالان اقتصادی را تحت‌تاثیر قرار می‌دهد. در گزارشی که پیش روی شما است، صمت نظر ۲ تن از فعالان حوزه معدن را در این زمینه جویا شد.

عکس: صمت

بهترین و شکوفاترین دوران معدن زمانی بود که در قالب وزارتخانه مستقل معادن و فلزات اداره می‌شد

عصر شکوفایی معدن

حبیب‌الله ترشیزیان ـ رئیس نظام مهندسی معدن خراسان‌رضوی: به‌شخصه بسیار از این اتفاق خوشحال خواهم شد، حتی به‌نظر من بهتر است وزارت صنایع و معادن احیا شود؛ زیرا ما در این مدت هم تجربه آن سیستم را پشت‌سر گذاشته‌ایم و هم مراحل بعدی را و می‌توانم به‌جرات بگویم بهترین و شکوفاترین دوران معدن زمانی بود که در قالب وزارتخانه مستقل معادن و فلزات اداره می‌شد.

وقتی حوزه فعالیت وزارتخانه کم‌کم گسترش پیدا کرد و صنایع و بازرگانی هم به آن اضافه شد، حجم کار ابعاد عظیمی پیدا کرد. وزیر صمت یک سر است و هزار سودا و مگر چقدر توان دارد که از پس چنین مسئولیت سنگینی برآید.

فرز و چابک یا کند و سنگین

قرار بود با کوچک کردن بدنه دولت، کابینه چابک شود، اما در عمل چنین اتفاقی نیفتاد. تعداد معاونت‌ها افزایش پیدا کرد و مدیرکل‌ها بیشتر شدند. امروز می‌بینیم که بیشتر زمان وزیر صنعت، معدن و تجارت صرف تنظیم بازار و تامین مرغ، تخم‌مرغ و گوشت می‌شود، چون اینها نیاز روزانه مردم است، اما از طرف دیگر، برنامه‌ریزی برای بحث فولاد کشور، زغال‌سنگ، انرژی و مانند آن همه مغفول مانده است. در حال حاضر ما مشکلات عدیده‌ای در بخش معدن داریم و اگر یک متولی خاص و وزارتخانه‌ای تخصصی و چابک از ابتدا روی آن تمرکز کرده بود، به‌طورقطع اوضاع به‌گونه‌ای دیگر بود.

جلوی ضرر را از هرجا بگیرید...

متاسفانه در کشور ما بسیاری ازکارها به روش آزمون و خطا انجام می‌شود، اما ضرب‌المثلی هم داریم که می‌گوید جلوی ضرر را از هرجا بگیری، منفعت است.

به‌اعتقاد من، تفکیک وزارت بازرگانی که خدماتی گسترده و شرح وظایفی متفاوت با حوزه صنعت و معدن دارد، می‌تواند تاثیر مثبتی بر تمام این حوزه‌ها به‌جا گذارد.

البته این طرح پیش از این چند بار دیگر هم در مجلس مطرح شده بود که رای نیاورد، اما به‌نظر می‌رسد این بار بنا به‌دلایل زیر به‌تایید نمایندگان برسد. اول اینکه در حال حاضر وضع اقتصادی کشور وخیم و نگران‌کننده است، دیگر اینکه صنایع و معادن با دشواری‌های متعددی روبه‌رو هستند و علاوه بر این معادن زیادی هم تعطیل شده‌اند ـ که بخشی از این همه، ناشی از تحریم‌ها است، اما بخش دیگر، به‌علت فقدان حمایت‌های لازم و کافی است ـ و در نهایت اینکه در این دوره دولت و مجلس بیش از هر زمان دیگری با هم هماهنگ هستند و بنابراین انتظار می‌رود که این طرح به‌سرعت موردقبول نمایندگان قرار گیرد.

بودجه و الزامات آن

درباره معدن باید این نکته را در نظر بگیریم که جدا از بحث کلان مدیریتی، بسیاری از گره‌ها با تزریق بودجه به این بخش باز می‌شود، برای مثال موضوع زیرساخت‌ها یا فرسودگی ماشین‌آلات معدنی و امثال آن به سرمایه نیاز دارد و در حال حاضر چشم‌انداز روشنی وجود ندارد که منابع مالی تجهیز و نوسازی معادن و صنایع معدنی تامین می‌شود یا خیر.

امیدواریم که این مشکل با تفکیک حوزه‌ها حل شود و گشایشی در زمینه مالی رخ دهد.

افزایش بودجه این دو وزارتخانه که کلید حل بسیاری از مشکلات خواهد بود، اما در غیر این صورت، باز هم اعتبارات سر جای خود خرج می‌شود.

در شکل فعلی شاید وزیر تصمیم بگیرد، کل بودجه وزاتخانه صنعت، معدن و تجارت را صرف تامین مایحتاج عمومی کند، اما وقتی این حوزه‌ها جدا از هم باشند، هرکدام بودجه مشخص خود را دریافت می‌کنند و آن وقت وزیر مربوطه می‌تواند موضوعات حوزه خود را اولویت‌بندی کند و بودجه براساس آن توزیع می‌شود که به‌نظر من صددرصد نتایج بهتری خواهد داشت.

در تجمیع وزارتخانه‌ها، حوزه‌هایی که باید تخصصی‌تر عمل می‌کردند، ادغام شدند و آنهایی که خدماتی بودند به‌شکل سابق ماندند

اقدامی ضروری و حتمی

سالار باوند ـ کارشناس و فعال حوزه مدیریت و معدن: به‌اعتقاد من تفکیک وزارتخانه ضروری است و به‌طورحتم باید اتفاق بیفتد. حتی بهتر است که این وزارتخانه به بخش‌های کوچک‌تری تقسیم شود. علت این است که وقتی ما در فضای تحریمی قرار گرفته‌ایم، در همه حوزه‌های اقتصادی از صنعت، بازرگانی، معدن و فروش محصولات معدنی گرفته تا احداث صنایع پایین‌دستی با مشکل روبه‌رو هستیم. در این سال‌ها کشورهای دیگر در عمل فناوری‌های لازم را در اختیار ما قرار نداده و فشارهای زیادی بر کشور ما وارد آورده‌اند، بنابراین در چنین شرایطی لازم است که به‌صورت تخصصی‌تر و با انرژی و قدرت بیشتر، شرایط را مدیریت کنیم تا بتوانیم این فضای تحریمی را بشکنیم و محدودیت‌ها را دور بزنیم.

وزارتخانه‌ای در ابعاد معاونت

در حال حاضر با ادغام وزارتخانه‌های متفاوت از توانمندی آنها کاسته شده است. در وزارت صنعت، معدن و تجارت؛ وزارت بازرگانی به معاونت بازرگانی، وزارت معادن و فلزات به معاونت معدن و فرآوری و وزارت صنایع به معاونت صنعتی تقلیل پیدا کرده است که قدرت و اقتدار آنها را کاهش داده است.

از طرف دیگر، در حالی که ما برای توسعه کشور برنامه‌ریزی کرده‌ایم، نباید با کاهش توانمندی‌های حوزه‌های مولد انتظار تحقق اهداف توسعه‌ای خود را داشته باشیم. در برنامه‌های توسعه‌ای همیشه صنایع، نفت و معادن در اولویت قرار دارند، چون این حوزه‌ها جزو صنایع مادر به‌شمار می‌روند و می‌توانند وزارتخانه‌های دیگر را فعال کنند.

زمانی تصمیم بر این بود که برای مدیریت منابع انسانی و کوچک‌تر و چابک‌تر شدن دولت وزارتخانه تجمیع شوند، اما در عمل آنقدر این حوزه‌ها ناتوان شدند که دیگر نمی‌توانند از پس مبارزه با تحریم‌ها برآیند.

نگاهی به گذشته

پس اعتقاد شخصی من این است که باید هرچه سریع‌تر وزارت بازرگانی و صنایع و معادن تفکیک شوند. از طرف دیگر، بهتر است صنعت و معدن هم به دو حوزه مجزا تفکیک شود، زیرا هریک از حوزه‌ها آنقدر گسترده است که نیازمند وزارتخانه‌ای مستقل است. اگر گذشته را مرور کنیم، مشاهده می‌شود که در عمل از وقتی وزارتخانه‌ها با هم ادغام شدند، مشکلات جدی‌تری در هریک از این حوزه‌ها پدید آمد.

صنعت که فقط ایران‌خودرو یا ماشین‌سازی نیست. صنایع مختلفی در کشور وجود دارد که باید به‌درستی برای آنها برنامه‌ریزی کرد و مدیریت و هدایت‌شان را موردتوجه قرار داد.

بخش معدن هم به‌همین ترتیب است. وقتی رهبر معظم انقلاب می‌فرمایند موضوع معادن را جدی بگیرید و خواستار تقویت آن شدند، معاونت یک وزارتخانه نمی‌تواند از پس کار و حل همه مشکلات برآید.

ادغام وزارتخانه‌های مادر

نکته دیگری که باید به آن اشاره کنم، این است که برخی وزارتخانه‌ها پایه و اساس یک کشور به‌شمار می‌روند، اما برخی دیگر جنبه خدماتی دارند. در تجمیع وزارتخانه‌ها، حوزه‌هایی که باید تخصصی‌تر عمل می‌کردند، ادغام شدند و آنهایی که خدماتی بودند به‌شکل سابق بر جا ماندند. به‌عنوان‌مثال، وزارت تعاون، ارتباطات، نیرو و مانند آن خدماتی ارائه می‌دهند تا فعالیت بخش اقتصادی و صنعتی تسهیل شود.

طرح تفکیک در سال‌های اخیر چندین‌بار در مجلس مطرح و رد شد. شاید یکی از دلایل این موضوع، تفاوت بنیه مجلس بوده است. به‌عبارت دیگر، هر وقت مجلس قوی ظاهر شده است، دولت و نظام با مشکلات کمتری روبه‌رو بوده است.

اگر مجلس سال‌های اخیر را با مجلس اوایل انقلاب مقایسه کنیم، علت بسیاری از مشکلات روشن خواهد شد. امروزه چند مدیر صنعتی یا باتجربه در کمیسیون صنایع و معادن داریم؟ اگر بنا بر کار تخصصی است، باید همه ما در همه حوزه‌ها به‌صورت تخصصی کار کنیم، در حال حاضر در بسیاری از کمیسیون‌های مجلس، این نقطه ضعف به‌چشم می‌خورد و نمایندگان عضو این کمیسیون‌ها کوچک‌ترین تخصص و تجربه‌ای در زمینه حوزه فعالیت خود ندارند.

راهی معقول و منطقی

راهکاری که در حال حاضر برای رفع این مشکل وجود دارد، این است که کارشناسان حوزه‌های ذی‌ربط زمان بگذارند و نمایندگان را با ارائه گزارش‌های تخصصی توجیه کنند. باید مزایا و معایب این تصمیم در کمیسیون‌های تخصصی مطرح شود. به این ترتیب فکر می‌کنم تفکیک وزارتخانه قابل‌دسترسی است و اتفاق معقولی خواهد بود که در راستای برنامه‌های توسعه‌ای دولت و نظام قرار دارد و زمینه را برای تحول اقتصادی فراهم خواهد کرد.

زیرا همان‌طور که گفته شد اگر می‌خواهیم تخصصی و با قدرت و سرعت کار کنیم، بهتر است دوباره این وزارتخانه را به ۳ قسمت تفکیک کنیم و باتوجه به اینکه پیش از این هم تجربه فعالیت جداگانه وزارت معادن و فلزات، بازرگانی و صنایع را داشته‌ایم، امید می‌رود که نتیجه فعالیت آنها موفقیت‌آمیزتر باشد.

سخن پایانی

با اینکه کارشناسان امروز صفحه معدن از این طرح استقبال کردند و آن را ضامن رشد و توسعه حوزه معادن دانستند، اما زمزمه‌های مخالفی هم به‌گوش می‌رسد که ارتباط مستقیمی با حوزه معدن ندارند، اما تبعات آن خواه ناخواه این حوزه را هم درگیر می‌کند.

گفته می‌شود ۵ دفتر بسیج دانشجویی با ارسال نامه‌ای به روسای قوای مقننه و مجریه درباره تشکیل وزارت بازرگانی هشدار داده‌اند.

در بخشی از نامه بلند آنها ضمن اشاره به تجمیع زنجیره تولید در وزارت صمت ـ که از معادن و مواد اولیه گرفته تا صادرات و واردات را در بردارد ـ آمده است این روند «موجب اتخاذ تصمیمات همراستا و ممانعت از سردرگمی‌ها و انشعاب‌های چندمدیریتی» شده است.

در بخش دیگری از این نامه گفته شده: «همان‌طور که طرح تاسیس وزارت بازرگانی در دولت قبل در مجلس شورای اسلامی مطرح شد و با افزایش دامنه مخالفت نمایندگان، این طرح از دستور خارج شد و اصرارهای مکرر دولت قبل بر تشکیل این وزارتخانه باوجود مخالفت کارشناسان و تولیدکنندگان، موید نبود صدق نیت در مطرح‌کنندگان این طرح است. همچنین توجه به رفت‌وبرگشت‌های موجود بین مجلس و دولت این فرضیه را تقویت می‌کند که گویی بنا است هزینه و عواقب ایجاد این ساختار جدید بر گردن دیگری باشد».

گسترش فضا برای دانش‌بنیان‌ها با قانون جهش تولید

شرکت‌های دانش‌بنیان حدود یک درصد از تولید ناخالص داخلی کشور را به خود اختصاص می‌دهند و قانون جهش تولید دانش‌بنیان، زمین بازی این شرکت‌ها را گسترش می‌دهد. ابوالفضل باقری، عضو هیات‌علمی مرکز تحقیقات سیاست علمی کشور در گفت‌وگو با ایرنا، درباره دلیل ثابت ماندن تعداد شرکت‌های دانش‌بنیان بعد از رشد فراوان سال‌های ۹۵ و ۹۷ اظهار کرد: نرخ رشد این شرکت‌ها نسبت به قبل کمتر بوده اما باید توجه کنیم تعداد شرکت‌ها به‌تنهایی شاخص کامل و دقیقی نیست و اقتصاد و اشتغال مهم است. باقری ادامه داد: البته اقتصاد دانش‌بنیان به‌طورکلی حدود یک درصد از تولید ناخالص داخلی کشور را به خود اختصاص داده است و نمی‌توان انتظار داشت بدون بزرگ شدن این اقتصاد تعداد شرکت‌ها بیشتر شود. مدیر شبکه سیاست‌پژوهی علم، فناوری و نوآوری بااشاره به تحریم‌ها علیه کشور اظهار کرد: کشور در سال‌های اخیر تحت تحریم بوده که بر رشد اقتصادی کشور هم اثر گذاشته و این امر به حوزه اقتصاد دانش‌بنیان نیز تسری یافته است. وی ادامه داد: علت دیگر که در قانون جهش تولید دانش‌بنیان و حتی شعار سال رهبر معظم انقلاب نیز به آن پرداخته شده، کوچک بودن زمین بازی دانش‌بنیان است. این شرکت‌ها با زمین بازی فعلی نمی‌توانند افزایش یابند، اما اگر فضا را برای آنها بزرگ‌تر کنیم، اثرگذاری و سهم آنها در اشتغال و تولید ناخالص داخلی بیشتر می‌شود و این وضع به‌طورخودکار به توسعه اقتصاد دانش‌بنیان کمک می‌کند. حمایت‌های قانون جهش تولید دانش‌بنیان نیز در گسترش فضای کاری این شرکت‌ها موثر است.

مشکلات دانش‌بنیان‌های فعال در حوزه بازی‌های رایانه‌ای بررسی شد

بازی تاج و تخت نخبگان ایرانی در اروپا

مهتاب دمیرچی
editor@smtnews.ir

کارشناسان معتقدند، بازی یک صنعت برای اکوسیستم دانش‌بنیان محسوب می‌شود که نسبت به دیگر صنایع نه‌تنها آلودگی کمتری برای محیط‌زیست دارند، بلکه میزان اشتغالزایی آن هم بالا است که به کلیدی بودن نقش نیروی انسانی در این صنعت برمی‌گردد. این در حالی است که مهاجرت نخبگان گریبان این شرکت‌های دانش‌بنیان را هم گرفته است و بیشتر از ضعف نیروی انسانی در مجموعه خود شکایت دارند. آنها معتقدند ایران ظرفیت‌های مهمی برای یکه‌تازی در طراحی و ساخت بازی دارد و شرایط صادرات در کشور ما به‌شرط نبود تحریم و معضلات ارز، مطلوب و قابل‌قبول است و می‌توان از آن به‌عنوان یک صنعت ارزآور یاد کرد.
صمت در این گزارش به بررسی چالش‌ها و ارزیابی فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیانی که در زمینه بازی‌ها به‌ویژه بازی‌های جدی فعالیت می‌کنند، پرداخته است.

سونامی مهاجرت در «بازی»

بسیاری از کارشناسان معتقدند، مهاجرت نیروی انسانی در حوزه بازی امری منفی نیست، چرا که بسیاری از این افراد بازمی‌گردند و دانش خود را به کشور ارائه می‌دهند، اما باوجود این نقاط مثبت، با چالش‌هایی درباره سرمایه انسانی مواجهیم که در سال‌های اخیر بیشتر شده است. حوزه بازی، در سال‌های اخیر با سونامی مهاجرت مواجه بوده و مشکل نیروی انسانی در این بخش احساس می‌شود. آنها می‌گویند چالش نخست فقدان منابع انسانی در حوزه بازی به‌دلیل مهاجرت است. موضوع دوم تولید علم و محتوای صحیح و چالش سوم در بخش سیاست‌گذاری و تصویب قوانینی است که نیاز به اصلاح داریم. در کشور تحقیقات در حوزه فنی انجام شده، اما در حوزه محتوای فرهنگی آنچه انجام شده، تهدیدهای بازی است که می‌طلبد دانشگاه‌ها وارد موضوع تولید محتوای فرهنگی شود و برای ساخت بازی‌های جذاب که با فرهنگ ایرانی و اسلامی مبتنی است، ورود کنند.

به‌دنبال تربیت نسل‌های جدید هستیم

حامد نصیری، معاون پژوهشی اسبق بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای بااشاره به تاثیر مخرب مهاجرت نخبگان در تامین نیروی انسانی اکوسیستم دانش‌بنیان‌ها در زمینه بازی‌های رایانه‌ای گفت: علاوه بر اینکه پشتوانه‌سازی نظری برای مسئولان در زمینه بازی‌های رایانه‌ای بسیار حائزاهمیت است، به‌همین‌دلیل به‌دنبال تربیت نسل‌های جدید به‌عنوان فعالان این حوزه هستیم. به گزارش ایسنا، وی افزود: می‌توان از طریق تحقیقات نظری پاسخ‌هایی یافت و مشکلی از مسائل کشور را برطرف کرد. به‌همین دلیل نگاه ویژه این رویداد، رویکرد مبتنی بر شواهد است و تحقیقاتی را حمایت می‌کنیم که مسائل روز جامعه و براساس داده‌های واقعی شکل گرفته باشد. در مجموع از میان تحقیقات برتر در این حوزه ضمن حمایت مادی، بهترین‌ها را در قالب یک کتاب منتشر خواهیم کرد. نصیری در تشریح بیشتر چالش‌ها گفت: همچنین موضوعات کسب‌وکار بازی‌سازها در بخش تامین مالی با مشکل مواجهند که نیاز است، برطرف شود.

تحریم یک فشار غیرقابل تحمل

در ادامه، مصطفی کیوانیان، مدیرعامل یک شرکت دانش‌بنیان در عرصه طراحی و تولید بازی‌های رایانه‌ای معتقد است، فعالیت شرکت‌های دانش‌بنیان در عرصه بازی در سال‌های اخیر توسعه‌یافته‌تر شده و گسترش زیادی داشته است. در واقع باوجود نیروی کار جوان و توجه نخبگان نسبت به طراحی و تولید بازی در مقایسه با دیگر کشورها بیشتر شده است. وی در گفت‌وگو با صمت گفت: در ۵ سال گذشته رشد خوبی در تولید بازی‌های رایانه‌ای داشتیم و ظرفیت‌های بالایی برای توسعه دانش‌بنیان‌ها در این زمینه وجود دارد. کیوانیان در ادامه به توضیح شرایط پیچیده‌ای که تحریم‌ها برای شرکت‌های دانش‌بنیان ایجاد کرد، گفت: اعمال تحریم‌ها شرایط سختی را برای شرکت‌های دانش‌بنیان در حوزه بازی‌ها به‌وجود آوردند، بیشتر بازی‌سازان ایرانی برای ادامه فعالیت با مشکلات عدیده‌ای مواجه می‌شدند و به‌همین‌دلیل بیشتر آنان در تلاش برای همکاری با شرکت‌های خارجی بودند. برای مثال چندی پیش با تلاش و پشتکار علاوه بر توسعه دفتر تهران، دفاتر دیگری در کاشان و کردستان تاسیس کردیم و توانستیم در نمایشگاه‌های بین‌المللی حضور موفقی داشته باشیم. درست در زمانی که در اوج بودیم و حدود ۱۵۰ نفر را استخدام کرده بودیم، به‌دلیل تحریم‌ها قراردادهای خارجی و حتی چند قرارداد داخلی شرکت لغو شد و طلبکاری شرکت از کارهای قبلی نیز وصول نشد. در نتیجه با تعدیل نیرو و تعطیلی بیشتر دفاتر دوباره به تعداد ۵ نفر رسیدیم، اما باردیگر از نو و با پروژه‌های کوچک کار را شروع کردیم و دوباره در سال ۹۸ به بازار بین‌المللی راه پیدا کردیم.

توان دانش‌بنیان‌ها بالاتر از بازار است

وی افزود: بازی‌ها در ایران شرایط خنثی دارد، به‌عبارت روشن‌تر، بیشتر بازی‌های ساده و موبایلی در داخل کشور طرفدار دارد، اما توان دانش‌بنیان‌ها در این حوزه بیش از نیاز بازار است، به‌همین دلیل بیشتر ترجیح می‌دهند سفارشات خارجی‌ها را قبول کنند، در واقع دنیای بازی بسیار پیچیده‌تر از آن چیزی است که در داخل کشور وجود دارد.

مهاجرت و جای خالی نیروی متخصص

کیوانیان تحریم و مهاجرت نیروهای متخصص به خارج از ایران را از مهم‌ترین مشکلات شرکت‌های دانش‌بنیان دانست و در این باره گفت: همان‌گونه که پیش‌تر هم اشاره شد، یکی از اصلی‌ترین چالش‌های شرکت‌های دانش‌بنیان، ضعف نیروی انسانی و متخصص است. بیشتر افراد به‌دلیل بازار داغ خارج از کشور در زمینه بازی‌های رایانه‌ای ترجیح می‌دهند، پس از یادگیری مهاجرت کنند و با شرکت‌های خارجی همکاری داشته باشند.

> بیشتر افراد به‌دلیل بازار داغ خارج از کشور در زمینه بازی‌های رایانه‌ای ترجیح می‌دهند پس از یادگیری مهاجرت کنند و با شرکت‌های خارجی همکاری داشته باشند

مواجهه با بحران‌ها در جریان یک بازی

در ادامه به معرفی برخی ایده‌پردازان فعال در حوزه بازی‌های رایانه‌ای پرداختیم. این ایده‌پردازان تعدادی از طراحان بازی هستند که موفق به دریافت مقام در پنجمین جشنواره ملی بازی‌های رایانه‌ای شده‌اند.
فرانک خداکرمی، طراح بازی جدی «داستان یک زندگی» در گفت‌وگو با صمت درباره این بازی گفت: موضوع این بازی بر محوریت روانشناسی وجودی و متاثر از موضوعاتی نظیر فلسفه زندگی است. هدف از طراحی این بازی بازتاب دادن عامدانه دلیل زیستن و معنای زندگی در ذهن مخاطب است.
وی افزود: داستان از این قرار است که در فرآیند بازی، داستان یک زندگی جریان می‌یابد و مخاطب با شخصیتی ارتباط برقرار می‌کند که زندگی هدفمندی دارد؛ تا اینکه با یک بحران مواجه می‌شود و این بحران زمینه‌ساز شکل‌گیری پرسش‌هایی است که درون‌مایه‌های روانشناسی وجودی دارد.
به‌گفته خداکرمی، بازی جدی «داستان یک زندگی» به‌صورت مرحله‌ای طراحی نشده و دارای فرآیندی ممتد در ۳ بخش است. در بخش دوم بحران‌های زندگی شخصیت بازی نمود پیدا و در ادامه مخاطب را درگیر مسائل مطروحه می‌کند.
خداکرمی گفت: بازی در چند بخش به‌شکلی پیوسته جریان می‌یابد. در بخش دیالوگ مخاطب باید براساس طرز تفکر خود نسبت به بحران‌های زندگی دیالوگ‌های از پیش نوشته‌شده را انتخاب کند و با شخصیت بازی ارتباط برقرار کند و به این طریق گفتمان در بازی رخ می‌دهد. در بخش‌هایی دیگر تلاش شده است به تقویت تمرکز و سرعت عمل فرد بازی‌کننده پرداخته شود؛ این‌گونه که با طراحی موقعیت‌هایی که نیاز به تصمیم‌گیری آنی دارد، از مخاطب می‌خواهد ظرف مدت زمان بسیار کوتاه تصمیم خود را بگیرد.
به‌گفته وی، این مرحله به تقویت تمرکز مخاطب هنگام بحران‌های زندگی کمک می‌کند. تا اینکه فرد بتواند در دنیای واقعی و در زندگی بتواند به حل مشکلات به کمک تصمیمات درست بپردازد. فرآیند در این بخش این‌گونه است که از فرد نظرخواهی می‌شود و بازیکن نظر خود را با شخصیت بازی به‌اشتراک می‌گذارد.
وی بااشاره به اینکه بخش دیگری از بازی به بحران سوگ می‌پردازد، گفت: در این بخش بازی بر محوریت بحران وجودی می‌پردازد؛ شخصیت بازی در فرآیند زندگی طراحی‌شده هر آنچه را داشته است، از دست می‌دهد و دلیلی برای ادامه زندگی برایش باقی نمی‌ماند، اینجا است که به‌طوردقیق شخصیت بازی و مخاطب باید به‌معنای زندگی فکر کند. در این بخش به‌طورمستقیم از آثار ویکتور فرانکل و کتاب زندگی در جست‌وجوی معنا بهره گرفته شده است.

پناه‌گیری هنگام زلزله، در دل یک بازی

مهرداد شیروانی، طراح بازی‌های رایانه‌ای در گفت‌وگو با صمت درباره بازی جدی «بومهن» که در جشنواره بازی‌های جدی سال گذشته موفق به کسب رتبه دوم شد، گفت: «بومهن» یک بازی جدی است که بازیکنان در طول بازی یاد می‌گیرند، هنگام زلزله برای حفظ امنیت و آسیب کمتر چه واکنشی باید داشته باشند.
شیروانی گفت: به‌طورطبیعی درصد زیادی از مردم در هنگام زلزله به‌دلیل آموزش‌های پراکنده و گاهی نادرست در پناه‌گیری اشتباه می‌کنند؛ ما در این بازی تلاش کردیم این اشتباهات را بدون آموزش‌های کتابی و به‌شکل سلسله‌مراتبی به بازیکن آموزش دهیم. طی این روند وقتی بازیکن اشتباهاتی را مرتکب شد، توصیه‌هایی در قالب بازی به فرد داده می‌شود.
به‌گفته شیروانی، مراحلی که بازیکن در قالب بازی پشت‌سر می‌گذارد، در بخشی دیگر ذخیره می‌شود و بعد از اتمام بازی می‌تواند واکنش‌هایی را که در قالب بازی داشته است، مشاهده کند؛ در نتیجه فرد متوجه می‌شود که در هنگام رخداد زلزله چه مکان‌هایی از نظر او امن به‌نظر رسیده است که به‌راحتی می‌تواند دانش خود را اصلاح کند.
وی گفت: در نهایت یک نمودار به بازیکن داده می‌شود تا بداند که آیا در هنگام رخداد زلزله عملکرد قابل‌قبولی داشته و اینکه با گذر از مراحل مختلف آموزش‌های پیشین را یاد گرفته است یا خیر؟
شیروانی مخاطب اصلی این بازی را دانش‌آموزان دانست و گفت: از آنجایی که در فاز نخست بازی، مخاطبان اصلی من دانش‌آموزان هستند، به‌همین دلیل تلاش کردیم مکان‌هایی را در بازی نمایه کنیم که با واقعیت همخوانی داشته باشد؛ مکان‌هایی نظیر کلاس‌های درسی، اداره‌ها، کتابخانه و... .
به‌گفته شیروانی، در نسخه‌های بعدی این بازی، محیط‌های شهری نمایه نمایه می‌شود تا جامعیت بیشتری از مخاطبان را در بگیرد.
وی بااشاره به بروز اضطراب حاصل از یک واقعه ناگوار مانند زلزله که در این بازی شبیه‌سازی شده است، گفت: باتوجه به اینکه هدف ما از طراحی این بازی آموزش است، برای پیشگیری از بروز اضطراب، فضاسازی‌ها به‌گونه‌ای نیست که فرد به این احساس یا مشابه آن دچار شود، به‌ویژه آنکه مخاطبان اصلی ما دانش‌آموزان هستند که طیف سنی کودک تا نوجوان را تشکیل می‌دهند. برای مثال هیچ نوع آسیب‌دیدگی در بازی طراحی نشده است و ما در روند طراحی تنها به انجام فرآیندهای درست و غلط پرداختیم که در بطن آن تلاش کردیم، هیجان بازی حفظ شود. در واقع هدف اصلی این بود که شبیه‌سازی به‌گونه‌ای باشد که برای مخاطب، واقعی به‌نظر برسد. گفتنی است، بازی در سیستم‌های رایانه‌ای اجرا می‌شود و سه‌بعدی است.
وی افزود: در حال حاضر بازی ۳ مرحله‌ای است که هر مرحله از بخش‌های مختلفی تشکیل شده است. مرحله اول ویژه آموزش دانش‌آموزان است که فضای مدرسه با تمام جزئیات و مکان‌های موجود در آن شبیه‌سازی شده است. بخش دیگر مربوط به منازل مسکونی است که مخاطبان آن را عموم مردم تشکیل می‌دهند؛ در این بخش هم تمامی اجزای ساختمان‌های مسکونی نظیر آشپزخانه، اتاق‌ها و راه‌پله نمایه‌سازی شده است.
شیروانی در پاسخ به این پرسش که چقدر این بازی قابلیت فراگیر شدن در مدارس را دارد، گفت: از آنجایی که اصلی‌ترین جامعه هدف ما دانش‌آموزان هستند، این بازی قابلیت آن را دارد که در مدارس برای آموزش دانش‌آموزان عملیاتی شود، به‌گونه‌ای که هر فرد می‌تواند با شماره اعتباری ویژه خود بازی خود را پیش ببرد و استفاده چند نفر از بازی یک سیستم امکان‌پذیر است.

سخن پایانی

باتوجه به موارد یادشده توان بالای نخبگان داخل کشور در امر طراحی و تولید بازی‌های رایانه‌ای به‌ویژه بازی‌های جدی و آموزشی امری واضح است که به‌اعتقاد بسیاری از کارشناسان، توان قابل‌قبولی در توسعه‌یافتگی این عرصه داریم، اما مهاجرت نخبگان و شرایط برخاسته از تحریم در کشور یک مانع جدی در رشد این عرصه و ارزآوری آن است، به‌همین‌دلیل روزبه‌روز شمار مهاجران و فعالان موفق در این عرصه در خارج کشور بیشتر می‌شود، همچنین در سال‌های اخیر توانمندسازی، تسهیلگری و حمایت از تجاری‌سازی صنایع و کسب‌وکارهای نوپا در کشور از طریق ایجاد نهادهای مختلفی از جمله فن بازارها، کریدورهای تجاری‌سازی، پارک‌های علم و فناوری، مراکز رشد، شتاب‌دهنده‌ها و صندوق‌های حمایتی شکل گرفته است. علاوه بر دولت در تسهیل کنندگی و هموارسازی شرایط فعالیت شرکت‌های نوپا به‌ویژه تولید بازی‌های رایانه‌ای این‌گونه مراکز بخشی از اکوسیستمی هستند که می‌توانند امروزه نقش مهمی در توسعه فناوری اطلاعات و ارتباطات و توانمندسازی کسب‌وکارهای آن ایفا کنند.

یادداشت

بازی، یک صنعت ارزآور

سیدمحمدعلی سیدحسینی، معاون حمایت بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای

بازی یک صنعت برای اکوسیستم دانش‌بنیان محسوب می‌شود که بیشترین تکیه این صنعت هم به نیرو و منابع انسانی آن است، در حقیقت، منابع انسانی در دنیای بازی‌ها مهم‌ترین نقش را برعهده دارند، چرا که کلیدی‌ترین عنصر برای پیش بردن این صنعت افرادی هستند که در آن به‌فعالیت می‌پردازند. بازی‌ها نسبت به دیگر صنایع نه‌تنها آلودگی کمتری برای محیط‌زیست دارند، بلکه میزان اشتغالزایی آن هم بالا است که به کلیدی بودن نقش نیروی انسانی در این صنعت برمی‌گردد، بنابراین می‌توان گفت دانش‌بنیان بودن در نهاد صنعت بازی نهفته است.
امروزه بازی‌ها نقش مهمی در تربیت نسل ایفا می‌کنند، چرا که با بهره‌گیری از آن می‌توان به آموزش کودکان در مدارس و نوجوانان در دوره‌های بالاتر تحصیلی و به‌فراخور نیاز درسی دانشجویان در دانشگاه‌ها پرداخت، حتی با کمک بازی‌ها می‌توان تبلیغات گسترده‌ای از یک محصول داشت، به‌عبارت دیگر کافی است، بدانیم هدف چیست تا بازی‌سازان در قالب هدف تعیین‌شده با فناوری‌های نوین یک بازی را طراحی و تولید کنند. در کل این بازی‌ها کارکردهای مختلفی دارند و حتی برای تغییر رفتارها و نگرش‌های اجتماعی افراد مورداستفاده قرار می‌گیرند.
از آنجایی که بازی‌های جدی برای حل مسائل جدی در زمینه‌های گوناگون طراحی و ساخته می‌شوند و هدف معینی در پس‌پرده وجود دارد، می‌توانند به‌عنوان یک ابزار مهم در اختیار جامعه هدف قرار بگیرند، به‌همین دلیل در فرآیند تولید بیشتر بازی‌های جدی دانشگاه‌ها نقش مهمی دارند و به‌نوعی دخیل هستند. در واقع یک پایه تولید این بازی‌ها، دانشگاه‌ها هستند و در زمره یک محصول پژوهشی به‌حساب می‌آیند. اینکه مکانیک و اصول فنی و برنامه‌نویسی بازی‌ها با هدف در نظر گرفته‌شده، چقدر سازگار شود را دانشگاه تعیین می‌کند.
بازی‌های رایانه‌ای در زمره تولیدات میان‌رشته‌ای قرار می‌گیرند، به‌همین دلیل طراحی و ساخت بازی‌های رایانه‌ای نیازمند حرفه و فنون گوناگون از رشته‌های مختلف است. در کل مجموعه‌ای از افراد دانشگاهی با بازی‌سازها در کنار یکدیگر به تولید بازی‌های جدی می‌پردازند، بنابراین می‌توان گفت در طراحی و ساخت بازی‌های رایانه‌ای از هر رشته‌ای می‌توان بهره گرفت؛ از جمله هنر، موسیقی، برنامه‌نویسی، تحلیل داده و...؛ بنابراین همان‌گونه که گفته شد، بازی‌ها محصول دانشی میان‌رشته‌ای هستند که در کشور ما از تعامل دانشگاه با دانش‌بنیان‌ها ساخته می‌شوند.
امروزه صنعت بازی‌های رایانه‌ای در دنیا پیشران برخی فناوری‌های رسانه‌ای است. در حقیقت بازی‌ها در تولید فناوری‌های رسانه‌ای بسیار تاثیرگذار بوده‌اند، برای مثال فرآیندهایی چون پردازش ابری، بلاکچین، متاورس، واقعیت‌افزوده و... از دل بازی‌ها بیرون آمده‌اند. ۳۰شرکت بازی‌ساز در کشور فعال هستند که موفق به دریافت مجوز دانش‌بنیان از سوی معاونت علمی‌وفناوری ریاست‌جمهوری شده‌اند و در زمینه طراحی و تولید بازی‌ها فعالیت گسترده‌ای دارند، همچنین نزدیک به ۵۰شرکت خلاق هم در این زمینه فعالیت می‌کنند که مستعد دانش‌بنیان شدن هستند و فعالیت‌های جدی دارند. این آمار خوبی است، چرا که بسیاری از کشورهای دنیا تنها مصرف‌کننده هستند و فعالیت جدی در این زمینه ندارند، همچنین شرکت‌های فعال زیادی در کشور وجود دارند که اقدامی برای دانش‌بنیان شدن نکرده‌اند، اما فعالیت‌های گسترده‌ای دارند که تعداد آنها نزدیک به ۱۰۰ تا ۱۵۰شرکت می‌رسد. این شرکت‌ها عضو هیچ‌یک از این دسته‌بندی‌ها نیستند، اما برخی از آنها قابلیت دریافت مجوز دانش‌بنیان و خلاق بودن را دارند.
از آنجایی که بازی‌ها، صنعت جدیدی در تمامی کشورها است، بسیاری از کشورها محصولی برای عرضه و تولید ندارند و به‌طورکامل مصرف‌کننده محسوب می‌شوند. ظرفیت توسعه بازی‌ها در کشورمان از سال‌ها پیش با تاسیس بنیاد ملی بازی‌های رایانه‌ای به‌وجود آمد و بازی‌های قابل‌توجهی تولید شد و این ظرفیت تا حدی بالفعل شده است. در کل ما شرایط قابل‌قبولی در صنعت بازی‌ها در اکوسیستم دانش‌بنیان کشور داریم. البته هنوز ظرفیت‌های زیادی داریم که نیاز به توسعه و عملیاتی کردن آن است. تمام افرادی که مجوز دانش‌بنیان و بازی‌ها را گرفته‌اند، بازی‌های تجاری تولید می‌کنند که بازی‌های تجاری در ایران بازار به‌نسبت خوبی دارد و افرادی که محصولات خوبی تولید می‌کنند، درآمد خوبی دارند، باتوجه به اینکه توزیع و عرضه دیجیتال از طریق فروشگاه‌های محلی در کشور ما انجام می‌شود، همچنین بازارهای دیجیتال در موبایل‌ها که در ایران هم فعال هستند، زمینه خوبی را برای فروش بازی‌های ایرانی فراهم کرده‌اند.
مشکلی که در حال حاضر وجود دارد، این است که باوجود اینکه در کشورمان ظرفیت تولید بازی را داریم، اما موانع صادراتی مانع از ارزآوری به کشور می‌شود. از آنجایی که صادرات این نوع محصولات دانش‌بنیان نسبت به دیگر محصولات، ساده‌تر و راحت‌تر است و مشکلاتی از باب حمل‌ونقل و گمرگ ندارد و به‌صورت بین‌المللی در بستر مجازی قابل‌نشر است، می‌توان از آن به‌عنوان یک صنعت ارزآور یاد کرد، اما آن چیزی که بیشتر دانش‌بنیان‌ها با آن مواجهند، وجود تحریم و کاهش ارزش پول ملی است که شرایط صادرات را دشوار کرده است؛ از این بعد که نمی‌توانند با برند ایرانی در حوزه بین‌الملل حضور داشته باشند و مجبور هستند با راهکارهایی تحریم‌ها را دور بزنند.

یادداشت

چند توصیه به خریداران سکه

ابراهیم محمدولی
رئیس اتحادیه طلا و جواهر تهران

توصیه‌های قبل از خرید سکه

بازار سکه از جمله بازارهای کم‌ریسک و سودده‌ای است که همواره با استقبال خوبی ازسوی مردم همراه است.

به‌ویژه در سال‌های اخیر باتوجه به روند رو به افزایش نرخ این کالا این استقبال بیشتر شده است. با این همه در نظر گرفتن مواردی برای خرید سکه به متقاضیان توصیه می‌شود.

یکی از گزینه‌های بسیار جذاب برای سرمایه‌گذاری و هدیه در حوزه طلا، انواع سکه است.

متاسفانه باتوجه به تنوع سکه‌های موجود در بازار و هیجانی بودن خریداران، برخی افراد سودجو شروع به فروش سکه‌های تقلبی کرده و برخی خریداران نیز به‌دلیل نداشتن اطلاع از نکات مهم هنگام سرمایه‌گذاری روی سکه متضرر شده‌اند؛ بنابراین توصیه می‌شود برای جلوگیری از بروز مشکلات احتمالی در خرید سکه طلا خریداران به موارد زیر توجه داشته باشند:

خریداران سکه حتما از واحدهای دارای پروانه کسب خرید کنند و برای فروش هم به واحدهای دارای جواز کسب مراجعه کنند. برای خرید سکه حتما از سکه دارای وکیوم به نام و نشانی همان واحد کسبی خرید و دقت کنند کارت سکه دارای هولوگرام معتبر باشد.

همچنین خریدار برای پرداخت وجه سکه حتما در همان واحد کسبی با پوز بانکی یا کارتخوان پرداخت خود را انجام دهد، زیرا در برخی مراکز عده‌ای افراد سودجو به‌صورت سرپایی و دلالی اقدام به خرید و فروش سکه می‌کنند؛ بنابراین مردم محترم و خریداران گرامی سکه به هیچ وجه از این افراد خرید نکنند و در عوض به واحد کسبی دارای جواز کسب مراجعه کنند تا در صورت بروز هرگونه مشکل احتمالی قابل رصد و پیگیری باشد.

زمانی که قصد فروش سکه را دارید، ممکن است به شما گفته شود این سکه طرح بانک نیست یا مثلا سکه شما ضرب شده بانک مرکزی نیست! این در حالی است که این مسئله درباره سکه‌های طرح جدید تمام بهار آزادی به‌هیچ عنوان وجود ندارد و تمام سکه‌ها ضرب‌شده بانک مرکزی هستند. البته موضوع ضرب بانک مرکزی نبودن ممکن است در زمینه ربع سکه، نیم‌سکه و حتی سکه‌های یک گرمی صادق باشد.

قبل از خرید سعی کنید از چند مغازه در شهر خود که بورس خرید و فروش سکه هستند نرخ سکه را بپرسید یا اینکه در سایت‌ها قیمت‌ها را چک کنید تا زمانی که می‌خواهید سکه را خریداری کنید از وضعیت بازار اطلاع داشته باشید.

متاسفانه فروشندگان زیادی باتوجه به ناآگاهی خریدار از وضعیت بازار، قیمت‌های بالاتری را پیشنهاد می‌دهند و اگر خریدار از قیمت‌ها آگاه نباشد ممکن است مورد سوءاستفاده قرار گیرد.

اگر می‌خواهید سکه‌ای را خریداری کنید باتوجه به اینکه سکه‌ها دارای پوشش وکیومی هستند، بهتر است سکه وکیوم‌شده را با آدرس و مشخصات همان مغازه خریداری کنید. این باعث می‌شود اگر روزی بخواهید سکه را بفروشید بتوانید با نرخ مناسب‌تری سکه را به همان مغازه بفروشید و چون برای سکه فاکتور صادر نمی‌کنند این امر کمک می‌کند از معتبر بودن سکه اطمینان حاصل کنید.

سعی کنید سکه را از بورس خرید و فروش آن که در تهران بازار سبزه‌میدان و چهارراه استانبول است، خریداری کنید. البته امیدوارم بتوانید باتوجه به شهری که در آن زندگی می‌کنید مکان معتبری را پیدا و سکه‌های خود را از آنجا خریداری کنید.

خرید و فروش سکه از مکان‌های مجاز چند مزیت دارد؛ از جمله اینکه وقتی شما سکه را از مکان‌های مجاز خریداری می‌کنید یک هولوگرام روی سکه‌های وکیوم‌شده می‌چسبانند که این هولوگرام‌های طلایی رنگ یک کد شامد دارد؛ همچنین نام مکانی که شما سکه را از آن خریداری می‌کنید روی آن ثبت شده است.

دلالان می‌تازند؛ صرافی‌ها دلار نمی‌فروشند

بازگشت دلار از مسیر گرانی

مریم غدیرپور
editor@smtnews.ir

دلالی، به یکی از بی‌درمان‌ترین دردهای اقتصاد ایران تبدیل شده است. تقریبا پدیده و بحرانی نیست که در بازارهای ایران رخ دهد و اثری از نقش مخرب فعالیت‌های دلالی در آن وجود نداشته باشد. گاهی آنچه ابعاد این بحران‌ها را گسترده‌تر می‌کند، ورود مردم عادی به عرصه دلالی است. در چند سال اخیر شاهد بوده‌ایم که مسئولان در قبال این موج‌های مردمی مخرب، عمدتا رو به توصیه‌درمانی می‌آورند و مردم را از ورود به بازارهایی مثل ارز، طلا، سکه و... منع می‌کنند، اما بی‌توجهی به توصیه‌های دستوری تا جایی پیش رفت که قرار شد بر «عایدی سرمایه» مالیات وضع کنند تا سرمایه‌های سرگردان، با ابزار کنترلی مالیات بالا به مسیر دلالی در بازارهای پرسود نرود. از سوی دیگر در شرایط کنونی یعنی تورم بالای ۴۰ درصد و حجم نقدینگی بالا، سرمایه‌های سرگردان به‌سوی بازارهای زودبازده مثل ارز، سکه، مسکن و... هدایت شده‌اند. با مروری بر اتفاقات یکی دو سال اخیر اقتصاد کشور درمی‌یابیم می‌توان از ۴ حوزه ارز، طلا، خودرو و مسکن برای انجام فعالیت دلالی در اقتصاد کشور بهره برد. ویژگی بارز این حوزه‌ها، نبود نیاز به تخصص برای فعالیت، عمومی بودن آنها و نیز قابلیت معامله نسبتا آسان این کالاها نسبت به دیگر محصولات است.

نرخ دلار که افسار پاره کرده بود، با شروع زمزمه‌های ازسرگیری مذاکرات و ورود صرافی‌ها به بازار کنترل ارز اندکی از مسیر صعود عقب کشید، اما نبود همراهی بازارساز با نرخ‌های بازار آزاد، فرصت را برای کسب سودهای دلالی فراهم کرده است. صمت بازار داغ دلالی در حوزه ارز در هفته گذشته را بررسی کرده است.

عکس: آیدا فریدی

دلالان با خرید ارز ارزان‌تر حتی به‌واسطه اجاره کارت ملی و فروش گران‌تر یا احتکار و عرضه آن در یک زمان مناسب، تلاش می‌کنند از شرایط متنفع شوند که این موضوع می‌تواند یک عامل ایجاد التهاب در بازار باشد

برخورد قاطع با اخلالگران و سفته‌بازان ارزی

هفته گذشته با صعود نرخ دلار آزاد به ۲۹ هزار تومان (بیشترین نرخ حدود ۱۳ ماه اخیر) و عدم رشد متناسب نرخ دلار صرافی‌های دولتی، بار دیگر فرصتی برای کسب سودهای میلیونی ایجاد شد. صرافی ملی نرخ فروش دلار خود را با افزایش ۵۰۰ تومانی به ۲۷۳۵۰ تومان رساند که ۱۷۵۰ تومان پایین‌تر از نرخ بازار آزاد است. به سبب چنین اختلافی، هر فرد اگر از سهمیه خرید نزدیک ۲۳۰۰ دلار در سال با ارائه کارت ملی خود استفاده کند و سپس دلار خریداری‌شده را در بازار آزاد بفروشد، بالغ بر ۴ میلیون تومان سود خواهد کرد. در این باره رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه در زمینه عرضه و تقاضای ارز تعادل خوبی در بازار ایجاد شده، گفت: در بسیاری از روزها در سامانه نیما شاهد فزونی عرضه بر تقاضا هستیم. به گزارش روابط عمومی بانک مرکزی، علی صالح‌آبادی در پنجمین جلسه هم‌اندیشی با اقتصاددانان با محوریت «سیاست‌گذاری بهینه ارزی و ارتباط میان متغیرهای پولی و ارزی» که در بانک مرکزی برگزار شد، اظهار کرد: مدیریت بازار ارز را همواره با جدیت و با مکانیسم‌ها مختلف در دستور کار قرار داده‌ایم. وی با اشاره به اینکه هم‌اکنون برنامه‌هایی برای مدیریت بازار ارز در دست اقدام است، افزود: در مدیریت بازار ارز بخشی از اقدامات در راستای هماهنگی بانک مرکزی با وزارت صنعت، معدن و تجارت در زمینه ثبت سفارش‌ها در حال انجام است و در بخش دیگر، بحث مدیریت عرضه ارز مورد تاکید قرار گرفته تا صادرکنندگان، ارز حاصل از صادرات خود را به کشور بازگردانند و وارد چرخه تجاری کنند. در این شرایط نیز «کمیته اقدامات ارزی بانک مرکزی» تصمیماتی به فراخور شرایط اتخاذ می‌کند که این تصمیمات به ایجاد تعادل در عرضه و تقاضا در بازار ختم می‌شود. رئیس شورای پول و اعتبار در ادامه تصریح کرد: در حوزه حواله ارزی که متولی آن سامانه نیماست هم‌اکنون به‌طور نسبی تعادل خوبی در زمینه عرضه و تقاضا داریم. صالح‌آبادی افزود: برخی روزها شاهدیم ارز به اندازه کافی وجود دارد، اما خریدار و تقاضایی برای آن نیست و در واقع می‌توان گفت در بسیاری از روزها مازاد عرضه ارز بر تقاضا وجود دارد. صالح‌آبادی درباره برخورد قاطع بانک مرکزی با اخلالگران و سفته‌بازان ارزی هم گفت: در مدت اخیر با تلاش و همکاری شبانه‌روزی دستگاه‌ها و سازمان‌های نظارتی و انتظامی ذی‌ربط، با برخی کانال‌های فضای مجازی که با موج‌سواری روی برخی اخبار و انتظارات کاذب تورمی اقدام به قیمت‌سازی صوری و شرط‌بندی روی نرخ ارز می‌کردند، برخورد شد.

بانک مرکزی باید دست دلالان را کوتاه کند

جواد شایان‌فر، فعال بازار ارز درباره آخرین وضعیت این بازار به صمت گفت: برنامه‌ریزی تخصیص ارز توسط بانک مرکزی جریان بازار را به روال طبیعی برگردانده است. به‌نظر می‌رسد وقتش رسیده برای کم شدن اختلاف نرخ ارزی که دولت برای مبادله کالا می‌دهد و نرخ بازار آزاد فکری شود. وی گفت: هر چند بانک مرکزی در برنامه‌اش برای مدیریت بازار ارز به‌ویژه فروش ارز حاصل از صادرات در صرافی‌ها در چند ماه اخیر به‌خوبی عمل کرد، اما اگر برای کاهش یا رفع اختلاف قیمتی بازارها چاره‌اندیشی و از طرفی هم برای شناخت دلال‌ها اقدامی نکند، دوباره شاهد اوج‌گیری قیمت ارز خواهیم بود. این کارشناس فروش ارز پیشنهاد کرد: بهتر است بانک مرکزی تمامی انواع ارز حاصل از صادرات را در اختیار صرافی‌های مجاز قرار دهد تا در تامین ارز موردنیاز مسافران یا فعالان اقتصادی مشکل ایجاد نشود. شایان‌فر ادامه داد: دلاری که بانک مرکزی به‌منظور مدیریت بازار ارز به صرافی‌ها اختصاص داده، یک منبع بی‌پایان نیست و تمام خواهد شد؛ بنابراین ممکن است بعد از این شرایط بازار دوباره از حالت تعادل خارج شود که در این صورت قدرت صرافی‌های مجاز کاهش خواهد یافت.

وی گفت: بهتر است بانک مرکزی برای پیشگیری از چنین وضعیتی از هم‌اکنون زمینه مدیریت بازار توسط صرافی‌ها را فراهم کند و نرخ‌هایی که اعلام می‌کند در بازار کنترل شود تا فضا برای فعالیت‌های دلالی مهیا نشود.

> بهتر است بانک مرکزی تمامی انواع ارز حاصل از صادرات را در اختیار صرافی‌های مجاز قرار دهد تا در تامین ارز موردنیاز مسافران یا فعالان اقتصادی مشکل ایجاد نشود

نقش عرضه و تقاضا در کنترل بازار ارز

پیمان مولوی، تحلیلگر بازارهای مالی درباره چگونگی ورود دولت برای جلوگیری از ایجاد بازار دلالی در حوزه ارز به صمت گفت: از سال ۱۳۹۷ تاکنون نقش عرضه و تقاضا در تعیین نرخ ارز بیشتر از سایر عوامل بوده، زیرا تحریم‌ها امکان ورود ارز به کشور را محدود کرده و همین عامل از یک طرف منجر به رشد نرخ دلار شده و از طرف دیگر در یک چرخه معیوب خود به آتش تورم دامن زده است.

■ تاثیر توافق هسته‌ای

وی افزود: توافق هسته‌ای دست‌کم در کوتاه‌مدت می‌تواند به حذف یکی از عوامل رشد نرخ دلار منجر شود. تورم فعلی کشور با درنظر گرفتن نرخ رشد نقدینگی به‌طور عمده از سمت افزایش هزینه‌هاست؛ به این معنا که افزایش نرخ ارز منجر به رشد تورم تولیدکننده شده و این موضوع اثرش را در ماه‌های گذشته روی تورم مصرف‌کننده نشان داده است. در چنین شرایطی نقش توافق هسته‌ای هم در نرخ ارز و هم در تورم بسیار زیاد است.

مولوی با تاکید بر اینکه اگر مذاکرات به نتیجه برسد، سیاست‌گذاران با استفاده از همین ابزار امکان رساندن نرخ دلار به محدوده ۲۷ هزار تومان را دارند، اما اگر توافقی صورت نگیرد، نمی‌توان سقفی برای دلار چه در سامانه نیما و چه در بازار آزاد پیش‌بینی کرد، گفت: در صورت عدم توافق و حتی به تعویق افتادن احیای برجام قطعا نرخ ارز شاخص بالاتر خواهد رفت.

وی افزود: کنترل و هدایت بازار ارز و گرفتن این بازار از دست واسطه‌ها یک‌شبه شدنی نیست. باتوجه به حجم بالای نقدینگی که در اقتصاد کشور وجود دارد، این میزان نقدینگی برای اقتصادهای از ما بزرگ‌تر هم می‌تواند خطرناک و دردسرساز باشد یا اینکه باعث ایجاد رونق شود؛ پس ابتدا باید نقدینگی به مسیر درست هدایت شود.

این کارشناس تصریح کرد: سیاست‌هایی همچون کاهش نرخ سود یا دریافت مالیات از سپرده‌ها اتفاق بسیار خوبی است، اما باید توجه داشت که بازارهای سرمایه‌گذاری برای ریسک‌های احتمالی آماده باشند.

وی خاطرنشان کرد: ریسک‌های موجود باعث شده تمایل به سرمایه‌گذاری بلندمدت کاهش یابد و سرمایه‌ها به‌سمت بازارهای زودبازده حرکت کند که این یعنی حرکت منابع به سمت بازارهای موازی و ملتهب شدن بازار ارز و سکه.

■ نوسان زیاد، عامل سوداگری

مولوی با اشاره به اینکه نوسانات ارزی روزهای اخیر باعث رونق بازار سوداگری شده، گفت: دلالان از نوسانات و التهابات بازار استفاده و تلاش می‌کنند سودهای کلانی کسب کنند، در حالی که وجود چنین افرادی در اقتصاد، می‌تواند بسیار مخرب باشد و در نهایت اقتصاد کلان را دچار مشکل کند.

وی یادآور شد: دلالان با خرید ارز ارزان‌تر حتی به‌واسطه اجاره کارت ملی و فروش گران‌تر یا احتکار و عرضه آن در بازار در یک زمان مناسب، تلاش می‌کنند از شرایط منتفع شوند که این موضوع می‌تواند یک عامل ایجاد التهاب در بازار هم باشد؛ از این رو ضرورت دارد جلوی فعالیت این واسطه‌ها و دلالان گرفته شود.

بازار واسطه‌گری همچنان داغ است

حسین جوشقانی، کارشناس اقتصاد نیز درباره چگونگی ورود دولت برای جلوگیری از ایجاد بازار دلالی در حوزه ارز به صمت گفت: احتمال آزادسازی منابع دلاری بلوکه‌شده ایران توسط کشورهای کره و عراق در کنار سخنان رئیس کل بانک مرکزی در راستای سیاست‌های تقویتی بازار برای ماه‌های آتی، همگی خبر از افزایش میزان عرضه دلار در بازار ارز ایران می‌دهد. وی اشاره کرد: باوجود تمام موارد یادشده بحث واسطه‌گری در بازار ارز همچنان داغ است و در روزهای اخیر شاهد ایجاد صف در برابر صرافی‌ها برای خرید ارز بوده‌ایم. این امر بر دو موضوع دلالت دارد؛ یکی اینکه عرضه کم است و صراف نمی‌خواهد ارز بفروشد و دوم اینکه اختلاف نرخ بین ارز آزاد صرافی و بانکی تحت تاثیر عواملی زیاد شده است. به‌عقیده این کارشناس اقتصاد این امر خود می‌تواند دلیل مهمی برای کاهش نرخ ارز در هفته‌های اخیر باشد، اما سومین و مهم‌ترین دلیل کاهش نرخ دلار را می‌توان در مفهوم انتظارات یافت. وی خاطرنشان کرد: مجموعه اخبار، مطالب و مشاهدات روند نرخ دلار در روزهای اخیر توانسته انتظارات مردم و بازار از نرخ ارز در روزها و هفته‌های آتی را به‌شدت کاهشی کند که این امر خود سبب افزایش عرضه در معاملات خرد بازار شده است؛ به‌صورتی که اکثر معامله‌گران و دارندگان منابع دلاری درصدد تخلیه سرمایه خود و تبدیل آن به ریال، حداقل برای کوتاه‌مدت هستند.

خرید بی‌دغدغه ارز

در همین حال ۲۶ خرداد بانک مرکزی در بخشنامه‌ای به صرافی‌های مجاز سراسر کشور اجازه داد علاوه بر صادرکنندگان، نسبت به خرید ارز از همه اشخاص حقیقی و حقوقی با نرخ توافقی به‌منظور فروش به متقاضیان اقدام کنند. این بخشنامه از همان ابتدا مورداستقبال صرافان و صادرکنندگان قرار گرفت و آن را اقدام مناسبی برای کنترل بازار ارز و تامین ارز موردنیاز افراد اعلام کردند. حال با گذشت دو هفته از ابلاغ این بخشنامه به صرافی‌های سراسر کشور و اجرای آن در بازار ارز، عضو شورای‌عالی کانون صرافان درباره تاثیر این بخشنامه بر نرخ ارز به ایرنا، گفت: مصوبه خرید توافقی ارز یکی از مصوبات خوب بانک مرکزی است. کامران سلطان‌زاده افزود: در گذشته ما ممنوعیت خریدوفروش توافقی ارز را داشتم و بر این اساس خیلی از صادرکنندگان نمی‌توانستند ارز خود را بفروشند، اما با مصوبه اخیر بانک مرکزی مبنی بر خرید ارز از همه اشخاص، هم صرافی‌ها برای تعیین نرخ خرید مختار هستند و هم صادرکنندگان برای تعیین نرخ فروش اختیار دارند و می‌توانند ارز خود را بفروشند. وی اظهار کرد: با اجرای بخشنامه خرید توافقی ارز، حجم بسیار زیادی ارز حاصل از صادرات که وارد چرخه صرافی‌ها نمی‌شد، به این بازار ورود کرد. دبیر کل کانون صرافان کشور گفت: در هفته‌های اخیر شاهد بودیم که بسیاری از هموطنان دغدغه‌ای برای خرید ارز نداشتند و برای تامین ارز موردنیاز خود، به شبکه صرافی‌های مجاز و موردتایید بانک مرکزی مراجعه کردند. عضو شورای‌عالی کانون صرافان گفت: زمانی که ارز از منابعی که در گذشته وجود نداشت، وارد چرخه معاملات صرافی‌ها می‌شود، هم صادرکننده ارز خود را می‌فروشد و هم صراف ارز را با نرخ دلخواه می‌خرد و در نهایت اینکه مردم می‌توانند ارز موردنیاز خود را تهیه کنند؛ در حالی که پیش از این متقاضیان تنها از طریق کارت ملی می‌توانستند ارز موردنیاز خود را تامین کنند.

دبیر کل کانون صرافان کشور تاکید کرد: به‌هر حال همزمان با اجرای مصوبات بانک مرکزی برای مدیریت بازار ارز، نیاز است نظارت‌ها و تلاش‌های نهادهای نظارتی و اطلاعاتی تداوم داشته باشد تا شاهد حذف فضای دلالی و سفته‌بازی و در نهایت ایجاد یک بستر شفاف در بازار ارز باشیم.

این فعال بازار ارز ادامه داد: با اجرای مصوبه خرید و فروش ارز با نرخ توافقی ۳ دسته مصرف‌کننده ارز، واسطه ارز و فروشنده ارز به چرخه معاملات صرافی‌ها ورود کردند و چرخه کامل شد. تبعات ابلاغ بخشنامه نیز در هفته‌های گذشته آشکار شد و خیل عظیمی از افراد با مراجعه به صرافی‌ها ارز موردنیاز خود را تهیه کردند و نرخ ارز تا حدودی کاهش یافت.

سخن پایانی

کارشناسان معتقدند عامل اصلی افزایش نرخ ارز در هفته‌های گذشته هیجانات کاذب روانی و نیز غیبت بانک مرکزی در بازار اسکناس ارز بوده است؛ با این حال با مداخله جدی بانک مرکزی در بازار و سپردن سکان فروش ارز حاصل از صادرات به صرافی‌ها، زمینه برای شکل‌گیری محرک روانی و افت قیمت‌ها ایجاد شده است. شواهد بازار نیز حاکی از آن است که با ابلاغ بخشنامه خریدوفروش توافقی ارز افزایش نرخ ارز متوقف و دامنه نوسان نرخ ارز نیز کوتاه‌تر شده است.

سند احیای جنگل‌های زاگرس تهیه شد

نقی شعبانیان، معاون امور جنگل سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور اظهار کرد: حساسیت خوبی در سطح ملی و دولت برای حفاظت از جنگل‌های زاگرس ایجاد و کارگروهی در همین زمینه به ریاست معاون اول رئیس‌جمهوری با عضویت وزرا و استانداران مناطق زاگرس‌نشین تشکیل شده است.

به گزارش ایسنا، وی با بیان اینکه در این کارگروه سند احیای جنگل‌های زاگرس به‌عنوان سندی بالادستی برای حفاظت از این جنگل‌ها مطرح شده، افزود: ذیل این سند، اقدامات منطقه‌ای و بخشی انجام خواهد شد.

معاون امور جنگل سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور یکی از این اقدامات را در راستای تعادل بیولوژیکی به جنگل‌های زاگرس، مشارکت واقعی مردم عنوان و اضافه کرد: وقتی مشارکت مردم را شاهد خواهیم بود که آنها، منفعت خود را در حفظ جنگل‌های زاگرس بدانند؛ یعنی مردم نگران تخریب جنگل باشند.

شعبانیان با اشاره به در دست تهیه بودن طرح‌های جنگلداری اجتماعی در کشور، ادامه داد: امسال این طرح به صورت پایلوت برای ۳ منطقه از کشور تهیه می‌شود که یکی از آنها کردستان است و سال ۱۴۰۲ نیز اجرایی خواهد شد. وی تاکید کرد: اگر توجه و حساسیت دولت و مردم را نسبت به در خطر بودن جنگل‌های زاگرس و ضرورت حفظ آنها ایجاد کنیم، طی دو دهه قادر به نجات این جنگل‌ها خواهیم بود، البته این مهم نیازمند تخصیص اعتبارات مناسب است.

معاون امور جنگل سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، وسعت جنگل‌های زاگرس را ۶ میلیون هکتار اعلام کرد و افزود: این جنگل‌ها از حیث اقتصادی و معیشتی برای مردم و کاهش معضلات زیست‌محیطی به‌ویژه در مقابل ریزگردها، از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است.

گفت‌وگو

مدیرعامل آب منطقه‌ای خراسان رضوی در گفت‌وگو با صمت تاکید کرد

قوانین نیم‌بند و اجراهای نیم‌بند

کامیار فکور
editor@smtnews.ir

تغییر اقلیم دست در دست بارگذاری‌های اقتصادی نادرست سرزمینی منجر به پدیده ورشکستگی آب در سال‌های گذشته شده و مشکلات زیادی در تامین آب شرب، صنعت، کشاورزی و خدمات ایجاد کرده است. محمد علایی، مدیرعامل آب منطقه‌ای خراسان رضوی در گفت‌وگو با صمت می‌گوید: فقدان بحث‌های دقیق و علمی اقتصاد آب در ایران تاثیر بسزایی بر مصرف بی‌رویه آب در ایران گذاشته است. دولت در سال میلیاردها تومان یارانه پیدا و پنهان به آب تخصیص می‌دهد که تاثیرات منفی به همراه داشته است. آب، یک کالای بی‌نظیر است که ارزش محیط‌زیستی، سیاسی، امنیتی و اقتصادی دارد. ما در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی و توسعه خود به هیچ‌کدام از این ارزش‌ها توجه نمی‌کنیم.

اصطلاح ورشکسته برای فردی به‌کار می‌رود که بیش از داشته‌های خود هزینه کند. ما هم دقیقا بیش از داشته‌های آبی خود هزینه کرده و حالا با ورشکستگی آبی روبه‌رو شده‌ایم

◉ یکی از مهم‌ترین دلایل ورشکستگی آبی در ایران به توسعه نامتوازن و افسارگسیخته برمی‌گردد. شما این مسئله را چگونه می‌بینید؟

باید بپذیریم که جنوب رشته‌کوه البرز و شرق رشته‌کوه زاگرس که بیش از ۷۵ درصد مساحت ایران را شامل می‌شود باید یک توسعه پایدار و معنادار داشته باشد که بر مبنای برنامه‌ریزی مدون پیش برود اما تا امروز اصلا به این شکل نبوده است.

از سال ۱۳۲۷ که نخستین برنامه توسعه اقتصادی به تصویب مجلس وقت رسید تا امروز، چنین روند توسعه‌ای مشاهده نشده است. ما به‌جای اینکه بر توسعه خط ساحلی چابهار تا آبادان و خرمشهر به طول بیش از ۱۸۰۰ کیلومتر تاکید کنیم، توسعه را در ایران مرکزی، یعنی در استان‌های تهران، مشهد، اصفهان، فارس، یزد و کرمان دیده‌ایم.

در صورتی که تمام این استان‌ها مناطق خشک و فراخشک هستند. اگر به جمعیت ساکن در خط ساحلی چابهار تا آبادان-خرمشهر نگاه کنیم می‌بینیم که در ۸۰ سال گذشته جمعیت در این مناطق افزایش اندکی نسبت به ظرفیت‌های آن داشته است.

در صورتی‌که در همین زمان، جمعیت شهری مانند تهران چندبرابر ظرفیت زیست‌پذیری خود شده است. این مسئله نشان می‌دهد توسعه در ایران دقیقا برعکس کاری که باید انجام می‌شده، حرکت کرده است. بخش عظیمی از صنایع آب‌بر مثل صنایع فولاد، پتروشیمی و اتمی در بخش خشک کشور قرار گرفته است. دلیل اینکه هیچ نسبت منطقی بین این شکل توسعه در این بخش‌ها وجود ندارد به ضعف قانون و اجرای آن توسط مدیران و مسئولان برمی‌گردد.

نمایندگان مجلس، مدیران ارشد از هیات دولت تا استانداران و شخصیت‌های تاثیرگذار اصلا باور ندارند که بحثی به‌نام خشکسالی، کاهش بارش و تغییر اقلیم در ایران وجود دارد و اساسا مدیریت آب در مناطق خشک با چه مشکلاتی روبه‌رو است. در واقع همه تاکید این تصمیم‌سازان و تصمیم‌گیران بر افزایش جمعیت در همه مناطق کشور است.

مشخص است که چنین رویکردی نه‌تنها پاسخ نمی‌دهد، بلکه ایجاد مشکل می‌کند. به‌طور مشخص، توزیع صنعت در کشور هم هیچ برنامه مدونی ندارد.

همین است که توسعه صنعتی خط جنوبی ایران رها و در اصفهان کارخانه‌های ذوب‌آهن، پتروشیمی و... با نیاز آبی بسیار بالا ایجاد می‌شود. از سویی وقتی اصفهان با مشکل آب روبه‌رو شد، مجبور به انتقال آب از کارون می‌شویم و برای تامین آب خوزستان هم مشکل به وجود می‌آید.

در ایران مرکزی، ورشکستگی آبی باعث بحرانی شدن تمام دشت‌ها شده است. در گذشته در بحث کمبود آب اصطلاح بحران آب را به کار می‌بردیم اما بحران در تعریف، یک پدیده زودگذر است. ما در دشت مشهد می‌گوییم از سال ۱۳۴۵ تا امروز بحران آب وجود داشته است. اما این چه بحرانی است که از سال ۱۳۴۵ تا ۱۴۰۱ وجود داشته و هر سال هم وضعیت بارش‌ها بدتر، روند افت سفره‌های زیرزمینی بیشتر و آب شورتر شده است؟ این مسئله دیگر ورشکستگی است. ما به آدمی می‌گوییم ورشکسته که بیش از داشته‌های خود هزینه کند. ما هم دقیقا بیش از داشته‌های آبی خود هزینه کرده و حالا با ورشکستگی آبی روبه‌رو شده‌ایم.

◉ در زمینه مدیریت مصرف آب، مشکلات و خلأهای قانون‌گذاری چه مشکلاتی ایجاد کرده است؟

نخستین کار ما باید این باشد که در یک دید کلان قانون‌گذاری بتوانیم قانون را اصلاح کنیم. سال‌هاست گفته می‌شود قانون توزیع عادلانه آب در دست اصلاح است. به‌عبارتی از دولت دوم آقای هاشمی قرار بود قانون توزیع عادلانه آب اصلاح شود. دولت‌های اول و دوم آقای خاتمی این مسئله را جدی گرفتند اما به‌جایی نرسید.

در دولت آقای احمدی‌نژاد هم این مسئله رها شد. مجددا در دولت آقای روحانی این مسئله جدی گرفته شد اما هنوز هم که هنوز است این پیش‌نویس به هیات دولت نرفته است. در آخرین پیش‌نویسی که من دیدم باز هم یک‌سری مشکلات وجود دارد.

از سویی به همین قوانینی هم که وجود دارد، به‌درستی عمل نمی‌شود. در بخش‌های گوناگونی قانون نقص دارد و زیر پا هم گذاشته می‌شود. ما باید فشاری را که بابت تامین آب شرب، صنعت، کشاورزی و خدمات به منابع آبی وارد می‌شود، بپذیریم و دیگر زمانی که استاندار جدید، وزیر جدید و رئیس‌جمهوری جدید منصوب می‌شود اصرار به بارگذاری جدید صنایع آب‌بر نداشته باشد.

طرح دوباره این بارگذاری‌ها وقت زیادی از مدیران کشور در سطوح گوناگون می‌گیرد، چراکه همه می‌دانیم این طرح‌ها اشتباه است اما دوباره باید درباره آن تصمیم‌گیری کنیم.

◉ چقدر می‌توان شفافیت عملکرد را در میزان پایبندی به قانون موثر دانست؟

شفافیت عملکرد به‌ویژه در شرکت‌های آب منطقه‌ای بسیار تاثیرگذار است. ما باید بدون اینکه مردم را وحشت‌زده کنیم، اطلاعات منطقی و درست را در اختیار آنها بگذاریم. اما در بیشتر شرکت‌های آب منطقه‌ای، شفافیت عملکرد وجود ندارد و مدیران به مردم و نهادهای نظارتی پاسخگو نیستند.

ما در شرکت آب منطقه‌ای خراسان رضوی، شفافیت عملکرد را در قالب مدیریت مشارکتی انجام داده و در این راستا، سند همیاران آب را تهیه کرده‌ایم. مدیریت مشارکتی در این امر به‌معنای همیاری و همکاری بخش‌های گوناگون از جمله کشاورزان، دانشگاهیان، صنعتگران و توده مردم در مدیریت آب شرکت است.

◉ چقدر بحث‌های اقتصاد آب را در مصرف آب تاثیرگذار می‌دانید؟

فقدان بحث‌های دقیق و علمی اقتصاد آب در ایران تاثیر بسزایی بر مصرف بی‌رویه آب در ایران گذاشته است. دولت در سال میلیاردها تومان یارانه پیدا و پنهان به آب تخصیص می‌دهد که تاثیرات منفی به همراه داشته است. آب یک کالای بی‌نظیر است که ارزش محیط زیستی، سیاسی، امنیتی و اقتصادی دارد. ما در سیاست‌گذاری‌های اقتصادی و توسعه خود به هیچ‌کدام از این ارزش‌ها توجه نمی‌کنیم. ما حتی ارزش حسابداری آب را هم رعایت نمی‌کنیم. ارزش حسابداری آب مثل این است که بگوییم برای خط انتقال آب A میلیارد تومان هزینه کرده‌ایم و هزینه جاری یک مترمکعب انتقال آب یک مقدار مشخصی بوده و در نتیجه مصرف‌کننده باید این هزینه را پرداخت کند.

هزینه ساخت تاسیسات در قالب اصطلاح سرمایه هم دیده می‌شود، به صورتی که می‌گوییم عمر این تاسیسات ۵۰ سال است و باید در طول ۵۰ سال علاوه بر هزینه جاری، هزینه اصطلاح نیز پرداخت شود. ما تمام این طرح‌ها را با اعتبارات عمرانی کشور ایجاد می‌کنیم و از طریق ساخت سد به شهرهای بزرگی مانند تهران، اصفهان، مشهد، شیراز، کرمان، یزد و... یارانه بسیار زیادی می‌دهیم اما افراد در روستاها و مناطق کمتر توسعه‌یافته از آن برخوردار نمی‌شوند و یک ریال هم از این یارانه استفاده نمی‌کنند.

این یک ظلم آشکار است، چراکه برای ساخت این سدها از بودجه عمرانی کشور استفاده می‌شود و این بودجه عمرانی سهم آن روستایی هم هست.

زمانی که آب با یارانه توزیع می‌شود نمی‌توان به مردم گفت ارزش اقتصادی آب چیست. از سویی بی‌توجهی به اقتصاد مشکلی را به‌وجود می‌آورد که امروز شرکت‌های آب منطقه‌ای با آن درگیر هستند. تمام شرکت‌های آب منطقه‌ای و آب و فاضلاب ورشکسته شده‌اند، چراکه دخل‌وخرج آنها جواب نمی‌دهد.

در برابر قانون، زمانی که سدی احداث می‌شود یا خط انتقال آب کشیده می‌شود، وزارت نیرو و شرکت‌های آب منطقه‌ای باید در چند سال معادل پولی که هزینه کردند به دولت برگردانند اما یک ریال هم برنمی‌گردانند.

پرونده‌های کلانی هم در این موضوع ایجاد شده است. سازمان‌های بازرسی و سازمان دیوان محاسبات هر سال گزارش‌هایی می‌دهند که دولت چه مقدار به بانک مرکزی و ملت بدهکار است. بخش مهمی از این بدهکاری به خاطر همین برنگشتن پول در پروژه‌هایی مانند سدسازی از سوی شرکت‌های آب منطقه‌ای و وزارت نیرو است.

در استان خراسان رضوی بالای ۷۰۰ تا ۸۰۰ هزار میلیارد تومان بدهکاری وجود دارد، چراکه سدهایی که ساخته‌شده پول آن به دولت برنگشته است، چراکه پیش از احداث سد گفته‌شده بود آب برای مشهد مترمکعبی A تومان توزیع شود اما حالا اجازه نمی‌دهند به این قیمت باشد و باید با قیمت بسیار پایین‌تری فروخته شود.

اقتصاد آب، تاثیر بسیار زیاد و تعیین‌کننده‌ای در مصرف دارد. سرانه مصرف آب شرب در سال در شهری مانند لندن یا آمستردام با بارش بالای ۲ متر، ۱۱۰ لیتر است در حالی که این عدد در تهران ۲۳۰ تا ۲۴۰ لیتر است. دلیل این تفاوت فاحش هم این است که در آن شهرها اقتصاد آب رعایت می‌شود. در این کشورها پذیرفته شده که وقتی آب را مصرف می‌کنید باید هزینه تمام‌شده آن را هم بدهید. در ایران یارانه بسیار زیادی به آب داده می‌شود و بعد می‌خواهیم به مردم پند اخلاقی بدهیم تا مصرف آب خود را کاهش دهند. مسئله اخلاقی به‌جای خود اما با این رویکرد نمی‌توان رفتار اجتماعی را مدیریت کرد.

کشاورزی ایران یکی از عقب‌مانده‌ترین کشاورزی‌های جهان در مصرف و بهره‌وری آب است. میانگین برداشت محصول خشک با مصرف آب در جهان به این شکل است که به ازای مصرف یک مترمکعب آب حدود ۳ کیلوگرم ماده خشک برداشت شود اما در ایران این عدد حدود یک کیلوگرم است، چراکه ارزش اقتصادی آب صفر است و کسی به‌دنبال بهره‌وری نیست.

از سویی هم بخش خصوصی انگیزه‌ای برای سرمایه‌گذاری برای کاهش مصرف و مدیریت تقاضا و تامین آب ندارد، چراکه از اساس چنین سرمایه‌گذاری برای او بدون توجیه اقتصادی است.

از این‌رو، باید ببینیم چرا بخش خصوصی وارد مدیریت تولید و توزیع نمی‌شود؟ چرا بخش خصوصی سد نمی‌زند و خط انتقال و تصفیه‌خانه احداث نمی‌کند؟ چرا نسبت به اصلاح خطوط انتقال و توزیع آب کمک نمی‌کند؟ چون پول ندارند و سرمایه‌گذاری در این کارها صرفه اقتصادی ندارد.

فقدان مدیریت درست در اقتصاد آب هم مدیریت مصرف و هم رغبت سرمایه‌گذاران داخلی و خارجی را برای سرمایه‌گذاری در بخش آب از بین برده و با وجود چنین قیمت‌گذاری‌هایی حتی اگر بحران اقتصادی نداشتیم همچنان این مشکلات را داشتیم.

علم اقتصاد آب نقش تعیین‌کننده‌ای در افزایش بهره‌وری دارد و امروز در هر ۴ بخش شرب و بهداشت، کشاورزی، صنعت و خدمات بهره‌وری بسیار پایین است.

محمد علایی

در جهان به ازای مصرف هر مترمکعب آب، حدود ۳ کیلوگرم ماده خشک برداشت می‌شود اما در ایران این عدد حدود یک کیلوگرم است، چراکه ارزش اقتصادی آب صفر است و کسی به‌دنبال بهره‌وری از آن نیست

سخن پایانی

در مجموع از نظر برخی کارشناسان توسعه ناسازگار با اقلیم، نواقص قانونی، عدم‌پایبندی به قوانین، عدم‌شفافیت عملکرد شرکت‌ها و سازمان‌های متولی آب و همچنین فقدان مدیریت درست در اقتصاد آب ایران، منجر به بهره‌برداری‌های بی‌رویه از منابع آبی شده است.

یادداشت

چشم‌انداز کشت فراسرزمینی ایران

شهاب دانشور
کارشناس منابع آب

کشت فراسرزمینی استفاده از منابع طبیعی کشورهای دیگر (منابع آب، خاک و البته اقلیم) برای تامین نیازهای غذایی و کشاورزی یک کشور است. افزایش جمعیت، افزایش رفاه زندگی و بالا رفتن سرانه مصرف، مدیریت نامناسب منابع آب‌وخاک، کاهش یا کمبود منابع آب، کمبود منابع خاک و زمین‌های زراعی، تخریب منابع آب‌وخاک و تغییر اقلیم در راستای نامناسب شدن شرایط کشت از عوامل نیاز به کشت فراسرزمینی است. با توجه به خشکسالی‌های پی‌درپی و افزایش جمعیت در ایران، کشت فراسرزمینی می‌تواند گزینه مناسبی برای فراهم کردن بخش مهمی از امنیت غذایی در ایران باشد. کشت فراسرزمینی در کشورهای گوناگون می‌تواند انجام شود. این موضوع بستگی به نوع گیاه هدف، وضعیت اکولوژیک کشور هدف از نظر منابع آب‌وخاک، و اقلیم آن کشور دارد. البته باید توجه داشت که روابط سیاسی و اقتصادی مناسب در انتخاب کشور هدف نقش بسیار پررنگی دارد. یکی از کشورهایی که به‌ویژه به‌دلیل تغییر اقلیم اقدام به کشت فراسرزمینی کرده کشور هند است. این کشور که با مشکل تامین تولید غلات که جیره اصلی غذایی مردم بود روبه‌رو شد، در کشور استرالیا کشت فراسرزمینی کرده است. با توجه به شرایط تحریمی فعلی ایران، انتخاب کشورها باید با دقت فراوان انجام شود تا امکان منتفع شدن ایران از سرمایه‌گذاری در کشور هدف فراهم باشد.

پارامتر مهم دیگر در انتخاب کشور هدف، مسافت، ابزار و مسیر ارسال محصول به کشور است. به‌عنوان مثال، با توجه به تحریم‌های دریایی و کشتیرانی، می‌توان کشورهایی را در اولویت قرار داد که بتوان محصول را از راه زمینی به ایران ارسال کرد.

نکته مهم دیگر، سازکار پشتیبانی مناسب حاکمیت و دولت از دست‌اندرکاران این کار در کشورهای دیگر و همچنین تعهد آن افراد به تحویل محصول یا برگشت درآمد آن به کشور است، به نحوی که هر دو طرف، هم کشور و مردم و هم افراد انجام‌دهنده کار، منتفع شوند. برنامه‌ریزی این کار می‌تواند دوسویه یا حتی چندسویه باشد و حاکمیت از افراد پشتیبانی کرده و آنها در کشوری خاص کشت فراسرزمینی انجام دهند و محصول به‌طور مستقیم به کشور ارسال شود یا اینکه به صورت سرمایه‌گذاری، محصول دیگری که موردنیاز کشور نیست، کشت و فروخته شود و با پول آن از کشور دیگر یا حتی همان کشور، محصول موردنیاز کشور خریده و وارد شود.

پایدار بودن فرآیند کشت فراسرزمینی از نظر استفاده از منابع آب‌وخاک بسیار حیاتی است. البته این کار نیازمند برنامه‌ریزی مناسب بوده و باید توسط خود کشور هدف انجام شود. اما حاکمیت و دولت و بخش خصوصی ما در انتخاب کشور هدف باید دقت نماید تا کشور و محصولی را انتخاب کند که سرمایه‌گذاری انجام‌شده بلندمدت بوده تا پایدار و مستمر بماند. برخی کشورها زمین را به صورت مجانی در اختیار متقاضی قرار داده و به جای آن انتظار دارند هم زمین و زیرساخت‌ها توسط متقاضی توسعه‌یافته و هم اکثریت نیروی کار از نیروهای بومی استفاده باشند. از سوی دیگر، برخی کشورها زمین را اجاره داده و درصدی حق مالکیت اراضی دریافت می‌کنند و متقاضی آزاد است هرگونه بخواهد از زمین استفاده کند. انتخاب زمین و نحوه انتفاع از آن باید به‌دقت مورد تدبیر قرار گیرد.

مورد دیگر، سودرسانی به کشور هدف است که مورد مهمی است و باعث می‌شود کشور هدف از سرمایه‌گذاری ما در کشور خود حمایت کند. البته از نظر من، نباید در زیرساخت‌ها سرمایه‌گذاری کرد، چراکه امکان این وجود دارد که ایران تحت‌فشار امریکا و غرب از آن کشور خارج شود و فقط سود این کار به کشور هدف برسد. مگر اینکه سازکار و قرارداد مناسبی در راستای انتفاع از سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها برای ایران پیش‌بینی شود. راهکار دیگر برای مصون ماندن از دست اندازی امریکا و سایر رقبا این است که زمینی مناسب در کشور هدف انتخاب شود و بذر و نهاده‌ها و هزینه کاشت و داشت و برداشت محصول به کشور هدف پرداخت شده و محصول پیش‌خرید شود. با این کار، نیاز به سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها توسط ایران نخواهد بود. البته، هر کشوری هم این شرایط را قبول نمی‌کند.

دوشنبه
۱۳ تیر ۱۴۰۱- ۴ ذی‌الحجه ۱۴۴۳ - ۴ ژوئیه ۲۰۲۲- شماره ۲۰۹۳-پیاپی۳۴۱۱

صمت
صنعت معدن تجارت

منشور اخلاق حرفه‌ای روزنامه‌نگاری در روزنامه صمت: www.smtnews.ir/about.html

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی و مطبوعاتی «صمت»
مدیرمسئول: ناصر بزرگمهر
سردبیر:عاطفه خسروی

تلفن: ۸۲۱۹۰ - نمابر: ۸۸۷۱۳۷۳۰- پیامک: ۳۰۰۰۸۲۱۹۰
سازمان آگهی‌ها: ۳-۸۸۷۲۲۷۳۲ - نمابر آگهی‌ها: ۸۸۷۲۴۲۱۱-۰۹۰۲۶۲۹۱۴۸۸
امور مشترکین: ۸۸۷۲۲۷۳۵ - روابط عمومی: ۸۸۱۰۵۳۰۹
توزیع و سازمان شهرستان‌ها: ۸۸۷۲۲۷۳۵
تهران، خیابان قائم‌مقام فراهانی- کوچه آزادگان شماره ۲۶- کد پستی ۱۵۸۶۷۳۳۸۱۱
روابط عمومی: pr@smtnews.ir آگهی: ads@smtnews.ir
امور استان‌ها: ostanha@smtnews.ir
چاپخانه: انتخاب رسانه

info@smtnews.ir
www.smtnews.ir
instagram.com/smtnewspaper
telegram.me/smtnews
tozi.smtnews@gmail.com

روزنامه صمت با رتبه ۱
در میان روزنامه‌های تخصصی مقام ۱
در میان روزنامه‌های اقتصادی مقام ۲

عضو انجمن مدیران روزنامه‌های غیردولتی
عضو انجمن مدیران رسانه
عضو تعاونی مطبوعات

کارتون روز

بدون شرح

طرح: حسین علیزاده

هزینه ادغام و تفکیک از جیب مردم

دولت دهم در جهت کوچک‌سازی خود تصمیم گرفت برخی وزارتخانه‌ها از جمله چند وزارتخانه اقتصادی را با یکدیگر ادغام کند. در این زمینه قرعه به‌نام وزارت بازرگانی، وزارت صنایع و معادن، وزارت راه و ترابری، وزارت مسکن و شهرسازی افتاد، این در حالی است که ادغام وزارت بازرگانی با وزارت صنایع و معادن به‌دلیل وجود پاره‌ای ناهماهنگی‌ها میان حوزه تولید و تجارت کشور همواره از مشکلات ادغام به‌شمار نمی‌رود. بسیاری معتقدند آنچه در این انتقادات بیش از همه منطقی به‌نظر می‌رسد تاثیر بخش بازرگانی مستقل در افزایش سهم صادرات غیرنفتی در اقتصاد کشور است. برای تقویت نقش بازرگانی در اقتصاد ابتدا باید تعریف دقیق، جامع و یکپارچه‌ای بین تصمیم‌سازان و سیاست‌گذاران اقتصاد کشور ایجاد شود. امروز با گذشت بیش از یک دهه از آن ادغام، مجلس دوباره دولت را مکلف به تفکیک همان وزارتخانه‌های ادغام‌شده کرده است.

عکس: آیدا فریدی

بنا به نیازها و استراتژی بودن امر بازرگانی در جامعه، از دیرباز این امر موردتوجه حکومت‌ها بوده است؛ به‌گونه‌ای که نخستین بار در سال (۱۲۸۹ قمری) «وزارت تجارت» توسط ناصرالدین شاه تاسیس شد که وظایف آن ایجاد ارتباط بین دولت و بازرگانان و انجام سایر امور تجاری مملکت بوده است.

در سال ۱۳۱۸ بنابه پیشنهاد فرهنگستان ایران «وزارت تجارت» به «وزارت بازرگانی» تغییر نام یافت.

در سال ۱۳۵۳ «وزارت بازرگانی» از وزارت اقتصاد تفکیک و به‌طور مستقل و با اهداف مشخص شروع به فعالیت کرد.

در ۱۶ تیر سال ۱۳۵۳ قانون تشکیل این وزارتخانه به تصویب مجلس شورای ملی سابق و در ۲۶ تیر همان سال به تصویب مجلس سنای آن زمان رسید. در سال ۱۳۵۹ دوباره تشکیلات وزارت بازرگانی با تغییراتی به تصویب سازمان امور اداری و استخدامی کشور رسید که شامل ۹ معاونت بود.

تشکیلات وزارت بازرگانی که از سال ۱۳۵۹ بدون تغییر باقی مانده بود در سال ۱۳۷۷ با جهت‌گیری تصویب بخش کارشناسی و تخصصی، کوچک‌سازی و واگذاری امور خدماتی و پشتیبانی به بخش غیردولتی در مسیر تحول قرار گرفت.

تشکیلات وزارت بازرگانی با اصلاحاتی در دی ۱۳۸۳ با ۴ معاونت و ۸ موسسه و شرکت وابسته به تایید سازمان مدیریت رسید. در سال ۱۳۸۴ با پیشنهاد وزیر بازرگانی، معاونت هماهنگی، توسعه منابع و امور مجلس به دو معاونت اداری و مالی و معاونت هماهنگی و امور مجلس تفکیک شد و معاونت‌ها به ۵ معاونت افزایش یافت.

وزارت بازرگانی در سال ۹۰ با وزارت صنایع و معادن ادغام شد و وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت تشکیل شد.

■ احیای وزارت بازرگانی با کدام هدف؟

یکی از توئیت‌های اخیر سخنگوی دولت خبرساز شد. بهادری جهرمی اعلام کرد: «دولت با طرح تشکیل وزارت بازرگانی موافقت کرد. از جمله دلایل اعلام موافقت تقویت و تجمیع ابزارهای نظارتی دولت بر بازار، کنترل موثرتر قیمت‌ها، تسهیل تجارت و رونق تجارت خارجی، سیاست‌گذاری واحد و چابکی در امور بازرگانی و حمایت جدی‌تر از مصرف‌کننده بود.» این اعلام، مسئله کهنه ادغام و تفکیک این وزارتخانه را که در دهه‌های اخیر انجام و در دولت و مجلس قبل نیز پیگیری می‌شد، اما به نتیجه نرسید را زنده کرده است.

اعلام خبر سخنگوی دولت در شرایطی است که تفکیک و ادغام دستگاه‌های مرتبط با تولید و تجارت در دولت، قدمتی به‌طول قریب یک قرن دارد؛ به این صورت که پس از تشکیل وزارت تجارت در سال ۱۲۸۵ و تغییر نام آن در سال ۱۳۰۲ به وزارت فواید عامه، این وزارتخانه در سال ۱۳۰۸ به دو وزارت اقتصاد ملی و طرق و شوارع تجزیه شد.

سپس وزارت اقتصاد ملی در نخستین تحول ساختار تولید و تجارت، در سال ۱۳۱۶، به دو وزارت تجارت و وزارت صنایع و معادن تغییر شکل داد.

این دو وزارتخانه در سال ۱۳۲۰ در قالب وزارت بازرگانی و پیشه و هنر ادغام شده و در سال ۱۳۲۶ به وزارت اقتصاد ملی تغییر نام دادند.

با این حال این وزارتخانه در سال ۱۳۳۴ دوباره به دو وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن تفکیک شد، اما این دو حوزه دوباره در سال ۱۳۴۱ در قالب وزارت اقتصاد به‌هم پیوستند. در ادامه و در سال ۱۳۵۲، وزارت اقتصاد به ۳ وزارتخانه بازرگانی، صنایع و معادن و اقتصاد و امور دارایی تفکیک شد.

از آن سال تا سال ۱۳۹۰، وزارت بازرگانی به‌طور مستقل وجود داشت اما وزارت صنایع و معادن بارها تغییر و تحول را تجربه کرد؛ به‌گونه‌ای که در سال ۱۳۶۰ به دو وزارتخانه معادن و فلزات و صنایع تفکیک شد. وزارت صنایع نیز یک سال بعد در حالی به دو وزارت صنایع و وزارت صنایع سنگین تجزیه شد که این دو در سال ۷۳ دوباره در قالب وزارت صنایع به هم پیوستند.

در سال ۱۳۷۹ نیز وزارت جدیدی با عنوان وزارت صنایع و معادن با ادغام وزارت صنایع و وزارت معادن و فلزات پدید آمد. در نهایت در سال ۱۳۹۰، حوزه‌های بازرگانی و صنایع و معادن که سال ۱۳۵۲ از هم جدا شده بودند، دوباره به هم پیوستند و وزارت صنعت، معدن و تجارت یا همان صمت امروزی تشکیل شد.

تغییر و تحولات فوق، نشانگر نوعی بیقراری سیاست‌گذاری در بخش‌های صنعت و معدن و تجارت است که تا امروز نیز ادامه یافته است.

در سیر تحولاتی که به آن اشاره شد، گرچه تغییری در دهه ۹۰ دیده نمی‌شود، اما دولت و مجلس در این سال‌ها چندین بار تلاش کردند تا حوزه بازرگانی دوباره از وزارت صمت جدا شود. نقطه اوج این ماجرا نیز به سال ۹۸ برمی‌گردد؛ یعنی تنها دو سال مانده به پایان عمر دولت روحانی.

اظهارات روحانی در مرداد ۹۹ حاکی از آن بود که اداره وزارتخانه صمت در شرایط تحریم توسط دولت دشوار شده و موضوع لزوم کنترل و نظارت بر قیمت‌ها نیز به عمق مسئله افزوده بود. با این حال این اتفاق نیفتاد؛ تا اینکه اخیرا سخنگوی دولت سیزدهم از موافقت دولت با تشکیل وزارت بازرگانی خبر داد.

■ تفکیک یا اصلاح؛ مسئله این است

اما امروز با گذشت حدود ۱۱ سال از آخرین ادغام، این بار دولت قصد دارد همان وزارتخانه‌های ادغام‌شده را تفکیک کند. درباره تفکیک وزارت صنعت، معدن و تجارت فعلی و تبدیل احتمالی آن به دو وزارت بازرگانی و وزارت صنایع و معادن بسیاری از منتقدان ادغام مدعی‌اند بخش بازرگانی طی این ۱۱ سال تضعیف شده و توان کافی برای حفظ موازنه بین تولید و فروش را ندارد.

آنچه در این انتقادات بیش از همه منطقی به‌نظر می‌رسد تاثیر بخش بازرگانی مستقل در افزایش سهم صادرات غیرنفتی در اقتصاد کشور است. برای تقویت نقش بازرگانی در اقتصاد ابتدا باید تعریفی دقیق، جامع و یکپارچه بین تصمیم‌سازان و سیاست‌گذاران اقتصاد کشور ایجاد شود.

آنچه از گذشته برای بازرگانی تعریف شده مجموعه سیاست‌گذاری‌هایی است که دربرگیرنده بستر جریان گردش کالا، خدمات و اطلاعات اقتصادی است؛ به‌عبارت دیگر تمامی مبادلات اقتصادی مانند خرید و فروش کالا و خدمات، زیرساخت‌های فیزیکی، نهادی و حقوقی و خدمات بانکی و مالی بازرگانی و رفتار این بخش از اقتصاد برای بهبود فضای کسب‌وکار است.

اما بررسی اهداف ادغام این دو وزارتخانه نشان‌دهنده آن است که نه‌تنها در زمان ادغام زمینه و زیرساخت لازم برای دستیابی به این اهداف فراهم نبود، بلکه طی سال‌های بعد از ادغام نیز تلاشی برای رفع آن مشکلات صورت نگرفت.

سخن پایانی

بسیاری معتقدند ادغام و تفکیک وزارتخانه‌ها با هر هدف و برنامه‌ای که صورت پذیرد، هزینه‌های سنگینی برای کشور و مردم در بر خواهد داشت؛ حال بین تفکیک وزارتخانه‌ها یا اصلاح ساختار ادغام کدام را باید انتخاب کرد؟

می‌توان این سوال را مطرح کرد که آیا دولت برای تشکیل وزارت بازرگانی جدید هدف و برنامه جدیدی دارد یا به قصد ترمیم ساختار ناقص قبلی اقدام به ارائه این پیشنهاد کرده است؟

از آنجایی که بسیاری از منتقدان تفکیک معتقدند ادغام دو وزارتخانه در دولت قبل به‌صورت ناقص صورت گرفت و این نقیصه باعث ناکارآمدی ادغام شده، شاید ذکر این نکته ضروری باشد که باید منافع و مضرات تفکیک دوباره وزارت صمت با منافع و مضرات اصلاح ساختار ادغام توسط دولت مقایسه و تشریح شود تا تمام بخش‌های منتفع از ادغام و تفکیک در جریان دلایل اصلی این تصمیم قرار گیرند.

یادداشت

راهبرد موثر در توسعه بنادر کشور

حمیدرضا یعقوبی‌آوینی- کارشناس حوزه لجستیک: امروزه حمل‌ونقل دریایی کالاها نقش کلیدی در تجارت خارجی به‌ویژه تجارت فراقاره‌ای دارد. یکی از حلقه‌های اصلی حمل‌ونقل دریایی، بنادر هستند که بزرگ‌ترین مبادی ورود و خروج کالاها به کشورها محسوب می‌شوند. بنادر ایران در دریای خزر، دریای عمان و خلیج‌فارس به‌عنوان دروازه‌های ارتباطی کشور در کنار راه‌های جاده‌ای، ریلی و هوایی در مسیر کریدورهای بین‌المللی شمال، جنوب، شرق و غرب هستند.

در سرتاسر جهان، بنادر هر کشور حکم دارایی‌های راهبردی و نامشهود ملی را دارند؛ بنابراین کشورهایی که بتوانند مطابق میل بازار و مشتریان و همگام با تکنولوژی روز، مسیر توسعه و بهبود بنادر خویش را بپیمایند و جایگاه بهینه و بهره‌ور را نه‌تنها برای خود، بلکه برای ذی‌نفعان نیز در بازار رقابتی جهانی فراهم آورند، بسیار معدودند. وجود بنادر کارآ و فعال، علاوه بر اینکه می‌تواند به متنوع‌سازی اقتصادی منجر شود، نقش بسیار ارزشمندی در کاهش بهای تمام‌شده کالاها ایفا می‌کند.

حال با گسترش و توسعه حمل‌ونقل کانتینری و ظهور بنادر نسل سوم، بنادر ایران باید با تقویت کارکردهای بازرگانی و صنعتی در کنار کارکردهای خدماتی و با استفاده از فناوری اطلاعات و دانش فنی روز در ارتقای بهره‌وری ارائه خدمات بندری و ارائه خدمات یکپارچه با ارزش افزوده همچون توسعه فعالیت‌های لجستیکی و تمرکز حلقه‌ها و مُدهای حمل‌ونقل، شکل‌دهی ترمینال‌ها و مراکز توزیع بار، ارائه خدمات متنوع با ارزش افزوده و... از مراکز خدمات کالایی، به بازار کالایی تبدیل شوند و محدوده عملکرد این بنادر به محدوده‌های همجوار در پسکرانه‌ها و مراکز توزیع داخلی گسترش یابد.

ایران از جمله کشورهایی است که به لحاظ موقعیت استراتژیک بسیار مناسب، علاوه بر در اختیار داشتن منابع و ثروت‌های ملی خدادادی، از مزیت ترانزیتی فوق‌العاده‌ای به‌عنوان عامل توسعه ترانزیت و تجارت در منطقه بهره‌مند است که می‌تواند با گسترش شبکه حمل‌ونقل جاده‌ای و ریلی و ارتباط مطمئن و کارآمد از این مزیت در راستای درآمدهای ارزی و ارتقای موقعیت استراتژیک خود در منطقه به‌نحو مطلوب استفاده کند. ارتباط ایران با ۱۵ کشور جهان از طریق مرزهای آبی و خاکی می‌تواند به‌عنوان پل ارتباطی این کشورها با یکدیگر و سایر مناطق جهان ایفای نقش کند. قرار گرفتن در مرکزیت جغرافیایی کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اقتصادی (اکو)، قرار گرفتن در مسیر تلاقی دو کریدور مهم ترانزیتی «شمال به جنوب» و «شرق به غرب»، برقراری ارتباط ترانزیتی شرق آسیا و آسیای میانه از طریق محور ترانزیتی شرق کشور به خاورمیانه و شرق اروپا، دسترسی به آب‌های آزاد از جمله دریای خزر در شمال و خلیج‌فارس و دریای عمان در جنوب، در اختیار داشتن بنادر با توانمندی بالای عملیات بندری، در اختیار داشتن ناوگان دریایی با ۲۵۴ فروند انواع کشتی تجاری و باری و احراز رتبه بیستم و دوم در سطح جهان با ظرفیت ۲۰ میلیون تن، امکان بهره‌مندی از بسترهای حمل‌ونقل چندوجهی و سیستم گسترده حمل‌ونقل هوایی، دریایی، ریلی، جاده‌ای و... از جمله مزیت‌های مهم در ارائه خدمات ترانزیت کالا و انرژی به کشورهای هدف قلمداد می‌شود. در نتیجه علاوه بر رشد سهم ایران از کل ظرفیت حمل بار دریایی جهان به بیش از یک درصد، هزینه‌ها و خطرهای تجاری برای شرکای ترانزیتی کشور کاهش خواهد یافت.

اقتصاد ایران در کنار توجه به اصول درآمدهای مالیاتی و امثال آن، نیازمند توسعه حمل‌ونقل به‌ویژه در بخش دریاپایه است، چراکه بنادر می‌توانند از محل ارائه خدمات به شرکت‌های کشتیرانی، حمل‌ونقل و تجار و صاحبان کالا در کنار ایجاد شبکه بانکرینگ و سوخت‌رسانی به کشتی‌های بین‌المللی و همچنین حوزه کشتی‌سازی و تعمیر کشتی و... ضمن سودآوری و کارآمدی به‌عنوان قطب‌های توسعه یا موتورهای رشد منطقه‌ای عمل کنند و با افزایش قدرت اشتغالزایی و ایجاد ارزش افزوده و توزیع مجدد درآمدها، اهداف توسعه در مناطق بندری را تامین کنند. همچنین پسکرانه‌های بندری به‌طور چشمگیری تحت تاثیر کارکردهای جدید بنادر، درگیر فعالیت‌های مستقیم و غیرمستقیم مربوطه می‌شوند.

به‌عبارت دیگر تغییر کاربردها و وظایف بنادر کشور از بارانداز کالا به هاب لجستیکی از سویی برای اقتصاد ملی و منطقه‌ای منافع ایجاد و از سوی دیگر موقعیت کشور در شبکه حمل‌ونقل و تجارت پایدار را حفظ خواهد کرد و زمینه‌های تولید ارزش افزوده و توسعه اقتصادی دریامحور کشور را فراهم می‌کند.

یادداشت

هزینه-فایده یک استیضاح

پدرام باقرنژاد: بی‌تردید نام‌گذاری هر روزی در تقویم ملی، صرف‌نظر از اینکه نوعی یادبود و نکوداشت و توجه و قدرشناسی از فعالان آن حوزه تلقی می‌شود، یادآور تاکیدی است جدی بر ضرورت ژرف‌اندیشی، بازنگری و ارزیابی واقع‌گرایانه آن حوزه.

این رویه یادآوری می‌کند که مدیران ارشد و صاحب‌نظران و اندیشمندان و فعالان و دست‌اندرکاران آن حوزه، میزان اثربخشی و بهره‌وری‌های خرد و کلان هر یک از زیرمجموعه‌های موضوع تقویم شده را، هر سال موردسنجش قرار دهند.

روز ۱۰ تیر در کشور ما باعنوان روز صنعت و معدن (البته بدون تجارت؟!) تعیین و تقویم شده که آن را به تمامی دلسوزان و تلاشگران این عرصه تبریک می‌گوییم؛ اما موضوع صنعت و معدن و تجارت و عملکرد وزارتخانه متبوع آن، شاید از پراهمیت‌ترین موضوعات این روزها باشد، زیرا صنعت و معدن هر کشور که بی‌شک یکی از پراهمیت‌ترین شاخه‌های تولید ناخالص ملی است و باعث افزایش درآمد سرانه و اشتغال پایدار کشور می‌شود و یکی از ارکان اصلی موتور محرکه اقتصاد کشور محسوب می‌شود، باید نقشی پاسخگو و عملکردی جدی و موردقبول ایفا کند.

تامین و رفع نیازهای مختلف صنعتی و معدنی، حفظ، احیا و توسعه و بروزرسانی الزامات صنایع و معادن کشور و حمایت تمام‌قد از تلاشگران و کسب‌وکارهای بزرگ، متوسط و کوچک، جملگی از وظایف این وزارتخانه هستند و این نهاد در این زمینه‌ها ملزم به پاسخگویی است. اگر در کشوری، متولی کلان صنعت و معدن و تجارت که معمولا وزارتخانه مربوطه است به‌قدر کافی، کارآمد باشد، وضعیت موجود آن، همچون گذشته و آینده، نیازمند بررسی موشکافانه و زیر ذره‌بین بردن کارشناسانه، دلسوزانه، غیرجهت‌دار و صادقانه و همین‌طور پایش و سنجش هزینه-فایده هر یک از سیاست‌ها و تصمیمات خرد و کلان عالی‌ترین سطوح مدیریتی آن تا سایر سطوح موثر آن وزارتخانه خواهد بود.

این امر موردتوجه بسیاری قرار گرفته و در نتیجه باعث شده در این مقطع تاریخی، وزارت صمت علاوه بر درگیر بودن با انواع و اقسام مسائل و مشکلات درون‌سازمانی و تاثیرات ناشی از تحریم‌های خارجی که بر نتایج عملکرد وزارتخانه موثر است، از تلاش برخی نمایندگان مجلس برای استیضاح وزیر تا تفکیک بخش تجارت از صنعت و معدن توسط دولت نیز مصون نماند.

همچنین عملکرد سطوح مختلف موثر در صنعت و معدن، از صدر تا ذیل همیشه موردبحث بوده و تعدد تغییرات وزرا در سال‌های اخیر خود بر امکان تمرکز وزیر و وزارتخانه بر امور جاری و برنامه‌های راهبری سایه افکنده است.

بی‌تردید بررسی عملکرد چنین وزارتخانه‌ای به‌واسطه میزان اهمیت آن امری اجتناب‌ناپذیر است اما تاختن مکرر و وقت و بی‌وقت به این جایگاه نیز موجب ایجاد خسارات بیشتری می‌شود و هر فرد مسئولی را از روحیه مسئولیت‌پذیری‌اش دور می‌کند.

نکته مهم دیگر به تحریم‌ها و مذاکرات احیای برجام مربوط می‌شود؛ به‌عبارت دیگر باوجود خوش‌بینی‌هایی که پیرامون این موضوع و به تبع آن گشایش اقتصادی حاصل از آن وجود دارد، حتی به فرض احیای دوباره برجام به‌نظر نمی‌رسد شاهد تغییرات سریع و فاحشی در فرآیندهای اقتصادی معیوب گذشته باشیم، چراکه اصولا تخریب سریع‌تر و آسان‌تر از بازسازی و ترمیم است؛ آن هم در شرایطی که اطمینانی از حصول توافق نهایی یا کم و کیف آن و ثبات و پایداری آن وجود ندارد؛ از این رو باید با تکیه بر داشته‌های خود و امکانات تحت کنترل و اختیار کشور و از طریق حمایت مدیران ارشد دلسوز و متخصص درصدد تقویت و مقاومت حداکثری در برابر پیامدهای مخرب ناشی از تحریم‌ها باشیم.

به‌نظر می‌رسد بی‌توجهی به نکات گفته‌شده باعث رقم خوردن نوعی تسلسل باطل شود. این تسلسل باطل که فرصت کافی در اختیار وزیر و وزارتخانه قرار نگیرد تا بتواند برنامه‌ها و منویات و مقاصد خود را به سرمنزل مقصود برساند چه توجیه عقلانی دارد؟ آن‌هم در شرایطی که خود به‌تنهایی در تمامی مولفه‌های موثر وزارتخانه، منشأ اثر نیست و بسیاری از ناکامی‌ها به سایر مولفه‌های سیاسی و اقتصادی کلانی مربوط می‌شود که تا حد زیادی معلول تحریم‌ها و انسداد اقتصادی ناشی از آن است (تبادلات ارزی و کالایی و بیمه‌ای و حمل‌ونقل بین‌المللی نیز از این موضوع مستثنا نیست) و این حلقه هر روز تنگ‌تر می‌شود. یکی از مصادیق تنگ‌تر عرصه به موضوع احیای دوباره برجام مربوط می‌شود.

اولا یک وزیر که بخش عمده‌ای از موفقیت‌هایش وابسته به این عوامل است چه می‌تواند انجام دهد و ثانیا با دادن کارت زرد و استیضاح و ناامن کردن یک جایگاه با این درجه از اهمیت که نتیجه آن مستقیم یا غیرمستقیم بر اقتصاد کشور و سفره و معیشت مردم موثر است و تغییرات پیوسته زودهنگام، چه دستاورد بهتری نصیب کشور خواهد شد که تا به حال تجربه شده باشد؟ شاید موقع آن است که فرصت بیشتری در اختیار این وزیر و وزارتخانه قرار دهیم.

او را حمایت و یاری کنیم و با نظارت بر عملکرد وزارتخانه، کمکی باشیم که با سرعت در مسیری صحیح و کم‌خطا بر اصلاح امور و وظایف ملی خود تمرکز داشته باشد. آنچه گفته شد کلی است؛ به‌عبارت دیگر اسامی چندان مهم نیستند.

وزیر سید رضا فاطمی‌امین باشد یا هر شخصیت دیگر، باید فرصت و مجال اجرایی کردن برنامه‌ها را به او داد و در ارزیابی نهایی علاوه بر توانمندی‌ها و ضعف‌ها، موانع و شرایط خاص زمانه را هم در نظر گرفت و در نهایت از او طلب پاسخگویی همه‌جانبه کرد. وقت آن است که به هزینه-فایده این استیضاح بیندیشیم؟

